Title Mantra Candrikā

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No.: 512 Subject: Stotra

Title: Mantra Çandrikā

Author: Janārdana Scribe: Rāmahita

Date of the work: — Date of the Ms.: V.S. 1[illegible]

Place of the work: — Place of the Ms.: —

Size: 10.1" by 5" Extent: 68 foll.

Language: Sanskril- Script: Devanāgari

Remarks: —

१ श्रीगणेशाय नमः आरक्ताभं त्रिनेत्रं शशियुतजटं खेटदण्डाब्जपाशान् विभ्राणं मौलिदेशे ललितकरशकलं रं
नधाराम्नकुंभम् व्रतिप्राद्यैः समन्तैः परिवृढैः सेवितं शुभ्रदन्तं भोगीन्द्राभूप्रसन्नं सकलशुभकरं तं भ
जेहं जनासम् १ उद्यत्तद्दिवाकरदेहप्रभाभारभाभासितकृतगेहम् परिपूर्णमकेहं सस्नेहं शैलजानंदने
पीयूषांशुकलां मनोज्ञमुकुटां शैवालतुल्यालकप्रालश्रीविजिताष्टमीशशधरां नीलारविन्देक्षणाम्
चापं बाणगुणांकुशानपि दधत्तैः संविभ्रतीं बाहुभिः प्रत्यंगं सुमनोरमां मन्मथरणाभावे देवीं पद्मजाम् ३
कालिन्दीकलकलकेलिकलनानन्दाकुलैः संततं संवीतं शिशुभिः व्रजे निकेसु निवरैर्गीतं गुणैः कालयम्
लीलाताडितविश्वविश्वभवनं शेषाहिपानीकक्रम् संसारैकमहाद्रुमस्य तु चिरं कन्दं मुकुन्दं भजे
४ मुरलीस्वरजितविश्वजनं स्तनभारविजितेभमनं मथनः वल्लवकल्पलतानिचयेन वृतं स्तनुभां मम शर्म
मुकुन्दहितः ५ प्रध्वान्तिवाद्विजगणाः विहरन्ति कोकाः कामं वदन्ति विहगाः सकलासु दिक्षु विशालाः पा
न्तिव भवान् अंशुमानि लोकेयस्योद्यतयत्य माशु रविं नमामि ६ यः पंकजासारथि योगि पके करतकमाह १
दानत्रविनियोजस्य वसप्तसप्तान् लोकत्रयेन पाति विचित्रचरित्रकारी भानुः सभानुभिरहो मम पातु देहम्
योमोगिनामपि मनश्चपलीवकारपुष्पैः शुभिर्थ्यपतिस्य वीयसोपः नमः क्षुनेत्रा शिखि मासमपांच कराभारं

नमहमाशुनमामि भक्त्या ७ वल्लवरणाताडितक्षितितलं सुपर्वापगोच्छलज्जलभ्यतां स्वसंभ्रमितमीमनेत्रत्रयम्
जयपटलभेदितोपरिस्थितरामसुतजटाजूटस्थितेन तु पतु नाणुदममनन्तवं नवं मंगलम् ८ आसीद्राममशारत्नकीरवशंतेः
ससंज्ञः सज्जनपूरनन्दकरः कलानिसकल्माभालत्रियाकिंकरः नानाशास्त्रविवासवास्त्रकृवितेस्मिन्देहविद्या
खिलप्राप्तसोमपरिस्तुतो बुधवरः श्रीश्रीनिवासः कृती ९ आसोदशेषनरपालविशालमालज्ञालप्रभा
जितमनेरमपरमपोज्ञः सर्वागमाम्बुनिधिमंथनमन्दराद्रिः श्रीश्रीनिवासननवस्तुजगन्निवासः १० तनन्द
नाः सुकृतिनः कतृणार्द्रवृत्ताश्शैलेन्द्रसाः वरणपंकजचञ्चरीकाः ज्येष्ठशिरोमणिशितिप्रथितः कनिष्ठः तो
स्माज्जनार्दन इति प्रथितो बुधानां जनार्दनाभिधस्तेषु पथ्यामतिकुतूहलात् नाम्निकात्मजदोषायकुरुते
मन्त्रचन्द्रिकाम् १२ मन्त्राणियानि दिविशिवार्चनचन्द्रिकायां श्रीश्रीनिवासकृतिनाप्रकटीकृतानि सर्वाणि
तानि मुनिचिन्नपृथक्पृथक्गगुरुक्रामविस्तारतयेरवदामि साधु १३ आदौ गणपतेर्मन्त्राः शिवायास्तदनन्तरम् त
तः कृष्णस्य पश्चाच्च भानोस्तेत्र काय पाक्रमम् १४ अथ क्रमेण गणेशादीनां ध्यानेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाः लिख्यन्ते
तत्रादावेकाक्षरो गणेशमन्त्रः गं इति गणेशमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि गणकाय ऋषये नमः मुखे नि
वृतछन्दसे नमः हृदये विघ्नराजाय देवताय गुह्ये गं बीजाय पादयोः मायाशक्तये पुनर्मुखे परमात्मबीजाय पा
दयोः बुद्धिशक्तये पुनः गुह्ये उदानाय बीजाय नेत्रे वरविन्दुशक्तये नाभौ नादकीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभिष

२ सिद्ध्यर्थे विनियोगः इति कृतांजलिरुक्त्वा मूलेन करशुद्धिं कृत्वा ॥ ॐ अंगुष्ठयोर्गणंजयाय स्वाहा हृदयाय नमः तर्जन्योः ए
करदंष्ट्राय हुं फट् शिरसे स्वाहा मध्यमयोः अचलकर्णिने नमः शिखायै वषट् अनामिकयोः गजवक्त्राय नमः कव
चाय हुं कनिष्ठिकयोः महोदराय वरदाय हुं फट् अस्त्राय फट् इति मंत्रान् अंगुष्ठिकाकनिष्ठिकांतं करयोर्विन्यस्य
नेत्रवर्ज्यं हृदयादिषडंगेष्वपि न्यसेत् अथवा गां गीं गूमित्यादिदीर्घभाजा बीजेन करषडंगन्यासं कुर्यात् अथ
ध्यानम् रक्तो रक्तांगरागांशुककुसुमयुतस्तुंदिलश्चन्द्रमौलिर्नेत्रैर्युक्तस्त्रिभिर्वामनकरचरणो बीजपूरान्वि
तः हस्ताग्रात्तदन्तपाशांकुशवरदो नागवक्त्रोहिभूषो देवः पद्मासनो वो भवतु नतसुरो भूतये विघ्नराजः वा
मार्धपीठेन दायधस्यवयोरन्येश्यायुधध्यानम् इतिध्यानं विधाय पद्यशक्तिजपं कृत्वा जयानंतरं पुनः षडंग
विधाय गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपम् सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादात्त्वयि स्थिते निजपकरस्योदकेन समर्प्य
प्रणमेत् इत्येकाक्षरगणेशषडंगध्यानविधिः अस्यैव मंत्रस्यान्येषडंगादयः गः गौं गं ग्लौ गौः एतेषु ग्लौं गौं इति
बीजद्वयस्य गणको मुनिः निचृद्गायत्रीछन्दः देवता बालो गणपतिः सर्वेषु गणेषु नमस्कृतः स्वेन षड्दीर्घयुक्तेन
षडंगानि प्रकल्पयेत् अत्राद्यं ग्लौं ग्लौं इत्याद्वितीये गां गें इत्यादिषडंगन्यासो ज्ञेयः ध्यानपूजाजपाद्यं स्याद्यस्य ग०
पूर्ववदेव तु एवं संभूयायमेवैकाक्षरो मन्त्रः सप्तविधः अथ विरिगणेशमंत्रस्याष्टविंशत्यक्षरात्मकः ह्रीं विरि विरि ग २
णपति वरवरद सर्वलोकं मे वशमानय स्वाहा इति मन्त्रस्य गणक ऋषिः विराट्छन्दः शिरसि गणकाय ऋषये नमः मुखे

गायत्री छन्दः विघ्नराजो देवतायै इति विन्यस्य ... सिद्ध्यर्थे विनियोगः इति कृतांजलिरुक्त्वा ह्रीं विरि विरि हृद
याय नमः ह्रीं गणपति शिरसे स्वाहा ह्रीं वरवरद शिखायै वषट् ह्रीं सर्वलोकं मे कवचाय हुम् ह्रीं वशमान
य नेत्राय वौषट् ह्रीं स्वाहा अस्त्राय फट् इति षडंगादिमंत्रान् अंगुष्ठादिकरतलांतं विन्यस्य हृदयादिष्वपि न्य
सेत् अथ ध्यानम् सिन्दूराभनिभाननं त्रिनयनं हस्तेषु पाशांकुशौ बिभ्राणं मधुमत्कमालमनि
शं साब्धेन्दुमौलीं भजे पुष्ट्या श्लिष्टतनुं ध्वजाग्रकरया पद्मोत्पलस्थहस्तया तद्योन्याहितपाणिमाश्रितव
सुपात्रोल्लसत्पुष्करम् वामोर्ध्वकरमारभ्य दक्षाधः करपर्यन्तं पाशादित्रयं धामाधः करं देव्या वरा
गे वामांगुलिनिविष्टपाः दृश्या दक्षिणकरेण प्रियाश्लेषः वामाधः करेण ध्वजाग्रस्पर्शं मावामद
क्षिणयोः पद्मानि त्यायुधध्यानम् पुष्करं गुंडारंगः एवं ध्यात्वा यथाशक्ति जपेद्विधाय जपानंतरं
पुनः षडंगं कृत्वा गुह्यातिगुह्येति एवं क्रमं मंत्रेण जपं समर्प्य प्रणमेत् केचित्तु मंत्रमेनमेकोनविंश
त्यक्षरात्मकं वदन्ति तन्मन्ये वरवरदेति पदवर्णाः लोकमिति वर्णद्वयमिति समवर्णा न भवन्ति अ
स्यापि मंत्रस्य षडंगध्यानादिकं पूर्वमंत्रवदेव मायाद्यं पूर्वमंत्रोक्तस्यैव मंत्रांतरत्वेनोक्तत्वात्तस्य ध्याने वि
शेषः बीजापूरगदेक्षुकार्मुकमालांबुजैः करैर्दधैतुत्पलपाशमणिरत्नकलशादधत् सिन्दू
रारुणविग्रहः स्वपनोपोन्मत्तगुंडो गणान् श्लिष्टांगाहितपाणिमभुजे करां पुष्टिं वदनदोन्नुतात् अत्र वा

३ माधःकरादिदक्षाधःकरादित्यायुधध्यानं कुर्यात्सर्वोर्द्ध्वकरेषु कृत्वा तत् इतिध्यानम् षडंगादिकं पूर्ववन्मन्त्रवर्ण
इति त्रिगणपतेरूपो मंत्राः अथ लक्ष्मीगणेशः श्रीं गं सौम्याय गणपतये वरवरद सर्वजनमे वशमा
नय स्वाहा इत्येकोनविंशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अंतर्यामिने ऋषये नमः मुखे निवृद्गा
यत्रीछन्दसे हृदये श्रीलक्ष्मीगणेशदेवतायै इति विन्यस्य श्रीं आं गां हृदयाय ॐ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा
ॐ श्रीं गूं शिखायै वषट् ॐ श्रीं गैं कवचाय हुम् ॐ ह्रः गः अस्त्राय फट् इति षडंगन्यासं विधाय ध्यानं
कुर्यात् हेमाभः पीतवस्त्रः करतलकमलैः संदधच्चक्रशंखौ दन्ताभीती च नाभाधतकं वृषः पद्मसंस्थस्त्रि
त नेत्रः वामांकस्थ्या दविषयलक्ष्म्याविद्धं कमलया श्लिष्टः सौवर्णकान्त्या गणपदहमहाश्री
करो वः श्रियेस्तु दक्षिणोर्द्ध्वकरमारभ्य दक्षिणाधःकरपर्यन्तमायुधध्यानम् नासामुद्गादयः इतिध्यात्वा
पहृत्वा समर्पणमेतत् इति लक्ष्मीगणेशमंत्रः अथ त्र्यक्षरः शक्तिगणपः ह्रीं ग्रीं ह्रीमितिमंत्रेण प्राणा
यामत्रयं कृत्वा शिरसि भार्गवाय ऋषये मुखे ॐ विराट्छन्दसे हृदये ॐ श्रीशक्तिगणपतये देवतायै नम
इति विन्यस्य गां गीमित्यादिकं षडंगन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात् ... सुवासम् हे
मवर्णं चतुर्बाहुं पाशांकुशधरं विभुम् सदन्ते दक्षिणे हस्ते बीजपूरं च वामके पुष्करे मोदकं चैव धारयन्तं मनुस्म एम०
रेत् वामोर्द्ध्वकरमारभ्य वामाधःपर्यन्तमित्यायुधध्यानम् इति समर्पयेदिति त्र्यक्षरः शक्तिगणपः अथ ३

चतुरक्षरः शक्तिगणपतिमन्त्रः ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं इति मन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ॐ शुक्राय ऋषये नमः
मुखे ॐ गायत्रीछन्दसे नमः हृदये ॐ शक्तिगणपतये देवतायै नमः इति विन्यस्य गां गीमित्यादिना षडंगन्यासं
कृत्वा ध्यानं कुर्यात् यथा हेमाभं हेमवस्त्रं दृढदशनचतुर्बाहुं त्रिनेत्रं दोर्भिः पाशांकुशत्रिनेत्रं दन्तस्तरणी
मोदकं पुष्करेण। विभ्राणं हेमभूषं तरुणतरणिहं बुद्ध्यानुशक्त्या समेतं विश्वेशं विश्ववन्द्यं त्रिभुवनशर
णं चिन्तये श्रीगणेशम् दक्षोर्द्ध्वकरमारभ्य वामोर्द्ध्वकरपर्यन्तमायुधध्यानम् इतिध्यात्वा जपं कृत्वा देवा
य जपं समर्प्य प्रणमेत् इति चतुरक्षरः शक्तिगणपः अथ दशाक्षरः क्षिप्रप्रसादनमंत्रः गं क्षिप्रप्र
सादनाय नमः इतिमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ॐ गणकाय ऋषये नमः मुखे ॐ विराट्छन्दसे
नमः हृदये ॐ क्षिप्रप्रसादनाय गणपतये देवतायै नमः इति न्यस्य गां गीमित्यादि षडंगं विधाय ध्यानं कुर्या
त्। यथा। पाशांकुशौ कल्पलतां विषाणं दधत्स्वशुंडाहितबीजपूरः रक्तस्त्रिनेत्रस्तरुणेन्दुमौलिर्हारोज्ज्व
लो हस्तिमुखोवतान्नः वामोर्द्ध्वकरमारभ्य वामाधःकरपर्यन्तमायुधध्यानम्। इतिध्यात्वा जपं कृत्वा प्रणमे
दिति दशाक्षरः क्षिप्रप्रसादनमन्त्रः। अथ चतुरक्षरो हेरम्बगणेशः। ॐ गं नमः। इतिमंत्रेण प्राणायामत्र
यं कृत्वा शिरसि ॐ गणकाय ऋषये नमः मुखे ॐ गायत्रीछन्दसे नमः। हृदये ॐ हेरंबाय देवतायै नमः। इति वि
न्यस्य गां गीमित्यादि षडंगं कृत्वा ध्यानं कुर्यात् यथा मुक्ताविद्रुमपीतं ... पंचभिस्त्रीगवक्त्रैर्हेरं

४ वीणावनीयः शशधरमुकुटोरो प्रसितहादिन्दूढः ततो विभ्रच्छिरस्त्वा दुःशाकल्पवर्षयामुद्
रान्तु ॐ पाठं दद्या कंसोरकं स्यादूरलसद्भयोदानमर्को छदीप्रिः अथस्य वामरज्ज्योवीराभये त
दुपरिसौरकरदोत दुपरिपरशु कपालेत दुपरि अक्षमालामु दृशोत दुपरि अंकुशत्रिशूलौ इति ध्या
त्वा जपं कृत्वा समर्पयेत्॥ इति हेरम्बगणेशमन्त्रः॥ अस्य वक्रतुण्डगणेशाय मन्त्रः ॐ वक्रतुण्डेन
मः॥ इति सप्ताक्षरमन्त्रेण ऋष्यादिन्यासं कृत्वा शिरसि ॐ भार्गवाय ऋषये नमः॥ मुखे गायत्री
छन्दसे॥ हृदि वक्रतुण्डाय देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य षडां गैरित्यादिना षडंगन्यासं विधाय ध्यान
कुर्याद्यथा॥ पायाद्वो वक्रतुण्डो विग्रहः शशिमुखः सम्यग्धानो मृदुजैः यथा भीतिरहति पुरुषकारीं शक्तिं शु
मं कुक्कुटम्॥ रक्तालेपनवस्त्रशमद्रुपीरो नानाविभूषान्वितः स्व ब्रह्मरूपगणेशाख्यः शिवः शुभकरो भक्ताघ
विध्वंसकः॥ इत्थं बाधः करमोरात्वेतदायुध्ययोर न्येइन्याष्टुध ध्यानम्॥ इति ध्यात्वाय षड्शक्तिं जपं
कल्पप्रशमेत्॥ प्रतावा यन्त्र स्वेदर्यं मन्त्र लक्षतदाष्ट वशीको भवति॥ प्रणावादौ शक्तिबीजं बेद्दीप
नैतदा न्योपमाक्षरो भवति॥ एवं त्रिविधो पंमन्त्रः॥ इति वक्रतुण्डगणेशमन्त्रः॥ अथ श्रीमहागण गण० ४

ॐ गां हृदयाय नमः॥ ॐ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा॥ ॐ ह्रीं गूं शिखायै वषट्॥ ॐ क्लीं गैं कवचाय हुम्॥ ॐ ग्लौं गौं नेत्राय वौषट्॥ ॐ गंनमः

पतिमन्त्रः॥ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा॥ इत्यष्टाविंशत्य क्ष
रात्मकमंत्रेण षडक्षराणां यामन्त्रपंच कृत्वा शिरसि ॐ गणकाय ऋषये नमः॥ मुखे ॐ निवृद्गायत्री छन्दसे
ॐ श्रीमहागणपतये देवतायै नमः॥ हृदि गुह्ये ॐ गं बीजाय नमः॥ पादयोः॥ क्लीं शक्तये नमः॥ इति विन्य
स्य मम सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगः॥ इति कृतांजलीनुन्यासो॥ ॐ गं गः अस्त्राय फट्॥ इति षडंगमन्त्रा
न्यंगुष्ठतलौन्त करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगेषु विन्यसेत्॥ ततो ब्रह्मरन्ध्रे ॐ नमः॥ दक्षश्रोत्रे श्रीं नमः॥
वामे ह्रीम्॥ दक्षनेत्रे क्लीं वामे ग्लौम्॥ दक्षनासायां गं॥ वामे गः॥ मुखे नमः॥ दक्षबाहुमूले यम्॥ मध्ये
तं परिणबन्धे पम्॥ अंगुलिमूले वम्॥ वामबाहुमूले रम्॥ तन्मध्ये वम्॥ परिणबन्धे रम्॥ तन्मध्ये व
म्॥ अंगुलिमूले वम्॥ दक्षोरौ सम्॥ दक्षजानुनि वम्॥ दक्षगुल्फे जम्॥ दक्षपादांगुलिमूले नम्॥ वामोरौ मे॥ वा
मजानुनि वम्॥ वामगुल्फे शम्॥ वामपादांगुलिमूले मम्॥ अनाहतेन शमात्मपरेयम्॥ स्वाधिष्ठाने
स्वम्॥ मस्तकाधरेहम्॥ शिरसि ॐ मुखे श्रीं हृदि ह्रीं गुह्ये क्लीं॥ पादयोः ग्लौं हृदये गं नमः॥ इति विन्यस्य
गणपतये इत्यादिषु विंशतिवर्णैः ब्रह्मरन्ध्रादिपादान्तं व्यापकं कृत्वा॥ मुखे श्रीं श्रीपतिभ्यां नमः॥ हृदि ह्रीं
गौरीपतिभ्याम्॥ गुह्ये ॐ क्लीं रतिकामाभ्याम्॥ पादयोः ॐ ग्लौं महीवराहाभ्याम्॥ मुखे ॐ गं

अाम्यायसिद्धिम्याम्॥ हरिद्रं गंप्रमोहनम्‌ सिद्धिम्याम्॥ गु पिं ँ लम्ब कान्तिम्याम्॥ पार्श्वयोः ँ गं दुर्मुखम द
नावतीभ्याम्॥ हरिद्रं गंवि घ्नमद द्रवीभ्याम्॥ जानुनि गंविघ्नकर्तृ द्राविणीभ्यां नमः॥ इति न्यस्य ध्यानं कु
र्यात्॥ मध्ये तेजवे जलधौ द्वीपेनवरत्नमयेऽभेत सुरंततलसत्तोयो वो तरान्ततलेमलेन सोपकरणोपते
गन्धवाहनिषेविते॥ कल्पपादपसंशोभि भृंगाग समलंकृते॥ नानाकुसुमसंकीर्णे नानापक्षिविरा
जिते॥ अनेकफलशंकीर्णे सेविते वाप्सरोगणैः॥ उद्यद्बालातपोद्योत चन्द्रज्योत्स्ना समाकुले॥ वि
लशल्पमरागो धकुसुमाउरा भूतलो कल्पपादपपुष्पस्थ षट्पदस्वनमण्डिते॥ पारिजातं कल्पतरुं तस्य
मध्ये विचिन्तयेत्॥ पुगापरं तुषद्भोनसेवितुं पुष्पशोभितम्॥ नवरत्नमयं तस्य धूस्नातिंत सनेह
रैत॥ तन्मध्येपिपमंत्रषड्गारं तस्यमध्यतपकार्णिका यात्रिकोणा च ततस्यं चमत गणम्॥ नानारत्न
विभूषाढ्य मेकपदन्तं गजाननम्॥ वक्त्रा तुंडिन्निशिखा गुरोतेजधनं रक्तोत्पलं स दंष्ट्र लग्ना न्वितवी
जपूरकर राङ्कुशं कराविभ्रितम्॥ पद्मोयतकष्पारि न प्रमद वाणिजं जपासन्निभमादि न्दुप्रमजेण
णगणपतिं नेत्रत्रयोज्ज्वासितम्॥ पुष्करोद्धृत रत्नौघ पयंकुम्भसुखं स्तुनान॥ मरिणामुक्तापसौ वाला
दान्वर्यत्नं धारणामुद्रः॥ सर्वतः साधकस्याग्रे स्वरानजलतलोलुपम्॥ षट्पदालीं करणितालीवीरपने

मुद्गमुद्गः॥ मणिः॥ अमराणां रसंसरज्वं सस्त्रलमुकुटे समलम्॥ जन्त्ररज्जं सुखं नानाभरणभूषितम्॥ इति
गणपतिं मन्त्रेत्सर्वोपचारैः॥ ऊर्ध्वयोष्कत्राजुत्वरधः स्तलपाशो तदद्योध नुनुत्पाने॥ तदद्यो गण
श्रीलमेतर योवी जपन्नरस्त्रौरगुणायरत्नकुम्भः॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपानं
तरं षडंगन्यासं कृत्वा जपं देवाय समर्प्य प्रणमेत्॥ केचित्तु गणपत ये इति परस्य चतुर्थीविता य ग
णपते इति सम्बुद्धंते परं वदन्ति तत्पक्षे सप्तविंशत्यक्षरो मन्त्रो भवति अत्र यथोपदेश जपादिकं
कार्यमिति॥ इति महागणपति मन्त्रः॥ अथ त्रैलोक्यमोहनमन्त्रः॥ वक्रतुंडैकदंष्ट्राय क्लीं ह्रीं श्रीं ग
णपतिवरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा॥ इति त्रयस्त्रिंशदक्षरात्मक मन्त्र प्राणायामं त्रयं कृत्वा सिरसि
ऋष्याकापन्नरधये नमः॥ मुखे गायत्रीछन्दसे॥ हृदये ॐ त्रैलोक्यमोहनाय गणपतये देवताये इति ऋष्या
दिकं विन्यासमम॥ भोष्टसिद्ध्ये विनियोग इति कृत्वा ज्वलिवदेत॥ ततः तुंडैकदंष्ट्राय क्लीं ह्रीं श्रीं हृद
याय नमः॥ गंगणपतये शिरसि स्वाहा॥ वरवरद शिखायै वषट्॥ सर्वजनकवचाय हुम्॥ मे वशमान
य नेत्राभ्यां वौषट्॥ स्वाहा अस्त्राय फट्॥ इतिषडंगमन्त्रान गुष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य पादिषंगेषु पि
न्यस्य ध्याने कुर्यात्॥ यथा ऐन्द्रविजलभो द्धायसादिमहागणेशावत॥ इति ध्यात्वा जपं कृत्वा समर्प्य

अ श्री रामा

श्रीगुरुदेवं प्रणमेत्॥ इति त्रैलोक्यमोहनगणेशः॥ अथ द्वादशाक्षरः शक्तिगणेशः॥ ह्रीं गं ह्रीं म
हागणपतये स्वाहा॥ इति मंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि गणकाय ऋषये नमः॥
मुखे विरट्छंदसे। हृदये श्रीशक्तिगणेशाय देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य मम सर्वा
भीष्टये विनियोगः॥ इति कृतांजलिरुक्त्वा ह्रीं हृदयाय नमः॥ गं शिरसे स्वाहा॥ गं शिखायै वष
ट्॥ महागणपतये कवचाय हुम्॥ स्वाहा नेत्राय वौषट्॥ सर्वमंत्रेण अस्त्राय फट्॥ इति षडंगन्या
सं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ तथाहि॥ उक्ता बन्धूकधृतेक्षुशालिसकलधरं चालने त्रेमनोज्ञं स्मितह स्ता
म्भोजैर्दधानं सरसिजतत्करस्थितरत्नपात्रं विशालम्॥ ह्रीं यत्र उक्षितया धृतनिहितकल
सद्यारूपया रोः प्रियायाः योनौ विन्यस्य हस्तं मशिगणं कुर्यात् सं कृपेना गवत्रम्॥ रत्नाधःक
रसारम्भ वामाधः करपर्यन्तं भासितादि ध्यानम्॥ एवं ध्यात्वा यथाशक्ति जपं कृत्वा देवायस
मर्पयेत्॥ इति द्वादशाक्षरः शक्तिगणेशः॥ अथ एकादशाक्षरः शक्तिगणेशः॥ ॐ ह्रीं गं ह्रीं वश
मानय स्वाहा॥ इति मंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा द्वादशाक्षरमंत्रोक्तान् ऋष्यादीन् विन्यस्य॥ ॐ हृ
दयाय नमः॥ ॐ ह्रीं गं ह्रीं शिरसे स्वाहा॥ वशं शिखायै वषट्॥ मानय कवचाय हुम्॥ स्वाहा नेत्रा

म राम०

य वौषट्॥ समस्तमन्त्रेण अस्त्राय फट्॥ इति षडङ्गन्यासं अङ्गुष्ठादिकनिष्ठिकान्तं करयोर्विन्यस्य
हृदयादिषडंगेषु विन्यसेत्॥ ध्यानं यथा॥ बन्धूकाभं त्रिनेत्रं शशधरमुकुटं भीमलोलं गणेशं ना
गास्यं धारयन्तं गुणसृणिवरदान् स्वदन्तं कराग्रैः॥ सरोजस्थं स्वपोषामरनखलतमम्बुजपाश
वध्यात्यो पिरिलंठपिङ्गस्य नवविधनकमलपाणा वये देवन्यसम्॥ वामोर्ध्वकरमारभ्य वा
माधः करपर्यन्तमायुधध्यानम्॥ इति ध्यात्वा जपं कृत्वा समर्पयेत्॥ इत्येकादशाक्षरः शक्तिग
णेशः॥ अथ चतुर्दशाक्षरो गणेशः॥ ॐ हुं गं ग्लौं हरिद्रागणपतये वरवरद सर्वजनहृदयं स्तम्भय स्त
म्भय स्वाहा॥ इति द्वात्रिंशदक्षरमूलमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि मदनाय ऋषये नमः॥ मुखे अनु
ष्टुप्छन्दसे॥ हृदये हरिद्रागणपतये देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनि
योगः॥ इति कृतांजलिरुक्त्वा गां गीं इत्यादिना ग्लां ग्लीं इत्यादिना वा षडङ्गन्यासं विधाय ध्या
येत्॥ यथा ध्याने पूर्वसिद्धे तेमरीसमये सिंहासने संस्थितं पीतं पीतविभूषणाम्बरलसत्पाल्या
दि संशोभितं मविघ्नेन्द्र निमुखं त्रिनेत्रं त्वासितं तस्मै वं हंते भजे पाशांसत्वरसुंवरं सीणापुतं कोमारम्य
मुदा

ग॰स॰ ८

मूलमन्त्रेणोंमादिन्यासादिकं रचयेत् आपत्रयमित्यादि ध्याने क्रोधमुद्रा मुष्टिः एवं संचिन्त्य जपं कृ
त्वा समर्पयेत्॥ इति हरिद्रागणपतिमन्त्रः॥ अथ वक्रतुण्डमन्त्रः॥ वक्रतुण्डाय हुं इति षडक्षरमन्
त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि भार्गवाय ऋषये नमः॥ मुखे अनुष्टुप्छन्दसे नमः॥ हृदि
वक्रतुण्डदेवतायै नमः इति विन्यस्य वं हृदयाय नमः॥ क्रं शिरसे स्वाहा तुं शिखायै वषट्॥ डां
कवचाय हुम्॥ यं नेत्राय वौषट्॥ हुं अस्त्राय फट् इति षडंगमन्त्रान्न्यस्य। सितेलाद्येकरपाद विन्य
स्य हृदयादिषडंगे व्यापि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ हम्योम्नि न्नौतुरागउपाशांकुशाततशोभिकान्तिं
बिभ्राणां करवीजकिशालयैः॥ पाशांकुशाभयकुम्भोल्लसन्। सोऽभीष्टप्रदः त्रिनयनपुत्रं रक्तमाल्याम्ब
काभ्यमंगोजो ज्वलपूगतमनुसंस्मरेद्वक्रतुण्डम्॥ वामाधूर्णचोदीनराधवल्लपोरम्ये॥ इति
त्वा कुर्युर्ध्यानम्॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं कृत्वा समर्प्य प्रणमेत्॥ अत्र केचिद्धति
तिदीर्घं पठन्ति॥ अथ यथा गुरूपदेशं जपादिकं कार्यम्॥ इति वक्रतुण्डगणेशमन्त्रः॥ द्वि
तीयश्च उपरो वक्रतुण्डमन्त्रः॥ मेधोल्काय स्वाहा इति॥ मूलमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा ग॰म॰ ५ ८

मं २

शिरसि भार्गवाय ऋषये नमः॥ मुखे अनुष्टुप्छन्दसे नमः॥ हृदये वक्रतुण्डगणपदेवतायै नमः
इति विन्यस्य षड्भिः मन्त्रवर्णैः षडंगानि कुर्यात्॥ ध्यानादिकं तु पूर्वोक्तमन्त्रवदेव॥ इति द्वितीयो
वक्रतुण्डमन्त्रः॥ अथ पार्थिवशिवाकोपन्त्रो द्वात्रिंशदक्षरः॥ रायस्पोषस्य ददिता निधिदो रत्नधातुमान्॥ र
क्षोहणो बलगहनो वक्रतुण्डाय हुम्॥ ऋषिध्यानादिकं पूर्ववत् षडक्षरवत् इत्यापार्थिवशिवाकोम
न्त्रः॥ अथोच्छिष्टगणेशमन्त्रः। हस्तिपिशाचि लिखे स्वाहा इति नवाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्र
यं कृत्वा शिरसि कंकोलाय ऋषये नमः॥ मुखे विराट्छन्दसे नमः॥ हृदये उच्छिष्टगणपतये दे
वतायै नमः॥ इति विन्यस्य हस्ति हृदयाय नमः॥ पिशाचि शिरसे स्वाहा॥ लिखे शिखायै वषट्॥ स्वा
हा कवचाय हुम्॥ समस्तेनास्त्राय फट्॥ पंचांगविधिरीरितः विंशात्मको मन्त्रः॥ ऋष्यादि ऋष्यादिकं पूर्व
प्रोक्तं ध्यानादिकं वक्रतुण्डषडक्षरमन्त्रवत्॥ एकदंष्ट्राय हस्तिमुखाय लम्बोदराय उच्छिष्टात्मने क्रों
ह्रीं ह्रीं हुं घे घे स्वाहा॥ इत्येकोनत्रिंशदक्षरात्मको मन्त्रः॥ ऋषिध्यानादि वक्रतुण्डषडक्षरवत्॥ ॐ न
मो भगवते एकदंष्ट्राय हस्तिमुखाय लम्बोदराय उच्छिष्टमहात्मने क्रों ह्रीं ह्रीं हुं घे घे स्वाहा
तः॥ ध्यानं तु पूर्ववत् वक्रतुण्डषडक्षरमन्त्रवत्॥ अथायासेवमन्त्रभेदाः॥ ॐ क्रों क्रौं घे घे फट् स्वाहा॥ इति का॰ द॰ श॰ ५ ८

राम०
८

अथ मध्य त्रिंशाद्वर्णात्मको मंत्रः अस्यारिके पुराप्रोक्तं ऋषभी जीजौ रंगमीरितम्॥ ध्यानं तु पूर्ववी
तो विकतु रोउषउ क्षरमंत्रवरे वा॥ षड्भुजै रेवा॥ क्रों हृदयम्॥ सूं शिरः॥ ह्रीं शिखा॥ ऊं कवचम्॥ ह्रैं नेत्रम्
उलुष्ठि षगरोः सामंत्रा श्चत्वारः॥ इति मंत्रचन्द्रिकायां प्रथम प्रकारे गतोप पि मंत्रकरतोम॥ अथ
शक्तिमंत्राः॥ तत्रादौ मातृका सरस्वती॥ अकारादि क्षकारांत मष्टकपंचाशद्वर्णा समुद्धृत्यां मं
त्रः॥ तेनैव प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः॥ मुखे गायत्री छंदसे नमः
हृदये श्री मातृका सरस्वती देवतायै नमः॥ गुह्ये हल्भ्यो बीजेभ्यो नमः॥ पादे स्वरेभ्यो शक्तिभ्यो न
मः॥ नाभौ व्यक्तये कीलकायै नमः॥ मातृकान्यासे विनियोग इति कृत्वा जलं क्षिपेत्॥ अं कं ५ आं हृ
दयाय नमः॥ इं चं ५ ईं शिरसे स्वाहा॥ उं टं ५ ऊं शिखायै वषट्॥ एं तं ५ ऐं कवचाय हुम्॥ ओं पं ५ औं
नेत्राय वौषट्॥ अं यं ६ अः अस्त्राय फट्॥ इति षडंगमंत्रान् गुप्त्वा रितला न्ते करयोर्विन्यस्य हृ
दयादि षडंगेषु विन्यसेत्॥ अथ ध्यानम्॥ वन्द्राद्विष्णु चित ग्रेषरां त्रिनयनां पंचाशद्वर्णैः कृता
स्यापीगौरार हिन्दु कुन्दरुचिरां पक्षोजभारानतां॥ हृन्ने वाक्षवटीं सुधा रसलसत्तत्कुंभं ॥८॥

मुं जंपुस्तकं विभ्राणां करपंकजैर्भगवतीं पद्मासनस्थां स्मरेत्॥ रक्षाधः पूर्वादिवामाधः क
रान्तमायुध ध्यानम्॥ एवं वरं इति यथाशक्ति जपं कृत्वा जपानंतरं षडंगन्यासं कृत्वा जपं स
मर्प्य प्रणमेत्॥ इति मातृका सरस्वती॥ अथ वाग्वादिनी मंत्रः॥ ऐं ह्रीं वद वद वाग्वादिनी स्वा
हा॥ इति द्वादशाक्षरमेकेन प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि कण्वाय ऋषये नमः॥ मुखे वि
राट् छंदसे हृदि श्री सरस्वती देवतायै॥ गुह्ये हल्भ्यो बीजेभ्यो नमः॥ पादयोः स्वरेभ्यः श
क्तिभ्यो नमः॥ नाभौ व्यक्तये कीलकायनमः॥ इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्ट सिद्ध्यर्थे विनियोग इ
ति कृत्वा जलं क्षिपेत्॥ अं कं ५ आं हृदयाय नमः इत्यादि प्रागुक्तमातृकान्यासं कृत्वा ऐं वद
अंगेषु हृदयाय नमः॥ ह्रीं वद जपुर्वेद शिरसे स्वाहा॥ हूं वाक् सामवेद शिखायै वषट्॥ ह्रैं वादिनि
अथर्ववेद अस्त्र कवचाय हुम्॥ ह्रौं स्वाहा षडंग नेत्राय वौषट्॥ हः समस्त मंत्रमुत्का पुराण
स्थापयामो साधर्मशास्त्रैतिहास कल्पगा थाना रामेशी अस्त्राय फट्॥ इति षडंगमंत्रान् ते
गुप्त्वा रितला न्ते करयोर्विन्यस्य हृदयादि षडंगेषु विन्यस्य ध्यायेत् यथा॥ कुन्देन्दु के सरो
जगतेन्दु मौलिः सलेखनीं करसरोजयुगेन बिभ्राणम्॥ सर्वि श्रुती कुचेभरानमितो मायस्त्रिकौ

९

देवता भवतु नः सततं विमुक्तिदेयैः ॥ २ ॥ सेलेरपञ्चीं नामेपुस्तकमिति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं कृ
त्वा जपानन्तरं षडङ्गं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति वाग्वादिनीमन्त्रः ॥ अथ हंसवागी
श्वरीमन्त्रः ॥ ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं ॐ सरस्वत्यै नमः ॥ इत्येकादशाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शि
रसि शान्तिऋषये नमः ॥ मुखे गायत्रीछन्दसे ॥ हृदि हंसवागीश्वर्यै देवतायै नमः ॥ इति वि
न्यस्य मम सर्वाभिष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगः ॥ इति कृत्वा ॐ ह्रित्युत्कारैं हृदयाय नमः ॥ ऐं शिर
से स्वाहा ॥ ह्रीं शिखायै वषट् ॥ ऐं कवचाय हुं ॥ ऐं नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ अस्त्राय फट् ॥ इति षडङ्गा
न्यासं विधाय ब्रह्मरन्ध्रे ॐ नमः ॥ भ्रूमध्ये ह्रीं दक्षनेत्रे ऐं वामनेत्रे ह्रीं दक्षकर्णे ॐ वामकर्णे
नमः ॥ दक्षनासायां ऐं वामनासायां स्वम् मुखे ऐं लिङ्गे नमः ॥ पादयोः ॥ इति न्यस्य ध्यानं कु
र्वीत ॥ ध्यायेद्दुग्धेव तीरे मणिकुसुमगणारम्यतीरे सा ... कर्पूरक्षोदवृन्दहरते सितप्र
स्रस्त हरेत कान्तिम् ॥ पीयूषांशर्द्धमौलीं सकलशशिमुखीं मन्दहास्यावलास्यां विद्या
वीणाम्बुधाब्जकलशान् दधतीं हस्तपद्मैर्वहन्तीम् ॥ वामाद्यूर्ध्वपोरवेतदायुधः स्य
पौरन्येषु तेनायुधध्यानम् ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं कृत्वा जपानन्तरं पुनः षडङ्गन्यासं कृत्वा

जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति हंसवागीश्वरीमन्त्रः ॥ अथ द्वितीया हंसवागीश्वरी ॥ ऐं नमो
भगवति वरवरवाग्देवि स्वाहा ॥ इति षोडशवर्णात्मकेन प्राणायामत्रयं कृत्वा पूर्वोक्तहंसवा
गीश्वरीवदृष्यादिकं विन्यस्य ऐं हृदयाय नमः ॥ नमः शिरसे स्वाहा ॥ भगवति शिखायै वषट् ॥ व
रवर कवचाय हुं ॥ वाग्देवि नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ स्वाहा अस्त्राय फट् ॥ इति षडङ्गं विधाय ध्यायेत् प
कुन्देन्दुचारुस्मितवसनां (?) माल्यानुलेपा व्याख्यां विद्याममृतकलशं वर्णमालां वह
न्तीं पद्मस्ताम्भोजैः शीतकमलजा द्योतितचन्द्रार्द्धमौलिर्भूत्वा नोऽस्तु चित्तेनयनयुता पीनवक्षोज
नम्रा ॥ दक्षोर्द्ध्वकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यन्तमायुधध्यानम् ॥ व्याख्या व्याख्यानमुद्रा ॥ इति
ध्यात्वा यथाशक्ति जपं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति द्वितीया हंसवागीश्वरी ॥ अथ
वाग्वादिन्याः मन्त्रद्वयम् ॥ ऐं वाचस्पते अमृते प्लुवः प्लुः ॥ इत्येकादशाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शि
रसि शान्तिऋषये नमः ॥ मुखे गायत्रीछन्दसे ॥ हृदि श्रीवागीश्वर्यै देवतायै नमः ॥ इति ऋष्या
दिकं विन्यस्य ऐं हृदयाय नमः ॥ वाचस्पते शिरसे स्वाहा ॥ अमृते शिखायै वषट् ॥ प्लुवः कवचाय हुं ॥
प्लुवः अस्त्राय फट् ॥ इति विन्यस्य मूलेन करयोर्व्यापकं कृत्वा ॐ गुरुशास्त्रादिक ... तर्पणं गुरुशिष्ये हृद

रा०म०
१०

यायस्वाहा नित्यरमायनमःशिरसे स्वाहात्यादिज्ञातिपुक्ते नेत्रवर्जं विन्यस्य हस्यादिपंचांगेषु
पिनेत्रवर्जं विन्यस्य ध्यायेत॥ यथा पत्र स्थांक नीलमुगांमुस्तिका राहुस्तो जराशिशुकुटो बन्धा सनेत्रा
म॥ सक्ता नो कुंचनपितामुनीन्द्र से व्यावाग्वे वीं नजतबुधाः कबिलमात्रीम॥ वामोद्दादिवामा धं
करा क्षमायु घध्यानम॥ इतिध्यात्वाय यथाशक्ति जपं विधाय यथा नन्तरं पुनःकरेतन्यासं कृत्वा जपं
देव्यै समर्प्य प्रणमेत॥ इति वाग्वादिन्याः एकोमे चाग्रपहितीयः॥ वां न्हीं इति म्नक्षरमंत्रेणप्राणा
यामत्रयं कृत्वा पूर्वोक्ता वाग्वादिनी रहतान्तरमंत्रवद्ध्यादिकं विन्यस्य वां हृदयाय नमः। नेंशिरःस्वा
शिखा। वां कवचम॥ स्वौं नेत्रे इति नमः स्वौ हे त्यादि जापतिपुक्ते हृदयादिषडंगेषु पि विन्यस्य
ध्यायेद्यथा॥ मुक्तातारत्नसन्तेनः शशिकलासंशोभिमस्वेष्टरवरा व्याख्यामेक्षगुणांचरत्नेकल
शं विभ्रांव हभीकरैः पीनो तुंगकुचद्वयं प्रविनमन्मा ध्यासिता गुंफितात्रैक्यप्रणतासरानव
न्तेनोवावामधीसाश्रियै॥ दक्षोर्द्धाधः करयो रात्रेवामोर्द्धधकरयोरन्येत्युत्पायु घध्यानं॥ इति
ध्यात्वा यथा शक्तिजपं विधाय जपानेतरं षडंगन्यासं विधाय जपं देव्यै समर्प्यप्रणमेत॥ के
व विनु वाक्क ह्सौं हं मंत्रवरत्नि। अन्येतु वाकू स्थाने वाग्वाजे वदन्ति तत्रः अथगुरूपरेसं जपारि रा०म०
१०

कं कामिभि वाग्वादिन्या हितीयो अ मंत्रः॥ अथ पारिजातसरस्वतीमंत्रः॥ ॐ ह्रीं हैं ह्रीं ॐ सर
स्वत्यै नमः॥ इत्येकादशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋषिध्यानजपादिकं हंसवागीशवत्कु
र्यात॥ इति पारिजातसरस्वती॥ अथ सप्तकोटिश्वरीमंत्रः॥ सकं वाणि वेशः कं॥ इति सप्ताक्षरमं
त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः॥ मुखे गायत्री छन्दसे हृदि सप्तकोटीश्वरी
देवताये नमः॥ इति विन्यस्य वांधी मित्यादिना षडंगन्यासं कृत्वा त्रिपुरावत् ध्यायेत॥ सात त्रैव श
ताय यथाशक्ति जपं विधाय जपानन्तरं पुनः पगांगादिकं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत॥ इति
सप्तकोटीश्वरीमंत्रः॥ अथान्यो वाग्वादिनीमंत्रः॥ ॐ वद वद वाग्वादिनि ह्रीं क्लीं ऐं तेन क्लीं दि
ति महासोमे कुरुस्वो मे कुरु स्वाहा ॐ इत्येको न विंशत्यक्षरात्मकमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा पूर्वो
क्तो वाग्वादिनीवद्व्यापिकं यूपेत॥ प्रणवादिवाग्वादिन्यन्त एकोनवा स्वरः अपारिकुर्वन्न
ष्ट्रयो ह्या सरोन्यः॥ बालान्त मादि प्रणवान्यः स रूपाक्षरोपरः॥ एवं मंत्र त्रैमात्मकोमंत्रः॥ अ
स्य एवं प्रयोजनेतु श्री शिवार्चन चन्द्रिकायाम् क्रमः॥ इति वाग्वादिनीमंत्रः॥ एवं संप्रवृत्तु
२१ रीमंत्रोवाग्वान्याः॥ अथ बाला मंत्रः॥ ऐं क्लीं सौः॥ इति त्र्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि

कृ॰स॰
१२

श्रीर शिरसि दक्षिणामूर्त्तिऋषये नमः ॥ मुखे पंक्तिछन्दसे नमः ॥ हृदि श्रीबालादेवतायै नमः ॥ गुह्ये ऐं बीजाय
पादयोः सौः शक्तये नमः ॥ क्लीं कीलकाय नमः ॥ इति विन्यस्य मम सकलाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनि
योगः ॥ इति कृताञ्जलिर्भूत्वा ऐं हृदयाय नमः ॥ क्लीं शिरसे स्वाहा ॥ सौः शिखायै वषट् ॥ ऐं कवचाय
हुम् ॥ क्लीं नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ सौः अस्त्राय फट् ॥ इति षडंगन्यासं कृत्वा हृदि का न्यसेत् करयोर्विन्यस्य हृ
दयादिषडंगेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्य्याद्यथा ॥ भ्रमद्भ्रमरनीलालकधम्मिल्ला मलपुष्करी ॥ श्री
लरन्ध्रस्फुरन्निलमुक्तालेखाविराजिताम् ॥ मुक्तालेखा ललितिकां वितमालिकाम् ॥ विस्फु
रद्वान्तवज्राभबन्धुलेखाकिरीटिनीम् ॥ अर्द्धचन्द्रनीलामनयनजितपराजिताम् ॥ स्फु
माश्चन्द्रतारत्नकुण्डलालंकृतां पराम् ॥ ॐकाराकारस्फुरन्मुक्ता ... पाविराजिता
म् ॥ प्रवेधाख्यपत्रालिस्फुरत्कान्तिविराजिताम् ॥ गंगातरंगकल्लोलस्फुरच्छ्रीवत्सविभूषिताम् ॥ श्री
खरोद्भवश्रीमहेशावातनवद्धश्रीविराजिताम् ॥ वक्षोरुहामहितसद्युक्तामणिहारवन्धुरां रोमराजीम् ॥ रक्तो
प्रवालपल्लवाकारवक्त्रप्रसन्नवक्त्राजिताम् ॥ कंबुकंठलसत्स्फुरत्कांचीस्वर्णालिविमलप्रभाम् ॥ रक्तो
त्पलदलाकारपादपद्मविराजिताम् ॥ नक्षत्रमालासंकाशामुक्तामणिरमणीताम् ॥ वामेनमा
लिनीकेन पुस्तकं वापरेण तु ॥ अभयं वरप्रदं ... [illegible]
राम॰
१२

४२

पाणिभ्यां विभ्रतीं चिन्तयेद्देवीं वरप्रदाम् ॥ भाग्यवाक्यदराम् ॥ क्षीरकुण्डे तु धवलां प्रसन्नां स्मरेत् त्रि
पुरसुन्दरीम् ॥ स्थितत्रर श्रीं नमामि पुष्पध्यानम् ॥ इति ध्यात्वा पंचोपचारैः संपूज्य जपानंतरं पुनः
षडंगं कृत्वा पूर्वोक्तं गुह्यातिगुह्य इति मंत्रेण जपं देव्यै समर्प्य पुनः देवतां प्रणमेत् ॥ इति बालामंत्र ॥
अथ भैरवीमंत्रः ॥ ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्रौः इति सप्तदशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षिणामूर्त्तये
ऋषये नमः ॥ मुखे पंक्तिछन्दसे नमः ॥ हृदये त्रिपुराभैरवीदेवतायै नमः ॥ इति विन्यस्य हस्तौ
मित्यादिना षडंगन्यासं कृत्वा त्रिपुरां च तु ध्यायेत् ॥ अथ ध्यानं ॥ हृत्पद्मस्थानुरक्तां जनक रत्नका
मध्यसंस्थितां जपाकुसुमसंकाशां श्वेतरक्तां वरं भूषणं स्मितं शोभितां महाघोरां त्रिनेत्रां च नूपु
राम् ॥ विरूपसौन्दर्यसर्वशपन्नमसाहारनुपरिणीम् ॥ रक्ताजनेत्रनुदेश पुष्पा वा रवीमनां सं
युक्तैः मणिताङ्कीमनलां वाक्युक्तां जपवटीधरीम् ॥ पुस्तकालंकृतवरामरदानमधारिणीम् ॥
आननेम मधुरां रवीम तां चुरीणितलोचनाम् ॥ रक्ताद्गगराजरुध्यायेत् त्रिपुरभैरवीम् ॥ स्पर
द्देहां घोरां त्रैतराधवलां यारत्नेनुत्यायुधध्यानं इति ध्यात्वा पंचोपचारैः संपूज्य जपानंतरं पुनः ॥
करषडंगन्यासं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणामेत् ॥ अस्य श्रीस्त्रमंत्रस्य न्यवतरे निरेशः सिन्नवागमवारिकी

कृ.स.
१२

जैश्वर्यस्य ध्यानादिकं चास्ति तत्सर्वमस्य त्रिपितामस्तात्कृतायां शिवार्चनचन्द्रिकायां द्रष्टव्यम्॥ ग्रन्थ
वाहुल्यभयादस्माभिरत्र नालेखि॥ इति भैरवीमन्त्रः॥ अथ वागीश्वरी॥ ऐं ह्रीं क्लीं सौः॥ इति पंचाक्ष
रमन्त्रेण प्राणायामत्रयं विधाय शिरसि मरनाय ऋषये नमः॥ मुखे गायत्रीछन्दसे हृदि वागी
श्वरीदेवतायै नमः॥ इति विन्यस्य ऐं हृदयाय नमः॥ ह्रीं शिरसे स्वाहा क्लीं शिखायै वषट् [illegible] कवचा
य हुं॥ सनेत्राय वौषट्॥ समस्तमन्त्रेणास्त्राय फट्॥ इति षडंगमन्त्रानंगुष्ठादिकनिष्ठिकान्तं करयोर्विन्य
स्य हृदयादिषडंगेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ ध्यायेदुद्यद्दिवाकराभासां नानालंकारभूषिताम्
बन्धूककुसुमाकारां रक्तांबरगराजिरहीम्॥ इक्षुकोदण्डपुष्पेषुविराजितभुजद्वयाम्॥ इति ध्या
त्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपानन्तरं पुनः करषडंगं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति वागी
श्वरीमन्त्रः॥ अथ कामेश्वरीमन्त्रः॥ ह्रीं क्लीं ऐं [illegible] स्त्रीं इति पंचाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि
सम्मोहनाय ऋषये नमः॥ मुखे गायत्रीछन्दसे नमः॥ हृदये त्रैपं कामेश्वरीदेवतायै नमः॥ इति न्या
सादि [illegible] न्यस्य ह्रीं हृदयाय नमः॥ क्लीं शिरसे स्वाहा॥ ऐं शिखायै वषट्॥ ब्लूं कवचाय हुं॥ स्त्रीं ने
त्राय वौषट्॥ समस्तमन्त्रेणास्त्राय फट्॥ इति षडंगमन्त्रान् हृदादिकरतलान्तं करयोर्विन्यस्य हृदादिषड राम.
१२

गेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ रक्तां रक्तदुकूलांगलेपनां रक्तभूषणाम्॥ पाशांकुशध
नुर्बाणपुस्तकं चाक्षमालिकाम्॥ धराभीतीं वरधतीं त्रैलोक्यवशकारिणीम्॥ पंचकामैः प
रिवृतां ध्यायेद्देवीं विचक्षणाः॥ वामाघूर्णितलोचनां [illegible] धुस्तपोरितरेइत्यापुष्पध्यानम्॥ इति
ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपानन्तरं पुनः षडंगन्यासं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्।
इति पंचकामेश्वरीमन्त्रः॥ अथ राजमातंगीमन्त्रः॥ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ नमो भगवति श्रीमातंगेश्वरि
सर्वजनमनोहरि सर्वमुखरंजिनि सर्वस्त्रीरंजनि सर्वराजवशंकरि सर्वस्त्रीपुरुषवशंक
रि सर्वसत्त्ववशंकरि सर्वलोकममुकं मे वशमानय स्वाहा॥ इत्यष्टाशीत्यक्षरमन्त्रेण प्राणा
यामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षिणामूर्तिऋषये नमः॥ मुखे गायत्रीछन्दसे नमः॥ हृदये श्रीमा
तंगेश्वरीदेवतायै नमः॥ इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोगः इति कृताञ्जलिः [illegible]
ऐं ह्रीं श्रीं ॐ नमो भगवति श्रीमातंगेश्वरि सर्वजनमनोहरि हृदयाय नमः॥ सर्वमुखरंजिनि सर्वमुखरंजनि रा १
शिरसे स्वाहा॥ सर्वराजवशंकरि शिखायै वषट्॥ सर्वस्त्रीपुरुषवशंकरि सर्वसत्त्ववशंकरि कवचाय हुं॥ सर्वलोक
ममुकं मे वशमानय नेत्राय वौषट्॥ स्वाहा अस्त्राय फट्॥ इति षडंगमन्त्रान् हृदादिकरयोर्विन्यस्य हृदया
दिषडंगेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ अमृतोदधिमध्यस्थरत्नद्वीपे मनोहरे रोस्वराशिप्रशंसा कारिसेविते

क्र.स० १३

मराग्रे रत्ननिर्मिते धरकरस्वविल्वकल्पारकल्पद्रुमस्योपशोभिते॥ तेरिमध्ये सुखासीनोर्ध्वरत्नसिंहासनेषु मे॥ अ
थपत्रे महापद्मे केशरा॰ ॰ सकर्णिकम्॥ तन्मध्ये वह्निकोणांस्यात् अष्टपत्रं ततो बहिः पुनः षोडशपत्रं स्या
त् द्वात्रिंशच्चतुर्दलम्॥ वेदहलसं चतुर्द्वारे मरकतपत्रोल्लसमुन्नमम्॥ तस्य मध्ये सुखासीनां रूपामवर्णाम्
विस्मिताम्॥ करस्वमालां मरणां प्रजितां वसुरासुरैः॥ प्रलंबालकसंयुक्तां चन्द्ररेखावतंसिकाम्॥
ललाटतिलकोपेतां शेषरत्नविभूषिताननाम्॥ किंचित्स्मितमुखाम्बुजधुरललाटपट्टकोज्वलाम्॥ वक्त्रोत
रकुंभस्थानतारोपरां जीविराजिताम्॥ सर्वाभरणसंयुक्तां मुक्ताहारविभूषिताम्॥ नानागरणपन्नेद्रक
टिसूत्रेलंकृताम्॥ मलयेषु लखचितैः केयूरैर्मणिभूषितैः॥ भूषितांगुलिकां वामरांकुशौ तलो
यनाम्॥ अवीनमेरुतलो नोगमसमुन्नतपयोधराम्॥ प्रलम्बकर्णाभरणां करोष्ठीं सविराजिताम्॥
तलनिलांतनुरंगामध्यमंतां तेजिनीम्॥ चतुःषष्टिकलारूपापर्व॰ ॰ स्थितेकरणारकाम्॥ को
टिवालार्कसंकाशां जपाकुसुमसन्निभाम्॥ एवं ध्यानवर्णांतिमाध्यायेन्नातें कामीपराम्॥ इति ध्या
त्वाय याति जपविधाय जपानेतरं पुनः करपुंजन्मासंदत्वा गुह्यातिगुह्येति वीजेन मंत्रेण
जपदेवी समर्प्य देवीं गुरुं च प्रणामेत्॥ इति राजमातंगिमंत्रः॥ अथ नो राजमातंगिमंत्रः॥ ऐं क्लीं सौं
ऐं ह्रीं श्रीं नमो भगवति श्रीमातंगेश्वरि सर्वसुखवरं जनि क्लीं ह्रीं श्रीं सर्वराजवशंकरि सर्वस्त्रीपु
षवशंकरि सर्वलोकवशंकरि अमुकं मे वशमानय स्वाहा श्रीं ह्रीं ऐं सौं क्लीं ऐं इत्येष नवत्यक्षर
त्मकमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षिणामूर्तये ऋषये नमः॥ मुखे गायत्री छन्दसे नमः॥

१।

रा.म० १३

२ हृदि श्रीमातंगेश्वर्यै देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य ममाभीष्टसिद्धये विनियोगः इति कृतांजलिः तु क्लीं ऐं ह्रीं श्रीं सर्वज
नमनोहारि हृदयाय नमः॥ सर्वमुखरंजनि शिरसे स्वाहा॥ क्लीं ह्रीं श्रीं सर्वजनवशंकरि शिखायै वषट्॥ सर्वस्त्रीपुरुषव
शंकरि कवचाय हुं॥ सर्वदुष्टमृगवशंकारि नेत्राभ्यां वौषट्॥ सर्वसत्त्ववशंकरि अस्त्राय फट्॥ इति षडंगमंत्रान् गुह्यादि
रात्ते कोटयोर्विन्यस्य हृदयादि षडंगं च षडपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ ऐं ह्रीं क्लीं क्लीं सिनिषण्णां देवीमाजेनबद्धेमेंदेवालाध्या
येत्॥ यथा॥ अमृतमनोरधिमध्ये लद्वीपे सकल्पवीरणशोभिकदंबकवनमोमाधवी शिखावरांकलतूरी विलको
शे शांके गुरुकुंभेसवलक्षपत्रभूताम्॥ आपीनोन्नतनोसुरोजविनमत्स्यध्याः कश्यामलाम्॥ वेवेपाशरवाणु
दारसमांमकुंरसंशोभितां मक्तौ क्रीवतस्यसम्मितर शोसंतर्प्यपन्तीं सुधांमत्ताशवेगतं पाशिवरलकलाः
पुंजकेमां बपो॥ इति ध्यात्वाय याति जपं विधाय जपानेतरं पुनः करपुंजन्मासंदत्वा जपं देवेसमर्प्य प्रणामेत्॥ पू
तिद्वितीयो राजमातंगीमंत्रः॥ अथ तृतीयो राजमातंगिमंत्रः॥ प्रोगुह्याष्टनावशीत्य स्वरे राजमातंगी सर्ववं
शंकरी तिपरानन्तरं सो राज्यलक्ष्मीप्रदे इतिसप्ताक्षरानिर्मलयोजानन्तरं सर्वलोकममुकमित्याद्वेरेवंप
चेनवत्यक्षरं मंत्रे भवति॥ अस्यापि ऋषिः पूर्वोक्तमेव ध्येयम्॥ ओं हृदयाय नमः॥ ह्रीं शिरसे स्वाहा इत्यादि षडंगं न्यसेत्॥
ओं ह्रीं नमो भगवति श्रीराजमातंगि राजपूजिते जयो विजये गौरि गांधारि त्रिभुवनवशंकरि सर्वस्त्रीपुरुषवशंकरि सु
सुदुदुघे वावाघोस्वाहा॥ इति विन्यस्य वाराहक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अजाय ऋषये नमः॥
मुखे निवृज्जाय श्री छन्दसे नमः॥ हृदि श्रीराजमातंगीदेवतायै नमः॥ इति ऋष्यादिकं विन्यस्य हृदयादि

रा०म० ॥२४॥

यनमः ॥ भ्रीं हृ शिरसे स्वाहा त्वरिता करषडङ्गन्यासं विधाय ध्यानं तु पूर्ववद्राजमातङ्गीवत् कुर्यात् ॥ अथ पञ्चाक्षरीज
पं विधाय जपान्ते करषडङ्गन्यासं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति चतुर्थो राजमातङ्गीमन्त्रः ॥ अथ पञ्चमो मन्त्रः ।
तत्र पूर्वोक्तवत् पञ्चाशदक्षरमन्त्रस्य त्रिभुवनवशंकारिणि सर्वलोकवशंकरि शिवे तिपदे देवी त्वाः सर्वस्त्रीपुरुषो
त्पादिस्वाहान्तं वदेत् ॥ आदि पूर्ववत् प्रणवं हृदि कुर्यात् । तेन कराधिकषष्ठ्यक्षरो मन्त्रो भवतीति तेन मन्त्रेण प्रा
णायामत्रयं कुर्यात् शिरसि दक्षिणामूर्तिऋषये नमः । मुखे विराट्छन्दसे नमः ॥ हृदि श्रीमातङ्गीदेवता
यै नमः ॥ इति ऋष्यादिकं विन्यस्य ऐं नमो ब्रह्मश्री राजिते राजपूजिते हृदयाय नमः । जये विजये गौरि गं
धारि शिरसे स्वाहा ॥ त्रिभुवनवशंकरि शिखायै वषट् ॥ सर्वलोकवशंकरि कवचाय हुम् ॥ सर्वस्त्रीपुरुषवशे
करि नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ सु सु दु दु घे घे वा वा ह्रीं स्वाहा । अस्त्राय फट् ॥ इति षडङ्गमन्त्रानङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तं क
रयोर्विन्यस्य हृदयादिषडङ्गेषु विन्यस्य ध्यानं कुर्यात् ॥ श्यामकलेवरा रक्तचोलिका वद्रूपा रा
ढा सन्नुविरकरा ज्जानं मुञ्जीनाउरता गोम ॥ अमरनिकरवन्द्या त्रिह्लिं रागासौ तालेपां शुक कुशुमपु
तां स्यात्तां परदेवतां नः ॥ इति ध्यात्वा पञ्चाशल्लिक्षजपादिकं विधाय जपान्ते करषडङ्गं कृत्वा जपं देव्यै स
मर्प्य प्रणमेत् ॥ इति पञ्चमो मन्त्रः ॥ अथ षष्ठः ॥ ॐ राजमुखि राजाधिमुखि वश्यमुखि ह्रीं श्रीं क्लीं
शिरसे देवी शिखायै नमः त्रिविकवचाय हुं ॥ देवाधिदेवि नेत्राय सर्वजनस्य मुखं मम वशं कुरु कुरु अस्त्राय रा०म० २४

फट् इति षडङ्गमन्त्रानङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तं करतलयोर्विन्यस्य पूर्वोक्ताशीत्यक्षरराजमातङ्गीवद्ध्यात्वा पञ्चाश
ल्लिक्षजपं विधाय जपान्ते करषडङ्गन्यासं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति षष्ठः ॥ अथ सप्तमः ॥ ऐं न
मो ... ह्रीं शिवाय मातङ्गि नि स्वाहा ॥ इति पञ्चदशाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋष्यादिन्यासं षडङ्गा
दिकं पूर्वोक्तराजमातङ्गीवत् कुर्यात् ॥ इति सप्तमो मन्त्रः ॥ अथाष्टमः ॥ ॐ नमः श्रीमातङ्गि अमोघे सत्ये वा
दिनि मम कार्ये वद वद अवतर अवतर सत्यं कथय कथय एहि एहि श्रीमातङ्गि नमः ॥ इति चतुश्चत्वारिंशदक्ष
मन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋष्यादिध्यानजपादिकं राजमातङ्गीवत् कुर्यात् ॥ इति अष्टमः ॥ अथ नवमो मन्त्र
ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः क्लीं ह्रीं श्रीं श्रीपादुके मातङ्गेश्वरि सर्ववशंकरि स्वाहा ॥ इति त्रयोविंशत्यक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्र
यं कृत्वा शिरसि दक्षिणामूर्तिऋषये नमः । मुखे विराट्छन्दसे नमः । हृदये श्रीमातङ्गेश्वरीदेवतायै न
मः ॥ इति ऋष्यादिकं विन्यस्य ऐं हृदयाय नमः । क्लीं शिरसे स्वाहा । सौः शिखायै वषट् । ऐं कवचाय हुं ॥ क्लीं ने
त्रत्रयाय वौषट् । सौः अस्त्राय फट् । इति षडङ्गमन्त्रानङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडङ्गेषु वि
न्यसेद्ध्यानं तु पूर्वोक्तपञ्चाशत्यक्षरमन्त्रवत् कुर्यात् ॥ ततो पञ्चाशल्लिक्षजपं कृत्वा जपान्ते षडङ्गं विधाय
जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति नवमः ॥ अथ दशमो मन्त्रः ॥ कामिनि रञ्जनि स्वाहा ॥ इति षडक्षरमन्त्रेण प्राणाया
मत्रयं कृत्वा शिरसि सम्मोहनऋषये नमः ॥ मुखे निवृच्छन्दसे नमः । हृदये सर्वसंमोहिनीदेवतायै नमः ॥
इति ऋष्यादिकं विन्यस्य कामिनि हृदयाय नमः ॥ रञ्जनि शिरसे स्वाहा ॥ स्वाहा शिखायै वषट् ॥ कामिनि क

म०सा०
वषा मधुरं। रक्तिनि नेत्राय वौषट्। स्वाहा अस्त्राय फट् इति षडङ्गमंत्रान् हृदयादिकनिष्ठिकांतकरयोर्विन्यस्य
हृदयादिषडंगेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ मध्या रात्र्यां मातंगीं च रक्तां दोर्भ्यां ... सुभूषणां॥ चतुर्भुजां
१५ तां विविधाम्बुजनेत्रां तां यन्त्री जगत्॥ इति ध्यात्वा जपं विधाय षडङ्गं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति
श्रीमन्मतङ्गऋषये काररा नमः उच्छिष्टचाण्डालिनि मातङ्गि सर्ववशंकरि स्वाहा॥ इति नवविंशत्यक्षरस्य
मंत्रस्य प्राणायामः त्रयं कृत्वा शिरसि मतङ्गऋषये नमः॥ मुखे निवृद्गायत्री छन्दसे न- ६१
मः॥ हृदि श्रीमातङ्गीश्वरी देवतायै नमः॥ मम सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगः॥ इत्युत्कीलनम् हृदयाय नमः।
उच्छिष्ट शिरसे स्वाहा। चाण्डालिनि शिखायै वषट्। मातङ्गि कवचाय हुं। सर्ववशंकरि नेत्राय वौषट्। स्वाहा
अस्त्राय फट्। इति षडङ्गमन्त्रान् हृदयादिकनिष्ठिकान्तकरयोर्विन्यस्य हृदयादिषडङ्गेष्वपि विन्यसेत्॥ अथ
ध्यानं मातङ्गीनवपावकाङ्कं वररत्नप्रोत्तोशिराः संगुकांपी रौत्तो ग्रासिका रोसमुन्नतकुचां मुक्ता
प्रवालावली हेमाद्रीप्रितराः स्वकुरत्वरवरासमि तां मालकी रतिलकके लिमद्य नपनताध्यायि लब्धुवे
श्यामलां॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय षडङ्गं कृत्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ अथ सप्तवर्णमन्त्रस्य अ
दानाहा ऐं ह्रीं श्रीमित्यादि देवः क्लीं श्रीं ह्रीं मित्यादिरन्तः क्लीमित्यादिरपरः तेषु प्रथममन्त्रस्य तु शिरसि राम०
मतङ्ग वरवनाररप ऋषये नमः॥ इतरविराधोमेरनाम ऋषये नमः षडङ्गध्यानादिकं मन्त्रस्य पूर्ववत् १५
नवविंशत्यक्षरमेव। अथ मन्त्रः॥ इत्येकादशाक्षरमन्त्रः॥ अथ प्रयोगः॥ ऐं क्लीं सौः नमः उच्छिष्टचाण्डालिनि

तदुच्छिष्टसर्ववशंकरी स्वाहा सौः क्लीं ऐम॥ इति पञ्चविंशत्यक्षरमंत्रस्य प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि द-
क्षिणामूर्तिऋषये नमः॥ मुखे निवृद्गायत्री छन्दसे नमः हृदि श्रीमातङ्गेश्वर्यै नमः॥ इति विन्यस्य म
म सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोग इति कृत्वा उत्कीलनं कृत्वा ऐं नमः हृदयाय क्लीं उच्छिष्ट शिरसे स्वाहा
सौः चाण्डालिनि शिखायै वषट्॥ ऐं मातङ्गि कवचाय हुं॥ क्लीं सर्ववशंकरि नेत्राय वौषट्॥ इति
षडङ्गं विधाय ध्यायेत्॥ अथ सर्वेशां कुसुमितनिवपांशुलिका नीलवर्णां भुजां स्वाभर्षां प्युकुच
नतां च रक्तीं वादयन्ती प्रवीणां धीमन्तां मधुर वचनां स्यामलां कोमलांगीं मातङ्गीं शावलपल्लव
रां संस्थितां नावमामि॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय करषडंगं कृत्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्
॥इति श्रीजनार्दनविरचितायां मन्त्रचन्द्रिकायां द्वितीयः प्रकाशः॥ अथ भुवनेश्वरीमन्त्रः॥ ०।।२।।
ह्रीं इत्येकाक्षरमंत्रस्य कृत्वा शिरसि शक्तिकीलकाय नमः॥ इति विन्यस्य मम सर्वार्थसिद्धिपुरुषार्थसि
द्ध्यर्थे विनियोग इति कृत्वा अंगुलिन्यासं कृत्वा ह्रां ह्रीमित्यादिना करषडङ्गन्यासं विधाय हृदयादिषडङ्गाप
दिषडङ्गेष्वपि विन्यसेत्॥ अथ ध्यानम्॥ उद्यद्दिनद्युतिमिन्दुकिरीटां तुङ्गकुचां नयनत्रययुक्तां स्मेरमुखीं वरदाङ्कुशपाशाभीतिकरां प्रभजे भुवनेशीम्॥
त्रि ऋषये नमः॥ मुखे गायत्रीछन्दसे नमः हृदि श्रीभुवनेश्वर्यै देवतायै नमः॥ गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः॥ पादयोः ईं श

कु०सं०
१९

त्रिनेत्रां वरपाशांकुशा वराभयैः अलंकृतचतुर्बाहुं मन्दस्मितलसन्मुखीम्॥ कुचभारविनम्रांगीं ल
तां रेखां हृदि स्मरेत्॥ वामोर्ध्वकरादिवामाधःकरान्तमायुधध्यानम्॥ इति ध्यात्वाय मायात्रिजप
विधाय जप्त्वानन्तरं षडंगं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इत्येको भुवनेश्वरीमन्त्रः॥ अथ द्विती
यः॥ ऐं ह्रीं श्रीं इति त्र्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा पूर्वोक्तेकाम्यवत्॥ अथ ध्यानविन्यस
ऐं हृदयाय नमः॥ ऐं ह्रीं श्रीं रसेश्वाहेत्यादिनाषडंगन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ बन्धूककांति
नयनयुतां द्योतिबन्धूकमौलिं शिरोमं ... विविधमणिगणैरत्नपात्रं वहंती॥ ध्यायेत्सौम्यामकु
कुचयुगोल्लसद्वक्षो न्नविम्याम्बाध्यपिकुंकुमरुणां वरभीतिपु ... इति ध्यात्वा जपं कृ
त्वा पंचांते करषडंगं कृत्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति द्वितीयः॥ अथ तृतीयः॥ ऐं ह्रीं ऐं नेत्राय वौषट्॥ ऐं
नः ऐं अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासं विधाय ध्यायेत्॥ यथा॥ अरुणद्योतिमूर्तिं त्रिनयनलसि
तां पीनवक्षोजनम्रां हस्ताम्भोजैर्वहन्तीं वरदसरसिजे रत्नपात्राभयं च नित्यं रक्ताम्बुजासनां श्रि
श्रीरलसत्केयूरहारां नानाभूषाग्ध्यधीशार्चितां श्रीनन्दहृदिकलये भास्वद्रामं मन्दिरान्तरमारा॥
वामाधःकरपर्यन्तमायुधध्यानं॥ इति ध्यात्वा जपांते करषडंगं विधाय जपं देव्यै समर्प्य प्रणमे
त्॥ इति तृतीयो मंत्रः॥ अथ चतुर्थः॥ आं ह्रीं क्रों इति त्र्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं

रामः
१९

श्री

त्रेण स्त्राय फट् इति षडंगमंत्रान्यंगुष्ठादिकनिष्ठान्तं विन्यस्य हृदयादिष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥
जलद्युतिमिन्दुकिरीटं चक्रं दरं शक्तिशूलं भुजैः कार्यमेषैः दधतीं नयनत्रययुक्तां सिंहगतां प्रणमेज्जयदुर्गां
त्रिशूलां॥ वामोर्ध्वादिवामाधःकरान्तमायुधध्यानं॥ दक्षोर्ध्वादिदक्षाधोन्तेषा॥ अथ द्वितीयः॥ इति ध्या
त्वाय यथाशक्ति जपं विधाय जप्यान्ते अंगुष्ठादिके विन्यस्य जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति जपदुर्गामं
त्रः॥ अथ द्वितीयः॥ ॐ नमो सुदुर्गे दुर्गे रक्षणि स्वाहा॥ इति द्वादशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृ
त्वा पूर्ववत् त्रीं क्लीं न्यस्यादीन्विन्यस्य विनियोगम् ॐ नमो हृदयाय दुर्गे शिरसे दुर्गे शिखा
यै रक्षणि कवचाय हुं॥ स्वाहा नेत्राय वौषट्॥ सम स्त्रेण अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रान्यंगुष्ठा
दिकनिष्ठान्तेषु करयोर्विन्यस्य हृदयादिष्वपि विन्यस्य दूर्वानिभां दुर्गां द्वादशाक्षरवत् ध्यात्वासितां सन्ना
ति मित्यादि ततो जपं विधाय जप्यान्ते अंगुष्ठादिके विन्यस्य जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इ
ति द्वितीयो मंत्रः॥ अथ तृतीयः॥ ॐ नमो भगवति ज्वालामालिनि गृध्रगणपरिवृते स्वाहा इ
ति द्वाविंशत्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा श्रीरसिदीर्घिताम्भसे अरुणाय नमः॥ मुखे
कुप छन्दसे हृदि श्री जपदुर्गादेवतायै नमः॥ इति अंगुष्ठादिके विन्यस्य ॐ नमो हृदयाय
नमः॥ भगवति शिरसे ज्वालामालिनि शिखायै गृध्रगणपरिवृते कवचं स्वाहा अस्त्रं इति

वे
मंत्रटीका
१८

मितिपंचांगमंत्रान्नंगुलीषुकरयोर्विन्यस्यनेत्रवर्जंहृदयादिषंगेषुक्षिविन्यस्यलीलांनोरवर
कान्तिमित्यादिनरूपमाणाअ्रूलिनिदुर्गांवत्ध्यात्वाजपंकृत्वाऋष्यादिकंविन्यस्यजपंस
मर्प्यप्रणामेत्॥इतितातीयोजपदुर्गामंत्रः॥अथशूलिनिदुर्गामंत्रः॥ज्वलज्वलशूलिनिदुष्टग्रहंहुं
हुंफट्स्वाहा॥इतिपंचाशदक्षरमंत्रेण॥प्राणायामत्रयंकृत्वाशिरसिदीर्घतमसेऋषयेनमः॥हृदिश्री
शूलिनिदुर्गायैदेवतायैनमः॥इतिविन्यस्यविनियोगः॥ॐशूलिनिदुर्गेदेवसिद्धसुपूजितेनन्दि
निरहंकरन्सेमहायोगेश्वरिहुंफट्हृदयायनमः॥शूलिनिवरदेदेवसिद्धसुपूजितेत्यादिशिरसे
स्वाहा॥शूलिदुर्गेदेवसिद्धेत्यादिशिखायैवषट्॥शूलिन्यसुरमर्दिनिदेवसिद्धेत्यादिकवचाय
हुं॥शूलिनिदुष्टविमर्दिनिदेवसिद्धेत्यादिअस्त्रायफट्॥इतिपंचांगमंत्रान्मूलमन्त्रात्तिमध्य
योपात्तपोरज्जुष्टाद्रिकविद्यानौस्वांगुलीषुविन्यस्यहृदयादिषुनेत्ररहितेषुपंचांगेषुविन्यस्यध्या
नंकुर्यात्॥नीलांभोधरकान्तिमिन्दुमुकुटांसितांघ्रबद्धांकनैःशूलंदाराणमासिंस्वादरंगदांबाणान्स्वपा
णान्शङ्खःविभ्राणांसहितांयुकुवतसजिसिकन्यामिराहुतानानाभूषणभूषितांत्रिनयनांदु
र्गांभजेशूलिनिं॥इत्थंभास्वरपादपद्मयुगलांमध्यानम्॥इतिध्यात्वापपापान्ते रामं०
जपंविधायजपान्तेऋष्यादिकंविन्यस्यजपंसमर्प्यदेवींप्रणामेत्॥इतिशूलिनिदुर्गामंत्रः॥ १८॥

अथनवदुर्गामंत्रः॥उच्छिष्टपुत्रिकिंस्वपिषिमयंमेसमुपस्थितंपरिशाकयमशाकंवातमेमनवतिसमयस्वा
हा॥इतिविंशत्रिंशदक्षरमंत्रेण॥प्राणायामत्रयंकृत्वाशिरसिअरण्यकापऋषयेमुखेतत्रनुष्टुपछ
न्दसे॥हृदिश्रीनवदुर्गायैदेवतायैविन्यस्यविनियोगमुक्त्वा॥उच्छिष्टपुत्रिहृदयायनमः॥किंस्वपिषिशिर
सेस्वाहा॥ममेसमुपस्थितंशिखायैपरिशाकयमशाकंवाकवचायहुं॥तेनेमेवर्ततिनेत्रायवौषट्॥समय
स्वाहा॥अस्त्रायफट्॥इतिषडंगंकरतलादिषुन्तेकरयोर्विन्यस्यध्यानंकुर्यात्॥यथा॥विधुदामप्र
भाभाउनेकसरसिजेसिंहस्थितांसज्जिनेत्रांतस्तोमोजेर्वतन्तींमरिदरवरदाभीतिसंगृहीतमेरोसवा
तोषिकान्तिवस्त्राशशिकलितरतिध्यात्वाजपंकृत्वाजपान्तेऋष्यादिकंकृत्वाजपंसमर्प्यप्रणा
मेत्॥इतिनवदुर्गामंत्रः॥अथत्वरितामन्त्रः॥ॐउत्पलकाक्षरमंत्रेण॥प्राणायामत्रयंकृत्वाशि
रसिअंगुष्ठऋषयेनमः॥मुखेनिवृच्छन्दसेहृदिश्रीदेवतायैनमः॥गुह्येसबीजाय॥पादयोःपादशो
षेश्चशक्तयेनमः॥कोलकाय॥इतिविन्यस्यविनियोगंकृत्वा॥ॐहृदयाय॥शिरसे॥शिखायै॥कवचायश्रौंने
त्रायअस्त्रस्वाहायेतिषडंगानि॥ॐह्रादिकरतलान्तेकरयोर्विन्यस्यहृदयादिषडंगेषुविन्यस्यध्यानंकुर्यात्
यथा॥पमारूपानवकनकेतुकूपप्रयुगमयेपयोधरस्तानिभकरविम्बेदरसलसरूलकेतंप्रसन्नोपा
स्यापित्तन्म गैरहरिवनसतीवांगादुर्लोस्मरेतमरारस्ताद्दुर्द्धयोराधितराधस्तयोरन्येइत्यायुधध्यानम्॥॥

श्रीकृ.स. १८

रसंख्यैरिभैरैः॥ तत्स्तान्नि साम्रतमतद्भेटैः स्त्रियमानां गणपचि निपानूत्येनुरिरमुकुयक्षौमव स्त्राज्ञनेत्रार स्ता
मुद्धृयो रञ्चितदृषध लयोरन्येरत्याष्ट्रधध्याना॥ इतिध्यात्वाजपांतेकरषड्ङ्गादिकं कृत्वाजपंसमर्प्य प्रणमेत॥
इत्येकाक्षरोलक्ष्मीमंत्रः॥ अथ चतुरक्षरो लक्ष्मीपं मन्त्रः॥ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं इतिमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वाशि
रसि॥ भगवेऋषयेनमः॥ मुखेनिवृच्छन्दसे॥ हृदि श्री कमलादेवतायै नमः॥ इतिविन्यस्य श्रीं श्री
मित्यादिनाषड्वितवत्षडङ्गं विधाय ध्यायेत्॥ माणिक्याभालारिगिरितिभैः कुंजरैन्द्रैश्च तु स्निग्धा योग्याप
न्नाशिमयघटाभीमिरासि॥ व्यमाना॥ अंभोजस्थावरसरसिजद्वन्द्वकाभीतितैस्ता लक्ष्मीपापार्द
मरनिकरैः सेविता धर्मयुञ्जासा रक्षा युद्धपो रञ्चितराघध स्थयो रन्येरितिध्यात्वाजपान्ते ऋष्यादि
कं विधाय जपं समर्प्य प्रणमेत॥ इतिचतुरक्षरो लक्ष्मीमंत्रः॥ अथ दशाक्षरः॥ नमः कमलवासिन्यै
स्वाहा॥ इतिमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वाशिरसि रक्षापऋषयेनमः॥ मुखे विराट्छन्दसे॥ हृदि श्री कम
लायै देवतायै॥ इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा मूलमन्त्रं करयो व्यापदेत्ये हृदयाय॥ ॐ ष भिन्नायो हृ राम. ॥
दार विस्तुपलो शिखायै वरदायै कवचाय॥ कमलरूपायै अस्त्राय इति पं चाङ्गन्यासं नत्वष्यादिकं निष्ठान्ते करयो १८
विन्यस्य तन्त्र वर्जपं चा गोप्यपि विन्यस्य ध्यायेदिति॥ पं यातजिलु ज्ञोभासाकमलयुगदाना भयकराभशिरोद्यस्तसा

मुववन विवरैनासपतिया॥ सरोजस्थांका न्यौमिरिता॥ मुकुरयज्ञीरञ्जुचिराश्रियेरूपा॥ लक्ष्मीकुवकरशाला
रानतलन्नः॥ अथ पुषध्यानप्राग्वत्॥ इतिध्यात्वाजपान्ते ऋष्यादिकं विन्यस्य जपं समर्प्य इति दशाक्षरो लक्ष्मीमं
त्रः॥ अथ द्वादशाक्षरो महालक्ष्मीमन्त्रः॥ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं जगत्प्रसूत्यै नमः॥ इतिमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा
शिरसि भृगवे ऋषये नमः॥ मुखे गायत्री छन्दसे नमः॥ हृदि श्री लक्ष्म्यै नमः॥ इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा
ऐं ज्ञानाय हृदयाय नमः॥ ह्रीं ऐं स्वर्याचषिरसे स्वाहा॥ श्रीं ऋं प्रेष्यशिखायै वषट्॥ क्लीं बलाय कवचा
य हुं॥ सौं नेत्राय वौषट्॥ जगत्प्रसूत्यै नमः॥ तेजसे अस्त्राय फट्॥ इतिषडङ्गमंत्रान् हृदयादिकनिष्ठान्ते स
करयो विन्यस्य हृदयादि षडंगेष्वपि विन्यसेत्॥ अथ ध्यानं॥ आरोहस्मरेत्समुत्तमुद्धानं वर्हहं प्रतिशोभि
तम्॥ वकुलैर्नागराजैश्चवरसालैः श्रीदुरैरपि॥ तालैस्तमालैर्हिंतालैः शालैश्च वकुलैरपि॥ कदम्बु
वन्धुजीवैश्च पञ्चजैरुपशोभितम्॥ नक्षत्रोहिलकैर्प्पूरकैदलीरलमरिणैतं अशोकैर्या लानागकोवि
दारकैनो हरमाममल्लिकायूथिकाकुन्दमरयन्तीस्तनविकाम॥ र ज्ञाव त्रीमाधवीदेवपूजुभिः॥ नेम
नुभिर्लवङ्गैश्चवकुलैस्सिलवैस्तथा॥ शोभितं कर्णिकारैश्च नन्दनैरन्तचन्दनैः मन्दुलैर्मातुलुङ्गै
श्चदाडिमैर्विकुचैः श्रुभैः॥ नारिकेलैश्चखर्ज्जूरैः पूगैः करवकैर्वृतम्॥ मालतीकेतकीजम्बीरलवङ्गीव
तम्॥ नद्यावर्त्तैरिमनकः सर्वर्तुकुसुमोज्वलम् श्रुमैरैः पिकमल्लैश्चमन्दरितुपशोभितं॥ विशिष्टे

रा०स०
२०

पनसैर्नुद्धैः सालैस्तालैः कुरवैर्गिरौः। निंबकपवनस्य स्थलमनोगन्धमञ्जुलं। मलासलत्यमध्ये सरो नलनीम
नोरमम्॥ भ्रमरभालीभिरन्विकतवत्तुरिदांकैः किकारवाकीर्णासहस्रपत्राभिराममालेकेले॥ वरदाहेस संध्या
ह्वेवक्रकाराण्यकोज्वलम्॥ पुष्लैः सरसिजैरप्येकेनीरैः वैरवैरपिनीलेन्दीवरसंदोहसंगमिकुभूत
वृतं॥ सर्वर्तुशीतसिकल्पद्रुवनमाशिततत्सुज्वलमापुलिने तत्रतत्र श्वेमरत्नपरलकुट्टिमासमुपरह्वे
समोतकिरराशुतिभास्वरं॥ हिमरत्नमिकरवातस्थित्वा मततद्गृहीतं॥ प्रोद्यत्क्रमसंउललतस्वर्णप्रका
रसुमनोहरम्॥ नानारत्नौघरवितंवन्द्वीरस्थावापुततमा॥ नवरत्नमयं प्रोद्यद्दारराजं कपाटभितम्ः।
न्नराकपाटम्॥ न्नेतनो कृन्महाररैः रवितानुगगोपुरम्॥ तत्पगालितलेपैर्धहूररत्नधाजसम्भूत
कम्॥ वैद्यपरिमितारत्नचितस्तंभराजितं॥ सितपुष्पराशिविततगवासतकांभिरप्यावृतम्॥ तेमरत्न
सुरवितसतसमनोहरम्॥ नानाविधश्रीमवल्लु सुरविलाभिरवकांवनैः॥ सदक्षुद्रघण्टिकापु
ञ्जपती कामीरप्यावृतम्॥ शारदुकालधारसितद्गुफलरवितेश्चभैः विचित्रवसनोभूतैर्वितेवन्दनाव
तपीध्रुपिकाश्चनीर्वासितांशात्वविंदिमालेके तेजसम॥ चूलसालागुरुस्तवकुक हस्तीकुकुमैरपि।
तमालैर्द्रव्यजातैश्च पुष्पभिर्भिरपोतरैः अमानोरिलवर्तघारम्यां पप्रविविक्तये॥ तरततः पारजा
तस्यमलेसितासतनवम्॥ नानारत्नगणाकीर्णातिमत्रदेवी विन्तयेत्॥ वालमास्कररवलकं

राम०
२०

तिंशशिशेखरमरिणताम्॥ मुक्ताहारोज्वलांरम्यां रत्नकल्पविभूषितां॥ तस्यां भोजेश्वविभाराता
नजेनोशालिमेजरीम्॥ पद्मद्वयं कौस्तुभंवसुमिताम्यसरोरुहं॥ विकचोत्पलश्रींग्रीलोवनं
त्रेपसंपुताम्॥ श्वेराणम्पुरसिंकुन्दस्रलोत्पलरद्द्वयम्॥ सितंविविविलसद्रसनानामभञ्जुका
म्॥ वेलिवयपर्यसैदूहिमध्येरज्जुवोभिताम् गंभीरावर्तहृन्नाभिदूरमराजरवमरितम्॥ पस्म
केरमसंलिमयोनोन्नतघनस्तनीं॥ कुचयुकुम्भोरवोन्नरुक्तादामविराजितम्॥ सौभाग्यदास
ऋषतीपुष्पदामसुभाषिताम्॥ विविचनानालंकौताङ्गीसुविभूषिताम्॥ उचरर्ध्नप्रभाभास्वरनित
श्रोणीमिताम्॥ कोपीयसारिकेतस्वर्णबद्धरत्नांकुरांशुभाम्॥ प्रवालविलसत्कान्तिउबिराधरपल
वाम्॥ शिखरप्रोल्लसद्वाररत्नावलिशोभिताम्॥ निर्लोलसशारदद्वाकतारापिपश्रमाननाम्॥ प
वेशापकेकोररगविलोभाषिकविद्धिका॥ विभ्राणानासिकाप्रोद्यतिलपुष्पाग्बलोघतम्॥ शी
ताशुमवलोकारनुविरालकराजितां॥ घनसोगन्धसम्पन्नतम्ग्नानाभिविशेषकाम्॥ मनोककु
वितसुस्निग्धनीलमञ्जुलमद्धजाम्॥ पाणिजातसमसुभगगन्धवासिसमूर्द्धजाम्॥ तस्यतु
ष्टकसन्नद्धनानारत्नौघरोखराम्॥ सोद्युपर्मसरवषितजसाजनन्नभूतिकामविलासलक्ष्मी
मवनमालक्ष्मीविविचपतं॥ वामाधःकरमारभ्यदक्षाधःकरपर्यन्तमायुधध्यानमत्रतिध्या
त्वायथाशक्तिजपविधाय जपान्तेपुनःकरषडङ्गन्यासंविधाय। जपसमर्पणंमत्॥ इतिदु

श्रीलं०स०
२२

द्वादशाक्षरो महालक्ष्मीमंत्रः॥ अथ सप्तविंशाक्षरात्मको महालक्ष्मीमन्त्रः॥ ॐ
श्रीं ह्रीं श्रीं कमले कमलालये प्रसीद प्रसीद श्रीं ह्रीं श्रीं महालक्ष्म्यै नमः॥ इति सप्तविंशाक्षर
मंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षप्रजापतये ऋषये गायत्री छन्दसे हृदये श्रीमहा
लक्ष्म्यै नमः॥ इति सप्तविंशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा॥ शिरसि दक्षप्रजापतये ऋषये
मुखे गायत्रीछन्दसे हृदये श्रीमहालक्ष्मीदेवतायै नमः॥ इति विन्यस्य प्राग्वद्विनियोगम्॥ श्रीं
ह्रीं श्रीं कमले श्रीं ह्रीं श्रीं हृदयाय॥ श्रीं ह्रीं कमलालये शिरसे॥ प्रसीद २ शिखायै प्रसीद कव
चाय हुं॥ महालक्ष्म्यै॥ ३ अस्त्रायेति पंचांगमन्त्रेण लोमन्त्रादौ पोः करयोरंगुष्ठादिकं नि
धाय न्यस्य हृदयादिषु विन्यसेत्॥ अथ ध्यानम्॥ सिन्दूरारुणकान्तिः सरसि
जवसतिश्चानुलीवराभयौ निर्हस्ताः कौरर्घपात्रसा ... लेरव्यैर्गोसंवहे नीमम् ... सि
निवीता मणिमयमुकुटहारमालकुण्डलाद्या कान्ता प्रोद्यन्निलं वाग्लरसितमु ... सेवोऽस्तु ल
क्ष्मीर्वा माधवः करसाररक्षाधः करपर्णनमापुघध्याने दक्षाधस्तदोः रत्यबा॥ इति ध्यात्वा प
चाराक्षि जपं विधाय जपान्ते करन्यासे विधाय जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति सप्तविंशाक्षरो म
हालक्ष्मीमंत्रः॥ अथ चतुर्दशाक्षरो महालक्ष्मीमंत्रः॥ ॐ ऐं श्रुं वासमेषि ... सेन कोमलालक्ष्म्यै नमः
इति चतुर्दशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा द्वादशाक्षरमहालक्ष्मीमंत्रवदृष्यादिकं विन्यस्य ॐ

राम०
२२

हृदयाय नमः॥ ऋगुद्दवा सखे शिरसे स्वाहा॥ ॐ नमः शिखायै महाश्रियै कवचाय हुं नमः अस्त्राय इति
पंचांगं करयोर्विन्यस्य नेत्रवर्जं हृदयादिष्वपि विन्यस्य पूर्वोक्तमहालक्ष्मीमंत्रवत् ध्यात्वा जपान्ते ऋष्या
दिकं विन्यस्य जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति चतुर्दशाक्षरो महालक्ष्मीमंत्रः॥ अथैकादशाक्षरो महाल
क्ष्मीमंत्रः॥ ... श्रियै नमः॥ इति मूलेन प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ... ऋषये नम
मुखे त्रिष्टुप् छन्दसे हृदि महालक्ष्मीदेवतायै इति विन्यस्य ... स्वाहा शिरसे स्वाहा। ...
... शिखायै ... श्रीं नमः अस्त्राय फट् इति षडंगमन्त्रेण करयो
हृदयादिष्वपि प्राग्वद्विन्यस्य ध्यात्वैवं महालक्ष्मी ... समर्पयेत्॥ इत्येकादशाक्षरो महालक्ष्मी
मंत्रः॥ अथ चतुर्दशाक्षरो महालक्ष्मीमन्त्रः॥ ... स्वाहा कव
चाय हुम्॥ समर्प्य मंत्रेण ... करयोः ... हृदयादिषु नेत्रवर्जं विन्यस्य ऋष्यादिध्याना
दिकं पूर्वोक्तैकादशाक्षरमहालक्ष्मीमन्त्रवत् ... ॥ इति चतुर्दशाक्षरो लक्ष्मीमंत्रः॥ ... त्रिपुरा
मन्त्रे वेदाः ... ॥ अथ त्रिंशाक्षरो लक्ष्मीमंत्रः॥ ... त्रिपुरावत् ज्ञेयः॥ अथ साम्रा
ज्यलक्ष्मीमंत्रः॥ श्रीं सकल ह्रीं श्रीं इति षडक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि हरये ऋष
ये नमः॥ मुखे गायत्री छन्दसे नमः॥ हृदि श्री साम्राज्यलक्ष्मीदेवतायै नमः॥ गुह्ये सकल ह्रीं बीजा

२२ यनमः॥ पादयोः श्रीं शान्तरूपे नमः॥ इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा सकलह्रां हृदयाय सकलह्रीं शिर
से॥ सकलह्रूं शिखायै सकलह्रैं कवचाय। सकलह्रौं नेत्राय। सकलह्रः अस्त्राय इति षडङ्गमन्त्रान्
कृत्वा रितलांतकरयोर्विन्यस्य हृदयादि षडङ्गं च पूर्ववद्विन्यस्य ध्यायेत्। यथा॥ अतसीपुष्पसंकाशं
रत्नस्वर्णाम्बरान्वितम्॥ शङ्खचक्रगदापद्मशार्ङ्गबाणधरं करैः॥ षड्भिः करात्पादैर्वाक्षवरदाभय
शोभितम्॥ वामाङ्के रूपिणा श्वेतरा ब्रह्मस्तत्पार्श्वेतत्पश्चस्य पार्श्वपरे॥ तदाचस्तत्परिश्रितेरि॥ इत्या
मुखध्यानम्॥ इति ध्यात्वा जपान्ते तु। ध्यादिकं विन्यस्य जपं देवे समर्प्य प्रणमेत्॥ इति सारा
जपलक्ष्मीमन्त्रः॥ अथ सप्ताक्षरीलक्ष्मीमन्त्रः॥ नमो ब्रह्मतनये इति मन्त्रेण प्राणायामत्रयं
कृत्वा नमः॥ हृत ब्रह्मतनये शिरः नमः शिखा। ब्रह्मतनये कवचाय। नमो नेत्रम्। ब्रह्मतनये स्वा
मिजातिषु तैर्मन्त्रैः षडङ्गन्यासं विधाय ऋष्यादिध्यानादिकं पूर्वोक्तं कार्यं मन्त्रवत्कृत्वा मोक्षं स
मापयेत्॥ इति सप्ताक्षरो मन्त्रः॥ अथान्नपूर्णामन्त्रः॥ ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं नमो भगवति माहेश्वरि
अन्नपूर्णे स्वाहा॥ इति विंशत्यक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋषिरसि ब्रह्मर्षिरेऽरण्ये नमः राम०
मुखे ऽनुष्टुप्छन्दसे हृदि श्रीअन्नपूर्णादेवतायै नमः॥ गुह्ये ह्रीं बीजाय पादयोः श्रीं शक्तये २२
नमो क्लीं कीलकाय इति विन्यस्य मम मान्नसमृद्धये विनियोग इति कृतांजलिरुक्त्वा ह्रां हृदया

रामजीवशर्म राम

य नमः॥ ह्रीं शिरसे स्वाहा॥ ह्रूं शिखायै ह्रैं कवचाय। ह्रौं नेत्राय ह्रः अस्त्राय इति षडङ्गमन्त्रान् कृत्वा रितला
तंकरयोर्विन्यस्य हृदयादिषडङ्गं च पूर्ववद्विन्यस्य ध्यायेत्॥ यथा तप्तकाञ्चनसंकाशां बालेन्दुकृतशेखरां
नवरत्नप्रभादीप्तमुकुटां कुङ्कुमारुणाम्। चित्रवस्त्रपरीधानां सपद्मां त्रिलोचनाम्॥ सुवर्णक
लशप्रकारपीनोन्नतकुचस्तनीम्॥ नृत्यन्तमीशमनिशं ह्यानन्दमपीपराम्॥ सानन्दमुखलोला
क्षीमेखलाकलितां शिवीं अन्नदानरता नित्यं भूमिश्रीभ्यां नमस्कृताम्॥ अन्नपरतां नित्य
त्वनेन वामहस्ते पात्रे रत्नरत्नाद्वीचितवती भिति तत्पम्॥ इति ध्यात्वा पञ्चोपचारान्कृत्वा जपं विधाय
जपान्ते करषडङ्गं विधाय जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इत्यन्नपूर्णामन्त्रः॥ इयं विद्या प्रणवादि
तु बीजरहिता योऽष्टादशाक्षरा धाराधारा अथ वा सप्ताक्षरी मायामायाहारिकेयाष्टदशाक्षरी
भवति॥ ऋष्यादिकं तु पूर्ववत् ज्ञेयम्॥ क्रों ह्रीं मित्यादिना षडङ्गविधिः॥ एवमस्या एव वि
धाया बहुशो ह्यसिद्धा भवति॥ अथान्नपूर्णायाः॥ अन्नप्रदानाख्यमन्त्रस्य विधिः॥ अन्न
मन्ने देहि अन्नाधिपतये ममान्नं प्रदापय स्वाहा॥ इति विंशत्यक्षरमूलेन प्राणायामत्रयं कृ
त्वा ऋषिरसि ब्रह्मर्षिरेऽरण्ये नमः॥ मुखे अतिजगतीछन्दसे नमः॥ हृदि श्रीअन्नपूर्णादेवतायै नमः
इति विन्यस्य मम धनधान्यसमृद्धये विनियोग इति कृतांजलिरुक्त्वा मूलमेत्राभिष्टयोपा

रषांगुष्ठयोरनंतमं ह्रीं हृदयाय नमः॥ तर्जन्योरनंतये ह्रीं शिरसे स्वाहा॥ मध्यमयोः अनंताधि
पतये शिखायै वषट्॥ अनामिकयोरनंतप्रदायक कवचाय हुं॥ कनिष्ठिकयोः स्वाहा॥ अ
स्त्राय फट् इति नेत्रवर्जं हृदयादिषु विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥ श्री
राधो रजतौघवप्रकनककुंभैरस्तराभिषिंचमेकल्पद्रुमं प्रोमितेमरिणामयसद्धि तमस्याग्रतः आसी
नेवस्थाश्रियोध्वनसम्भृतान्संजनयोमुरुर्भत्कामप्रविविचिन्तयेद्धिनस्तु खेधान्यान्त्संपन्नये॥ इति
ध्यात्वा जपान्ते ऋष्यादिकं विन्यस्य जपं समर्पयेत्॥ इत्यनंतसूत्राणि अनंतप्रदाख्याममन्त्रः॥
इति मंत्रचंद्रिकायां तृतीयः प्रकाशः॥ अथाश्वारूढामंत्रः॥ ॐ एहि परमेश्वरि स्वाहा॥ इति द
शाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः॥ मुखे विराज् छन्दसे॥ हृदि
अश्वारूढादेवतायै॥ इति विन्यस्य वश्यार्थे विनियोग इति कृतांजलिस्तु स्यात् ॐ एहि हृदयाय न
मः॥ ॐ परमेश्वरि शिरसे स्वाहा॥ ॐ स्वाहा शिखायै॥ ॐ कवचाय हुं॥ ॐ परमेश्वरि नेत्रत्रयाय वौषट्॥ पा
शौपर्यैषट् ॐ स्वाहा॥ अस्त्राय फट् इति॥ षडंगन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥ अश्वारू
ढा नवप्राशिपुत्तां मालनेत्रां करोः पाशां वदमरनाविवद्ध्रा साध्यमाश्वानयक्षो॥ द्वे तोयध के
नकरविताबेत्र घर्ष्टीर्ध्यानां नधूकाभां मनसि कलयेत्पीनवक्षोजनम्रां॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं

विधाय जपान्ते ऋष्यादिकं विन्यस्य जपं समर्पयेत्॥ इत्यश्वारूढामंत्रः॥ अथ पंचदशाक्षरो मंत्रः॥ प्र
णवादिरवल्लभा भुवनेश्वरी छिन्नांविति तेनैकारदशाक्षरो भवति प्रां ह्रीं मित्यादिनास्य करषडंगविधि
ऋष्यादिकं तु पूर्ववत्॥ अथ गौरीमंत्रः॥ ह्रीं त्रौ रुद्रदयिते योगेश्वरी हुं फट् स्वाहा॥ इति षोडशा
क्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अजाय ऋषये नमः॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे हृदि श्री
गौर्यै देवतायै देवतायै नमः॥ विन्यस्य ममाभीष्टार्थसिद्धये विनियोग इति कृतांजलिस्तु रूपं तां ह्रीं
मित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ हेमाभा बिभ्रती दोर्भिर्दर्पणं रंजनं साभुजे
पाशां सर्वभूषां तां गौरीं सर्वदा संस्मरेत्॥ वाम [illegible] रोचितदाव्य स्तयोरन्मेत् [illegible] ध्यानम्॥ इति ध्यात्वा जपा
न्ते ऋष्यादिकं विन्यस्य देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति गौरीमंत्रः॥ अथ पद्मावतीमंत्रः॥ ह्रीं पद्मावति स्वा
हा॥ इति सप्ताक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः॥ मुखे गायत्री छन्दसे
हृदि श्रीपद्मावत्यै देवतायै गुह्ये ह्रीं बीजाय पादयोः स्वाहा शक्तये इति विन्यस्य ह्रां ह्रीं मित्यादिना
करषडंगं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ पद्मासनस्थां पलकरद्वन्द्वसंस्थां कमलासना॥ नामि॥ बन्धूककाभा
त्रिनयना नानालंकारोज्ज्वलां स्मरेत्॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपान्ते ऋष्यादिकं विन्य
स्य जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति पद्मावतीमंत्रः॥ अथोच्छिष्टलक्ष्मीमंत्रः॥ ऐं ह्रीं श्रीं श्रीं [illegible]

रामः १४

यं भुवे ह्रीं नेत्रत्रयाय नमः ॥ इति सप्तदशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः ।
गुह्ये श्रीवीजाय पादयोः श्रीं शक्तये इति विन्यस्य मूलेन विद्यया करौ प्रमृज्य ऐं ह्रीं श्रीं हृदयाय नमः ॥
ऋद्धिलक्ष्मि शिरसि स्वाहा ॥ स्व यं भुवे शिखायै ॥ ह्रीं कवचाय हुं ऐं श्रीं नेत्राय नमः ॥ अस्त्राय फट् ॥ इति षड
ङ्गमन्त्रैः करषडङ्गन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात् ॥ यथा ॥ पद्मस्थामरुणामरुणाम्बरधारिणीम् ॥ कुंकुमस्तो
दलितप्रांशीप्रात्फुल्लकमलेश्वराम् ॥ सन्नम्भवतमुखीं ज्येष्ठां कलशाम्बुसुपात्रकम् ॥ दधानम् ॥ दुर्वांकु
स्यां पाशमर्प्यंतीं स्मा ॥ इति ध्यात्वा वामाधः स्थयोरा धेतरा ध्यस्य योरन्येद्रुत्वा युधध्यानम् ॥ कलशं सुधापूर्णं
ततो यथाशक्ति जपं विधाय जपान्ते न्यासादिकं विन्यस्य जपं समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति ज्येष्ठालक्ष्मीमंत्रः ॥ अथ
त्रिपुरामंत्रः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं इति त्र्यक्षरेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि संमोहन ऋषये नमः ॥ मुखे गायत्रीछन्द
से हृदये त्रिपुरादेवतायै इति विन्यस्य श्रीं हृदयाय नमः ॥ ह्रीं शिरसे क्लीं शिखायै श्रीं कवचाय हुं ह्रीं नेत्राय क्लीं
अस्त्रायेति मंत्रैः ॥ षडङ्गन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ पद्मा हेमाभां पारिजात द्रुमच्छिरवने मरकतेश्वरां ... तो
यकुंदेन्दुधवलसद्मरत्नराश्वानुसिता सने ज्ञोपदकोरोणयुग्मरेहेकमलयुगमयुरणानेकं ... धावबाणविद्या
रागालक्षणप्रेमेरोमममगुं कुठंवाङ्गभूषात्रिनेत्राम् ॥ देवीं शिरवामरादर्शसम ... कर ... कोन्ताम्बुलं वर्व
तीभिरावृतां परिजनैः ॥ ... ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपान्ते न्यासादिकं विन्यस्य जपं समर्प्य
प्रणमेत् ॥ इति त्रिपुरामंत्रः ॥ अथ नित्यक्लिन्नामन्त्रः ॥ ह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा ॥ इत्येकादशाक्ष

राम० १४

रमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः ॥ मुखे त्रिष्टुप् छन्दसे ॥ हृदि नित्यक्लिन्नायै देव
तायै नमः ॥ इति विन्यस्य मम चतुर्वर्ग फलपुरुषार्थसिद्ध्यर्थं जपे विनियोगः ॥ इति कृत्वा ... ह्रीं हृदया राम
य नमः ॥ नित्यक्लिन्ने शिरसे स्वाहा ॥ क्लिन्ने शिखायै ॥ मदद्रवे कवचाय हुं ॥ द्रवे नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ स्वाहा अस्त्राय फट् ॥ इति
करषडङ्गन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात् ॥ यथा ॥ अरुणामरुणाकल्पामरुणांशुकधारिणीम् ॥ अरुणास्रग्वि
लेपां तां चारुस्मेरमुखाम्बुजाम् ॥ नेत्रत्रयोल्लसद्वक्त्रां भालेघर्माम्बुमौक्तिकाम् ... सरसाम् ॥ इति ध्यात्वा
यथाशक्ति जपं विधाय जपान्ते करषडङ्गं विधाय जपं समर्प्य प्रणमेत् ॥ इति नित्यक्लिन्नामंत्रः ॥ अथ
द्वितीयो मन्त्रः ॥ ॐ ऐं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे ऐं ह्रीं स्वाहा ॥ इति पंचदशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं
कृत्वा शिरसि संमोहनाय ऋषये नमः ॥ मुखे विराट् छन्दसे हृदये नित्यक्लिन्नादेवतायै इति विन्य
८ स्य ॐ ऐं हृदयाय नित्यक्लिन्ने शिखायै ॥ मदद्रवे ऐं ह्रीं कवचाय हुम् ॥ स्वाहा अस्त्राय फट् ॥ इति
षडङ्गमन्त्रान् ... तत्वान्तं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडङ्गेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात् ॥ ...
... सवाङ्गदोर्भ्यां स्मरेत् कल्पतरुपुष्पाशीर्पिकाविभ्रं ... नारंभनेनसंसे विश्रमी ...
ना ॥ मनोज्ञवीतु ... भावकौसीम् ... शाके प्रतिमस्वरे ॥ स्मितमाशिकावयसे धाम लतनरागं वसि
तासैनं रत्नमयं वृत्तत्र ॥ त्रिकोणमध्ये लक्षिता ... वित्स्य ... स्पर तत्र देवीम् ॥ श्रीतांम्
... मनुनोन्यलीनां करैः सपाशांकुत्स्यवद्धो ॥ कपालमन्येन वभारयन्ती ... कजनार्द्वीराणां
क्लिन्नैः ॥ विराजमानां मुकुटां ... शेषराम् ॥ वन्दुर्भिवी ... पाशम ... अथ ...

सो॰स॰
२५

याम्यां त्रिलोचनसंमोहनकारिणीं तां नित्यां भजे बाहुचतुर्विचित्रनेत्राम्॥ वामाघ्रयुद्धयोरधेतरा स्वध
स्तयोरभयेतद् धस्तिनास्यां वीणां त्वा पुष्पध्याने इति ध्यात्वा जपं विधाय जपं ते पुनः षडङ्गन्यासं वि
धाय जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति द्वितीयो नित्यक्लिन्नामंत्रः॥ अथ तृतीयो नित्यक्लिन्नामंत्रः।
ऐं क्लीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा॥ इति द्वादशाक्षरमन्त्रः॥ प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि संमो
हनाय ऋषये नमः॥ मुखे निचृच्छन्दसे नमः॥ हृदये नित्यक्लिन्नायै देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य
सर्वेष्टसिद्ध्यै विनियोग इति बद्धाञ्जलिं कृत्वा ऐं हृदयाय नमः॥ क्लीं शिरसे स्वाहा॥ ऐं शिखायै वषट् शि
रिनाकरषडङ्गन्यासं कृत्वा ध्यानं कुर्यात्॥ ध्याये रक्तां शुक्लवसनां मन्दस्मितां हसन्मुखीं ज्ञे
यां नवतारुण्यस्तनीं कपालं मालां सवि भक्तां विनयनां शशिशेखरां तां नित्यां स्मरेन्मनसा कुसि
तां ध्यायेत्सदा रक्ताधःकरमादाय वामाधःकरयमं न्त्रमाद्यपुष्पध्यानम्॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति ज
पं विधाय जपान्ते करषडङ्गं कृत्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति तृतीयः॥ अथ चतुर्थो नित्यक्लि
न्नामंत्रः॥ नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा॥ इति दशाक्षरमंत्रः॥ प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि
ब्रह्मणे ऋषये नमः॥ मुखे त्रिष्टुप्छन्दसे॰ हृदये श्रीनित्यक्लिन्नायै देवतायै इति विन्यस्य मम राम॰
सर्वाभीष्टसिद्ध्यै विनियोग इत्युक्त्वा मूलेन करयोर्व्यापकं कृत्वा नित्यायै हृदयाय नित्यायै २५

ह्रीं शिखायै नामै कीलकाय॥ इति विन्यस्य मम ह्सिद्ध्यर्थे विनियोग इति कृताञ्जलिः कृत्वा ह्रीं क्लिन्ने ह्रीं हृदयाय ह्रीं २

स्वाहा क्लिन्ने शिरसे स्वाहा। क्लिन्ने स्वाहा शिखायै। नित्यक कवचाय हुं नित्यक्लिन्ने नमः अस्त्र
स्त्राय फट्॥ नित्यद्रवे करन्यासं कृत्वा करयोर्विन्यस्य हृदयादिष्वपि नेत्रहीनेषु पञ्चाङ्गेषु विन्य
स्य रक्तोत्पलरक्तवसनां मित्यादि पूर्ववत् ध्यात्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति चतुर्थो नित्य
क्लिन्नामन्त्रः॥ अथ वह्निवासिनीमन्त्रः॥ ॐ ह्रीं वह्निवासिन्यै देवतायै नमः॥ शिरसि ॐ बीजाय पा
दयोः नमः॥ शक्तये नाभौ वह्निवासिन्यै कीलकाय नमः॥ इति विन्यस्य ह्रां ह्रीं मित्यादिना
करषडङ्गन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ तप्तकाञ्चनसंकाशां नवयौवनसुन्दरीम्॥ चारुस्मेर
मुखाम्भोजां विलसन्नयनत्रयाम्॥ अष्टाभिर्बाहुभिर्युक्तां माणिक्याभरणोज्ज्वलाम्॥
रत्नाम्बुकेयूरद्युपूर्णेन्दुमरकतां भ्रमरावलिं नीलिनः कृ कहार हेमशृङ्गकैः
पुष्पपुमालेङ्गवरं धानारक्षिरीः कैः॥ स्वप्रभाभिरभितः शक्तिभिः परिवारितां मम॥ इति ध्या
त्वा जपान्ते करषडङ्गन्यासं कृत्वा जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति वह्निवासिनीमंत्रः॥ अथ
वज्रेश्वरीमंत्रः॥ अस्य विष्णुर्महावज्रेश्वरीमिति द्वितीये नामेनः॥ ह्रीं क्लिन्ने ऐं क्रौं नित्यमद
द्रवे ह्रीं॥ इति द्वादशाक्षरमंत्रः॥ प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः मुखे गायत्री
छन्दसे॰ हृदि श्रीवज्रेश्वरीनित्यायै देवतायै॰ गुह्ये ह्रीं बीजाय॰ पादयोः क्लीं ऐं शिरसे ह्रीं क्लीं ह्रीं
शिखायै ह्रीं नित्ये ह्रीं कवचाय। ह्रीं मदद्रवे नेत्राय। ह्रीं रवे ह्रीं अस्त्राय फट् इति करषडङ्गन्यासं कृत्वा

तं०सा०
२६

ध्यानं कुर्यात्पूर्वा। रक्ताम्बरां रक्तमाल्याम्बरां रक्ताभरणभूषणां सान्त्याविभ्रमरामा भावतु शुभ्रां त्रिनयनां मालिनीकयमुरस्कुचेश्व
लाम्॥ पाशांकुशाविक्षुबाणिरशिरसीं पद्मपकं तथा। दधानां वा कुमिन्नीं त्रै॥ पश्रए नीसाधक श्रं
त्रास्यटकोरशा ज्जीमहीपुरम्॥ वक्रमध्यस्थखाक्षीनां सुरेवव त्रिविध्वितु लाम्॥ शक्तिभिः स्वस्व
रूपाभिरावृतां पीतमध्यगाम्॥ सिंहासनेनः प्रोद्धत्पृत्तेत स्थिताभिः स्वशक्तिभिः वृतान्ताभिर्वि
नोदेश्वयातापातादिभिः सदा॥ कुर्वीराणामनुरागमध्ये धोबितयेन्मन्त्रनायिकाम्॥ इति ध्यात्वा
जपान्तोकरकरुपञ्चकं हुत्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति वज्रप्रस्तारिणीमन्त्रः॥ अथ शिवदूती
मन्त्रः॥ ह्रीं शिवदूत्यै नमः। इति सप्तवर्णात्मकमन्त्रेण प्राणायामं कृत्वा शिरसि रुद्र ऋषये
नमः॥ मुखे गायत्री छन्दसे। हृदि श्रीशिवदूती नित्यायै देवतायै नमः॥ गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः। पादयो
नमः श्रीं शक्तये नमः। सर्वाङ्गे शिवदूत्यै कीलकायै नमः॥ इति विन्यस्य समस्तं व्यस्तं विनियोगं कृत्वा
तो ह्रीमित्यादि नामषडङ्गन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥ निदाघकालमध्याह्नदिवाकरसम ३२
प्रभाम्॥ नवरत्नकिरीटां च त्र्यक्षामरुणाम्बराम्॥ नानारत्नसंभिन्नकेयूरकान्तिविराजिताम्।
स्मितविलसितामष्टभुजां रत्नपद्मासनाम् हर्षभिः॥ पाशखेटंगदारत्नचषकं वामैर्वा कुभिः॥ दक्षि[illegible] रा०म०
णैरंकुशं खड्गं कुठारं कमलं तथा॥ दधानां साधकाभीष्टदानोद्यमसमन्विताम्॥ इति ध्यात्वा जपा २६

न्तेजपादिकं विन्यस्य जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति शिवदूतीनित्यामन्त्रः॥ अथ त्वरितानि
त्यामन्त्रः॥ ॐ ह्रीं हुं खेच छे क्षः स्त्री हुं क्षे ह्रीं फट्। इति द्वादशाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा
शिरसि अर्जुनाय ऋषये नमः॥ मुखे विराट् छन्दसे नमः॥ हृदये श्रीत्वरितानित्यायै देवतायै नमः
गुह्ये ॐ बीजाय पादयोः। ह्रीं शक्तये। इति विन्यस्य मम सकलपुरुषार्थसिद्धये विनियोगः। इति
कृत्वा अंगुलिन्यासं च कृत्वा हृदयाय नमः। खे च शिरसे स्वाहा। छे शिखायै वषट्॥ क्षः कवचाय हुं॥
स्त्री नेत्रत्रयाय वौषट्। हुं अस्त्राय फट्॥ इति कृत्वा षडङ्गन्यासं विधाय ध्यायेत्॥ यथा॥ लसद्रूपामनु
त्तरे तपश्चैव घृतप्रदां सुभुजाम्॥ ताटङ्कगलविभासि तिरस्कारानन्दपुरालंकै। गविप्रक्षात्रिपाक्षीपरऽजाति
भिश्चिभिर्विश्वैः॥ शिरो[illegible]रतनीलौ कल्पितौ वसनं षणाम्॥ शेषस्त्रिवासु किंचिद्विप्रौ तक्षक कर्की
टकौ नथौ वैश्यौ पद्ममहापद्मौ तद्यौ कुलिकशङ्खपालौ॥ तृयौ भुजौ शूद्रौ ज्ञप। श्रीज्ञपालनः॥ पत्रे वंशु
कपीतांगलिकाहिवर्णेषु तस्त्यकृत्मे वलयैर्भूषितमुज्ञं मणिवलयमुकुटोज्ज्वलाम्॥ बर्हिबर्हकला
पोद्गतं स्त्रान्ते सत्यतां धीमनौ। गुञ्जाफलत्वसह्यत्वविलसल्लयमध्यलोम॥ त्रिनेत्रां वामे वरदां
मन्दस्मितमुखाम्बुजाम्॥ वराभयकराम्बुजां मुकुरं रूपशोभिताम्। तनुमध्यलतामुत्पपद्म

ता.सं०
२८

लहस्तनद्युम्नकम्॥अरुणावतसन्नीतांसुश्रोणाधरयन्नवाम्॥विलाशमसितंदेवीतनुरूपिंलस्तनेरलं
खि॥इतिध्यात्वाजपंतेपुनःकरषडङ्गन्यासंध्यानजपंदेवैसमर्प्यप्रणमेत्॥इतित्वरितानित्यामंत्रः
अथत्रिकण्ठकीमन्त्रः॥ॐखेक्षुः॥इतित्र्यक्षरमन्त्रेणप्राणायामत्रयंकृत्वाशिरसिअंगुला
अयत्रिकण्ठकीदेवतायैनमः॥इतित्र्यक्षरमन्त्रेणावि
पऋषयेनमः॥मुखेविराट्छन्दसेनमः॥हृदित्रिकण्ठकीदेवतायैनमः॥इतित्र्यक्षरमन्त्रेणावि
न्यस्यॐहृदयायनमः॥खेशिरसेस्वाहा॥क्षुंशिखायैवषट्॥ॐकवचायहुं॥खेनेत्रत्रयायवौषट्॥क्षुःअ
स्त्रायफट्॥इतिषडङ्गंमन्त्रानङ्गन्यासादिकंविधायकरयोर्विन्यस्यहृदादिषडङ्गेष्वपिविन्यस्यध्यात्वाकु
र्वीत॥नाभौनीलउत्पलमध्येतुरीयवीजकण्ठीतिलाभाननयनान्द्वांविभ्रतांनेत्रयुगामितेरदृष्टोत्केवेनी
घराम्॥रीपिद्धनरद्वारतेस्तकमलावन्द्याक्षसव्येरामुपचन्द्रालविलोचनोनयहरंरेवीसंरामावपेत
प्रगामितैश्चतुर्भिः॥ररःप्रसन्नः॥अरिक्तकमलावामाद्व्यपोराज्ञवक्रे॥अयोरन्यतइतिध्यात्वाय
थाशक्तिजपंविधायजपान्तेऋष्यादिकंविन्यस्यजपंसमर्प्यप्रणमेत्॥इतित्रिकण्ठकीमं
त्रः॥अथवरपत्रिकण्ठकीमन्त्रः॥खेत्रीक्षीऽइतित्र्यक्षरमन्त्रेणप्राणायामत्रयंकृत्वापूर्वव
त्कण्ठकीवदृष्यादिकंविन्यस्यद्विजकेमंत्राणोकरषडङ्गान्विन्यासेकृत्वाध्यानादिकंमन्यतेस

रा.सं०
२८

वैपूर्ववत्त्रिकण्ठकीवत्कुर्यात्॥इतिवरपत्रिकण्ठकीमंत्रः॥अथवैसम्व्यामंत्रः॥अरकवरतप
यरा॥इतित्र्यक्षरमंत्रेणप्राणायामत्रयंकृत्वाशिरसिनारदायऋषयेनमः॥मुखेअनुष्टुप्छन्दसेनमः॥हृदयेश्री
वैसम्व्यैदेवतायैनमः॥इतिविन्यस्यममसर्वाभीष्टसिद्धयेविनियोगःइतिकृतांजलिरुक्त्वा॥ॐअकवहृदया
य॥ॐकवचशिरसे॥ॐवरतशिखायै॥ॐवरतपकवचायहुं॥ॐतपनेत्रायवौषट्॥ॐपयराअस्त्रायफ
ट्इतिकरषडङ्गन्यासंकृत्वाध्यानंकुर्यात्॥यथा॥श्रोणापयप्रतीकाशांमुकुलंकुंजरस्वि
ह७ नी॥बलत्कोवेनमन्तकुशलोज्वलेशालिनीम॥खर्पिल्लमुल्लककिरीटसत्वधारिणीम
शुकेलस्तनुशोर्नेत्रेश्रिविभिश्चानुविभूषिताम्॥वन्धूकरक्तवसनांशिरीषप्रभनासिकाम्॥कम्बु
ग्रीवांविशालाक्षींसूर्यकोटिसमप्रभाम्॥चतुर्भुजांविवसनांपीनोन्नतपयोधराम्॥रक्ति
रोद्धृननिस्त्रिंशापरेणासदृक्त्वकम्॥निस्त्रिंशंखड्गंसिद्धसूत्रंजयमालांविभ्रतीवामह
ला्भ्याम्भीतिवराविनीमः॥अननम्रनागनासेरुंजुपृशुल्यकांसुपाश्विकाम्॥गात्रेतार
त्नेस्तम्भंवसम्पगालेम्बसखियताम्॥किमिकेसीतिवचनंव्यवहरन्तीमुहुर्मुहुः॥एवंवान
नंपुरःसव्यनिरीक्षन्तीसवीहन्नम॥इतिध्यात्वाजपान्तेऋष्यादिकंन्यस्यजपंसमर्प्यप्रणमे
त्॥इतिवैसम्व्यामंत्रः॥ॐमहामायैनमः॥ॐवेसम्व्यैनमः॥इतिवैसम्व्याअष्टाक्षरषडक्षर
मंत्रयोः॥ध्यानषडङ्गादिकंपूर्वमंत्रवदेवहेयम्॥अथवगलामुखीमंत्रः॥ॐह्लींबगला

रा॰म॰ मुखिससर्वदुष्टानां वाचं परं स्तंभय जिह्वां कीलय बुद्धिं विनाशय ह्लीं ओं स्वाहा॥ इति षट्त्रि
१८ शदक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि नारायणाय ऋषये नमः। मुखे त्रिष्टुप् छं
दसे नमः। हृदये श्रीबगलामुख्यै देवतायै नमः। गुह्ये ह्लीं बीजाय नमः। पादयोः स्वाहा शक्तये न
मः॥ इति विन्यस्य मम सर्वार्थसिद्धये विनियोग इति कृतांजलिर्वदेत्॥ ॐ ह्लीं हृदयाय॥ बगला
मुखि शिरसे सर्वदुष्टानां शिखायै। वाचं मुखं स्तंभय कवचाय। जिह्वां कीलय नेत्राय। बु
द्धिं बुद्धिं विनाशय अस्त्राय फट्। इति षडंगं न्यासान् गुष्ठादिकरतलांतकरयोर्विन्यस्य हृद
यादिषु देहे न्यस्य विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥ गंभीरां च मदोन्मत्तां तप्तकांचनसन्निभाम्॥ चतुर्भु
जां त्रिनयनां कमलासनसंस्थिताम्॥ मुद्गरं दक्षिणे पाशं वामे जिह्वां च वज्रकम्॥ पीतांबर
धरां सान्द्रवृत्तपीनपयोधराम्॥ हेमकुंडलभूषां च पीतचन्द्रार्धशेखराम्। पीतभूषणभूषां
च स्वर्णसिंहासनस्थिताम्॥ दक्षिणे तु करयोर्मुद्गरपाशौ वामयोः करयोर्जिह्वावज्रे ध्ये
साधकविपक्षजनस्य इति ध्यात्वा पाद्यादिभिः संपूज्य ऋष्यादिकं विन्यस्य जपं देव्यै समर्पयेत् प्र
णमेत्॥ इति बगलामुखीमंत्रः॥ अथ छिन्नमस्तकामंत्र॥ श्रीं ह्रीं हूं ऐं वज्रवैरोचनीये हूं हूं फ रा॰म॰
ट् स्वाहा॥ इति षोडशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा॥ ॐ वज्रवैरोचनीये हूं हूं फट् स्वाहा इति १८

त्र्यंबीरस्याक्षरमंत्रेण वा प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि भैरव ऋषये मुखे सम्राट् छंदसे॥ हृद
ये श्रीछिन्नमस्तकादेवतायै नमः॥ इति न्यस्य ॐ आं खड्गाय हृं स्वाहा इत्यंगुष्ठाभ्यां कनिष्ठयो
र्न्यसेत्॥ ॐ ईं सुखड्गाय शिरसे स्वाहा॥ इति तर्जनीभ्यां मनामिकयोर्न्यसेत्॥ ॐ ऊं वज्राय
शिखायै इति मध्यमाभ्यां मध्यमयोर्न्यसेत्॥ ॐ ऐं पाशाय कवचाय इत्यनामिकाभ्यां तर्जन्यो
र्न्यसेत्॥ ॐ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः अं सुरक्षय हूं हूं अस्त्राय फट् इति
कनिष्ठिकाभ्यां मध्ये ह्रस्वयोर्न्यसेत्॥ इति करन्यासं विधाय एभिरेव पंचाङ्गैर्मंत्रैर्हृदयादिपं
चाङ्गं नेत्ररहितं प्रन्यसेत्॥ अथ ध्यानम्। तत्तु मस्तकच्छेदनिःकलां कलातीतां निर्मितत्रिविध
मास्तके ले ध्यायेत्। स्वनाभौ नीरजं ध्यायेत् ऊर्ध्वं विकसितं सितम्॥ तत्पद्मकोशमध्ये
तु मण्डलं चण्डरोचिषः जपाकुसुमसंकाशं रक्तबन्धूकसन्निभम्॥ रजस्तमोगुणोपे
तं मण्डलमुज्ज्वलम्॥ तस्य मध्ये तु तां देवीं सूर्यकोटिसमप्रभाम्। खड्गछिन्नकरे वामे धार
यन्तीं स्वमस्तकम्॥ प्रसारितमुखीं भीमां लेलिहानोग्रजिह्विकाम्॥ पिबन्तीं रौधिरीं
धारां निजकण्ठसमुद्भवाम्॥ विकीर्णकेशपाशां च नानापुष्पसमन्वितां दक्षिणे च के

लेस्म०
२५

रेकन्द्रमुण्डमालाविभूषिताम्। दिगंबरां मतान्तरूपां प्रत्यालीढपदस्थिताम्। अस्थिमाला
धरां देवीं नागयज्ञोपवीतिनीं। षोडशवर्षीं देवीं पीनोत्तुङ्गकुचद्वयाम्। रतिकामोपरिस्थितां
कैशिविध्यापन्तिमं त्रिशाः विपरीतरतासक्तां ध्यायेद्रतिमनोनवौ॥ वर्णिनी डाकिनीयुक्तां वा
मदक्षिणपार्श्वयोः। दक्षिणे वर्णिनीं ध्यायेद्वामपार्श्वे तु डाकिनीम्॥ वर्णिनीं लोहितां
सौम्यां रक्तकेशीं दिगम्बराम्॥ कपालकर्त्रिकाहस्तां वामपार्श्वप्रसारितायोगतः। देवी
कण्ठोच्छिन्नरक्तधारापानं प्रकुर्वतीम्॥ अस्थिमालाधरां देवीं नागयज्ञोपवीतिनीम्। ज्ञा
कीनीं वामपार्श्वेषु कल्पांतजलदोपमाम्॥ विद्युत्कोटिसमानप्रभां रक्तपङ्क्तिविलोकिनीम्। दं
ष्ट्राकरालवदनां पीनोन्नतकुचद्वयाम्। महादेवीं मुक्तकेशीं महाघोरां दिगम्बराम्। लेलि
हानां महाजिह्वां मुण्डमालाविभूषितीं॥ कपालकर्त्रिकाहस्तां वामदक्षिणपादोगतः। देवीगलो
च्छिन्नरक्तधारापानं प्रकुर्वतीम्॥ करस्थेन कपालेन भीषणेनातिभीषणाम्॥ आभ्यां नि ता१
षेव्यमानां तां ध्यायेद्देवीं विचक्षणः॥ प्रत्यालीढपदस्थितां रतिकामयोर्निर्भरमैत्रणाभि
प्रायेण सुकुञ्चितवरणां ध्यायेन्नित्यमर्थः॥ इति सकलध्यानम्॥ अथ निष्कलध्यानम्॥ स्व २५
रीनीरंजसुमंत्रेमातृमण्डलमण्डितम्॥ योनिचक्रसमायुक्तं गुणत्रितयसंयुतं॥

तत्र मध्ये महादेवीं चिन्तयेत्सूक्ष्मरूपिणीम्॥ प्रदीपकलिकाकाराम् अद्वितीयव्यवस्थिताम्॥ क
रकच्छेपिकायुक्तां बद्धपद्मासनस्थितां ध्येयम्॥ इति निष्कलध्यानम्॥ स्थिताम्॥ योनिमुद्रासमा
युक्तां हृदये स्थितलोचनाम्॥ पीनवक्षोजयुक्तां ध्यानेनातिकोलेस्मतम्॥ एतदुत्तमध्यानं ध्येयम्।
इति निष्कलध्यानं॥ अथ ज्योतिर्ध्यानम्॥ कलातीतध्यानं यथा। अन्तरे स्वशरीरस्य नाभिनीरजमे
संगताम्॥ निर्लेपां निर्गुणां शान्तां बालचन्द्रप्रभामिव। समाधिमात्रगम्यां च गुरात्रितयैर्बोधि
ताम्॥ कलातीतां च तां तां मुक्तिमार्गप्रदायिनीम्॥ इति कलातीतध्यानम्॥ एवं ध्यात्वा प
पाशाङ्कुशजपांते च षडादिकं विन्यस्य जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्॥ इति छिन्नमस्तकामन्त्रः॥
इति मन्त्रवर्णिकापीठचर्या प्रकाशः। अथ ध्यानतारामन्त्रः। ॐ ह्रीं त्रीं हूं फट् इति पञ्चाक्षरमन्त्रः
रोऽक्षराणां यामेत्रपके त्वा शिरसि अक्षरोभ्य ऋषये नमः मुखे गायत्रीछन्दसे हृदये श्रीउग्रता
रायै देवतायै नमः गुह्ये हूं बीजाय नमः॥ इति विन्यस्य ह्रां ह्रीं इत्यादिनाकरषडङ्गन्यासं वि
धाय ध्यायेत्॥ प्रत्यालीढपदां तां घोरां पावकहृतघोराट्टहासां सास्यवासेन्दीवरकर्त्रिखर्परसज्जा

ता०स० ३०

ॐकारबीजोद्दयाखर्वा नीलविशालपिङ्गलजटाजूटैकनागैर्युता जाड्यन्न्यस्य कपालके त्रिजग
तां हन्त्युग्रतारा स्वयम्॥ प्रत्यालीढपदा शवहृदपतिनिर्भर मुण्डैर्गणाभिप्रायैरलसंकुचितवराला
उद्धेरिरन्तकरधारा श्वेतराद्वास योरन्ये इत्युग्रध्यानं॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपान्ते अर्घ्यादि
कं विन्यस्य जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति उग्रतारामन्त्रः॥ अथ दक्षिणाकालीमन्त्रः॥ क्रीं क्रीं क्रीं हूं न्त्र?
हूं ह्रीं ह्रीं दक्षिणे कालिके क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं स्वाहा इति द्वाविंशाक्षरमन्त्रः प्राणायामं त्रै
पैतं कृत्वा शिरसि भैरवाय ऋषये नमः। गुह्ये हुं बीजाय नमः॥ पादयोः ह्रीं शक्तये नमः इति विन्यस्य मे
न्त्रसिद्धये विनियोग इति कृताञ्जलिरुक्त्वा क्रां क्रीं मित्यादि षडदीर्घभाजा बीजेन करषडङ्गन्या
सं कृत्वा ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥ करालवदनां घोरां मुक्तकेशीं चतुर्भुजाम्॥ कालिकां दक्षिणां दि
व्यां मुण्डमालाविभूषिताम्॥ सद्यश्छिन्नशिरः खड्गवामाधोर्ध्वकराम्बुजाम्॥ अभयं वरदं चैव दक्षिणाधो
र्ध्वपाणिकाम्॥ महामेघप्रभां श्यामां तथा चैव दिगम्बरीम्॥ कण्ठावसक्तमुण्डालीगलद्रु
धिरचर्चिताम्॥ कर्णावतंसतानीतशवयुग्मविराजिताम्॥ घोरदंष्ट्रां करालास्यां पीनोन्नतपयो ३१
धराम्॥ शवानां करसंघातैः कृतकाञ्चीं हसन्मुखीम्॥ सृक्कद्वयगलद्रक्तधाराविस्फुरिताननाम् ता०स० ३०

घोररावां महारौद्रीं श्मशानालयवासिनीम्॥ दन्तुरां दक्षिणाव्यापिमुक्तालम्बकचोच्चया। शव
रूपमहादेवहृदयोपरि संस्थिताम्॥ शिवाभिर्घोररूपाभिश्चतुर्दिक्षु समन्विताम्॥ महाकालेन
समं प्रक्लोशवीरसिरजोन्विताम्॥ सुखप्रसन्नवदनां स्मेराननसरोरुहाम्॥ एवं संचिन्तयेत्का
लीं श्मशानालयवासिनीम्॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं जपं देव्यै समर्प्य देवतां गुरुं च प्रण
मेत्॥ इति दक्षिणाकालीमन्त्रविधिः॥ अथ धूमावतीमन्त्रः॥ धूं धूं धूमावती स्वाहा॥ इत्य
ष्टाक्षरमन्त्रः प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि पिप्पलाद ऋषये नमः॥ मुखे निवृच्छन्द
से नमः हृदि श्रीधूमावत्यै देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य धां हृदयाय नमः॥ धीं शिरसे स्वाहा॥ धूं
शिखायै वषट्॥ धैं कवचाय हुं॥ धौं नेत्राय वौषट्॥ धः अस्त्राय फट्॥ इति षडङ्गं मन्त्रानङ्गुष्ठादि कनिष्ठान्ते
करयोर्विन्यस्य हृदयादि षडङ्गेष्वपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ विवर्णा चञ्चला कृष्णा दीर्घा च म
लिनाम्बरा विमुक्तकुन्तला रुक्षा विधवा विरलद्विजा॥ काकध्वजरथारूढा विलम्बित
पयोधरा॥ सूर्पहस्तातिरुक्षाक्षी धूतहस्ता वरान्विता॥ प्रवृद्धघोणा तु भृशं कुटिला कुटि
लेक्षणा क्षुत्पिपासार्दिता नित्यं भयदा कलहास्पदा॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपान्ते अर्घ्यादि

तो०सा०
३१

केविन्यस्य जपं देव्यै समर्प्य प्रणमेत्। इति धूमावतीमंत्रः। अथ भद्रकालीमंत्रः॥ ह्रौं कालि मह
कालि किलि किलि फट् स्वाहा॥ इति चतुर्दशाक्षरो राजा प्रणवाद्यामंत्रं ज्ञात्वा अस्यादिकं न स्या
नास्ति॥ ततः ह्रौं हृदयाय नमः। कालि शिरसे स्वाहा। महाकालि शिखायै। किलि किलि
कवचाय हुं। फट् नेत्राय वौषट्। स्वाहा अस्त्राय फट् इति षडंगमन्त्रान् गुष्ठादिकनि
ष्ठान्ते करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगं अपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्। सते स्वप्ना क्रोधराक्षसी
मपि न्यतिनेमुखविसें लोकेषीउरन्तीना हंत। स्राबदन्ती मगदखिलमिदं ग्रास मे के केरति
हस्ता भाभारपनी ज्वलदनलशिखा सन्निभं पाशमुग्रं दन्तैर्जम्बुफलानैः परिहरतु भयं भ
द्रा भद्रकाली॥ इति ध्यात्वा जपान्ते करषडंगं कृत्वा जपं समर्प्य प्रणमेत्॥ इति भद्रकालीमन्त्र
ॐ श्रं क्षें क्रैं क्रौं पशुं स हा रा हं फट् स्वाहा॥ इति त्र्यष्टाक्षरं मंत्रं राजा प्रणवाद्यामंत्रं ज्ञात्वा ध्यायेत
न्यासं समुद्दिष्टं यथा हि। न्यासं कैं विदिक्चारणा॥ ध्यानं यथा॥ चैव दृष्ट्वा राम नारी दूंप्रतिवलं त्रि
लोचनाम॥ शान्तिं सकलधनुर्वीणा खेटकं वराभयान् स्व॥ श्रीराम राम राम राम राम राम राम।

राम०
३१

राम

दस्ताह हृतमुखे हैं वी श्यामां भोगि भूषणाम्॥ इति ध्यात्वा जपं विधाय समर्प्य प्रणमेत्॥ इति महाकालीमंत्रः॥
अथ डाकिनी करालीमंत्रः। सामुखी सिद्धिदीतीयं। नाम डाकिनी वारालि नि सम् मुखि महापिशाचिनि ह्रीं ठः ठः
ठः इति विंशत्यक्षरं मंत्रं राजा प्रणवाद्यामंत्रं ज्ञात्वा ध्यानं कुर्यात्। अभिन्यासादिकं नास्ति। ध्यानं यथा॥ शववाप
दिसमासीनोरक्तोम्बरधारि हस्ते॥ करालं कापालं सुभोगं आलं रविराजितां दंष्ट्रां बोधयन्ती वपीनोन्नते
स्तनतनोः॥ कपाले कर्तृकाहस्ता पदमस्योनि स्तुपितो या॥ वाम हस्तेमतायोजेन ध्याये त्वं विद्युन्नमः। डाकि
नी वलिं दत्वा जपेन्नोत्तमः॥ डाकिनीनेवेद्यं सर्वयोजकोस्मात्सिद्धिमानुषः॥ डाकिनी जपमानस्तयोगाते
नवीर्द्धि वः॥ जपं विधाय समर्प्य प्रणमेत्॥ इति डाकिनीकरालीमंत्रः॥ अथ सिद्धलक्ष्मीमंत्रः॥
ॐ नमः हां हीं महायोगिनि गौरि भुवनमयं कदिहं॥ इति षोडशाक्षरं मंत्रं राजा प्रणवाद्यामंत्रं ज्ञात्वा
सरीरा गिरे स्ये अथये नमः। मुखे गायत्री छन्दसे नमः। हृदये महालक्ष्मी देवतायै नमः॥ इति वि
न्यस्य सर्वाणि सिद्धसिद्धे विनियोगः॥ इति ह्रीं जोगिनि हां हीं मुवनभयं फट् स्वाहा॥ इति षडंगमंत्रैः
करषडंगं न्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ यथा सिताब्जानो स्वमुखी सिन्मानेव धौताम्बरां॥ हस्ते
लपद्मनाभित्रिनेत्रां सर्वतोऽवलोकाम्॥ हं मकं सुकं सां विलोविधूयाजिनसमग्रभासम्॥ त्रिपद्मले वेकांव

स्वकं स्वध्वजं करपङ्कजाभ्याम् ॥ लोले हानमहानंदकौ विधुतिस्सरत्नमाबरणाम् ॥ इति ध्यात्वा ऽपचारैः अर्घ्यादिक
कं त्वा ऽपं समर्पयेत् ॥ इति मूलमंत्रः ॥ अथ धनेहाममृताय स्विरीमन्त्रः ॥ ॐ ह्रीं क्रों ऽनिष्टुपे स्वाहा ॥ इति नवा
क्षरमन्त्रस्य प्राणायामत्रयं कृत्वा नाङ्न्यासं करन्यासौ न छन्दो नेवदेवता ॥ ध्यानम् ॥ हेम प्राकारमध्ये स वि
हारमन्त्ररत्नप्राणायामत्रयं कृत्वा नाङ्न्यासकरन्यासौ न छन्दो नेवदेवता ॥ ध्यानम् ॥ हेमप्राकारमध्ये स वि
ट पतटे हेमपीठोहिहृद्यन्नावालावि सथ्यनपाद्मपलवहन्नोम्हास्विधम्पिङ्गभारा ॥ पीनोत्तुङ्गस्तनायाधु
वलयनयनारक्तवेरापन्नाम्पांभ्याम् इ जोत्पलासानवरविवसनारक्तमूषाङ्गरागा ॥ इति ध्यात्वा यथा
शक्ति जपं विधाय जपान्ते गुह्यातिमन्त्रे राजं पं देव्यै समर्पयेत् ॥ इति धनदायास्विरीमंत्रः ॥ इत जेना
ऽनगोस्वामिविरचितायां मन्त्रचन्द्रिकायां पंचमः प्रकाशः ॥ इति शान्तिपुष्करदत्तसमाप्तम् ॥ अथ वैस्म
ऽन्नगोस्वामिविरचितायां मन्त्रचन्द्रिकायां ... इदमष्टाक्षरमन्त्रस्य [redacted] प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि साध्यानारायु
णमन्त्राऽऽव्यतो ॥ ॐ नमो नारायणाय इत्यष्टाक्षरमन्त्रस्य प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि साध्यानारायु
रा अथ येनमः ॥ मुखे देव्यै गायत्री छन्दसे ॥ हृदये श्री परमात्मने देवतायै ॥ इति विन्यस्य मम से ध्य सिद्धये विनियो
३२ गः ॥ इति कृतांजलि उक्त्वा ॥ अक्षोभ्याय स्वाहा हृदयाय नमः ॥ महोल्काय स्वाहा शिरसे वीरोल्काय स्वाहा ॥ ३२
शिखायै धूल्काय स्वाहा कवचाय सहस्रोल्काय स्वाहा ॥ अस्त्राय इति पञ्चाङ्गमन्त्रान् ध्यात्वा विन्यस्य वामुलीबुविन्य
स्य हृदयादिषु न वर्जितेषु पंचस्थानेषु विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ हस्तैः शङ्खं रोगहासरसिजे विभ्राणमकील
साहृदयादिषु नेवर्जितेषु पंचस्थाने षु ... श्रीवत्साङ्कं सकौस्तुभं नुपदकेकेयूरसरोऽस्वेलं राजस्थ
सत्कान्तिं श्रीधरसौविभूषितमलसत्पीतं किरीटान्वितम् ॥ इति ध्यानम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्या
दिकं नमासि तं हृदि हमसे पाणाम्बरस्याङ्गिरान् ॥ वामांघ्रेः करयो रघोरुत्पायुधध्यानम् ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
इति विन्यस्य समर्पयेत् ॥ इत्यष्टाक्षरो नारायणमन्त्रः ॥ अथ वासुदेवमंत्रः ॥

इत्यष्टाक्षरमन्त्रे प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि प्रजापतये ऋषये नमः ॥ मुखे गायत्री छन्दसे नमः ॥ हृदये श्री वासु
देवाय देवतायै ॥ इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोगः ॥ इति कृतांजलि उक्त्वा मूलेन करयोर्व्यापकं कृत्वा ॥ हृते
नमः शिरः भगवते शिखा ॥ वासुदेवाय कवचम् ॥ समस्तेनास्त्राय इति पंचाङ्गमन्त्रान् ध्यात्वा हृदिकाभिव्याप्य करयोर्विन्यस्य ने
त्रवर्जं हृदयादिषु विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ मध्ये दुग्धाम्बुधेर्द्वीपे व्योमपानि विविते ॥ तत्र संचिन्तयेद्दिव्यं मरिवनमर्द्धं
निषेवितम् ॥ तन्मध्ये कल्पवृक्षान्तेऽद्भुतमस्तु तद्दर्शनम् ॥ तस्याधस्तान्मणिमये कमले विमले विमलम् ॥ सूर्येन्दु
विलसत्प्रभापटलराजितम् ॥ तत्र संचिन्तयेद्देवं वासुदेवं स्मितानननम् ॥ कुन्देन्दुशङ्खधवलं चक्रपद्मं शङ्ख वलसत्करं ॥
वामायुतलसत्काम्यामेदेयन्तं गदां गर्चयम् ॥ केयूराङ्गदसंराजहारहारनलभूषणम् ॥ श्रीवत्साङ्कं लसत्कौस्तुभ
लसत्कौस्तुभं सम्माढ्यितम् ॥ अरविन्दलतालताम्बरस्तं ध्यायेत्कौमनम्रा ॥ कुण्डलजोरूसहरागरागलंपीतवाससम् ॥
वैजयन्त्या स्वर्णाभिर्मस्तकस्तोरकद्वाराविराजितवक्षः सरोजसुरुचिवनमालकम् ॥ [redacted] सीनेकी
ध्येयैः प्रासारोभिर्मुकलन्तराकद्वराविराजितवक्षःसं ... निषेवितं दिव्याभितया गंधर्वसंघैः सिद्धविद्याधरैर्वैरवसेवितं तवमहीरगैः ॥
दिसुनीन्द्रैस्त्वतत्वं विशेषायकाष्टया ॥ निषेवितं दिव्याभितया गंधर्वसंघैः ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य जपं देवाय समर्पयेत् ॥ इति
वामोपोहितधः करान्तमायुध ध्यानम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य जपं देवाय समर्पयेत् ॥ इति
वासुदेवमन्त्रः ॥ अथ लक्ष्मीवासुदेवमन्त्रः ॥ ॐ ह्रीं ह्रां श्रीं श्रीं लक्ष्मीवासुदेवाय नमः ॥ इति द्वादशाक्षरमन्त्रस्य
प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि प्रजापतये ऋषये ॥ मुखे गायत्री छन्दसे हृदि श्री लक्ष्मीवासुदेवाय देवतायै ॥ इति
विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोगः ॥ इति कृतांजलि उक्त्वा ॐ ह्रीं ह्रां हृदयम् ॥ ॐ श्रीं श्रीं शिरः ॥ ॐ लक्ष्मी शिखा ॥

हु.स

ॐ वासुदेवाय कवचम्॥ ॐ नमः अस्त्राय फट्॥ इति पंचांगमंत्रान्मूलमंत्राभिमं षड्योपायोपारङ्कुलिषु विन्यस्य नेत्रे
दलितेषु हृदयादिषु विन्यस्य ध्यायेत्॥ यथा॥ उद्यत्कोटिहरिमिनौ तु फेशशधरं तु विरमूषशंभुं विभुतांकुंमेकीमूर्तीं
पुः श्रीकमलनयनयोः श्रेयस्त्रीभात॥ लक्ष्मीं हिरण्यात्महावोलिखितसुरासङ्गीष्येशांरत्नकुम्भं संविभ्रत्कृत
पद्मैः सरसिजतुलगाहराशौ वैकुंठोक्याजि॥ वामभागस्थैः करे दूर्वी हि मिलित्विताहोनि हद्दिनरास्यैः सरसी तुल
होनिवलोरिधियेयानि॥ इति ध्यात्वा जपान्ते त्र्यष्टाहिकं विन्यस्य समर्प्य प्रणामेत्॥ इति लक्ष्मीवासुदेवमंत्रवि
धिः॥ हरिहरात्मको मंत्रः॥ ॐ ह्रीं ह्रौं शंकरनारायणाय नमः ह्रौं ह्रीं॥ इति षोडशाक्षरमंत्रस्यास्य प्राणायामं त्र
यं कृत्वा शिरसि नारायणाय ऋषये॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे॥ हृदि श्री हरिहराय देवतायै॥ इति विन्यस्य मम
३३ अभीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृत्वा जलिं उत्फाल्य ह्रां ह्रीं विन्यात्मितानाकरषडंगं विधाय ध्यानं कुर्यात्॥ यथा॥
शूलं वज्रं पावकं जन्म मभीतिं दधतं करैः स्वस्वरूपार्धनीलार्धदेहं हरिहरं भजे॥ हृद्बोधितहृद्बोधं तमायुधं ध्यानम्॥
इति ध्यात्वा जपान्ते त्र्यष्टाहिकं विन्यस्य जपं समर्प्य प्रणामेत्॥ इति हरिहरमन्त्रः॥ अथ यथा दधिवामनमंत्रः॥ ॐ नमो ३३
विष्णवे सुरपतये महाबलाय स्वाहा॥ इत्यष्टादशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि इन्द्राय ऋषये
मुखे विराट् छन्दसे हृदि श्री दधिवामनदेवतायै॥ इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये इति कृत्वा जलिं उत्फा
ल्य ह्रां नमः शिरः॥ विष्णवे शिखा सुरपतये कवचम्॥ महाबलाय नेत्रं स्वाहा अस्त्रमिति षडंगं वा नं गुष्ठादि
तलान्तं विन्यस्य हृदादिषु विन्यस्य ध्यायेत्॥ यथा राकेन्दुभः सितांभोजस्थं हृन्नतमास्य सुतं तोयो ल्लिविष्टः गो मूर्ध्याभिल

षट्पार्श्वस्फटिकमाराध्य भोशेषभूषाविशेषः॥ वामेदध्यन्नपूर्णं कनकमवपक्वं स्वस्तिपीयूषकुंभं विभ्रत्श्रीवामना
ख्यः सततमवतु यो विश्वसिद्धार्थदायी॥ इति ध्यात्वा जपान्ते त्र्यष्टाहिकं विन्यस्य जपं देवाय समर्प्य प्रणामेत्॥ इति दधि
वामनमंत्रः॥ अथ यथेश्वरवामनमंत्रः॥ ॐ ऐं क्लीं श्रीं वं ॐ नमो विष्णवे सुरपतये महाबलाय स्वाहा॥ इति द्वावि
शत्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि वामनाय ऋषये॥ मुखे गायत्री छन्दसे॥ हृदये श्रीयज्ञेश्वरवाम
नाय देवतायै॥ इति विन्यस्य क्लीं क्लीं इत्यादि नाकरषडंगं विधाय ध्यायेत्॥ कर्पूरधवलं देवं त्रिविष्टपरसीदहेः॥
स्फुरसत्तं सस्वनेत्रं वं वा तु सितमनोहरम्॥ दक्षवामतकुम्भं च सरसांकुशसमग्रमम्॥ दधि मत्कोसोपहराव स्फुरपात्रं विभ्रि
तम्॥ अविन्त्ये यज्ञनाम छंदसा इति हरं हदिम्॥ इति ध्यात्वा जपान्ते त्र्यष्टाहिकं विन्यस्य जपं समर्प्य प्रणामेत्॥
अथ यज्ञवामनमंत्रः॥ ॐ नमो भगवते विष्णवे सुरपतये महाबलाय स्वाहा॥ इति द्वाविंशत्यक्षरमन्त्रेण प्रा
णायामत्रयं कृत्वा शिरसि कपिलाय ऋषये॥ मुखे गायत्री छन्दसे॥ हृदये भोगवामनाय देवतायै॥ इति विन्यस्य
मा अभीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृत्वा॥ ॐ नमः हृदयं॥ भगवते शिरः॥ विष्णवे शिखा सुरपतये कवचं महाबलाय नेत्रम्॥
स्वाहा॥ अस्त्रमिति षडंगममत्रान गुष्ठादितलान्तं करयोर्विन्यस्य हृदादिषु विन्यस्य केयूरवेलक्षितपार्पू
वैवत्॥ ध्यात्वा जपान्ते त्र्यष्टाहिकं न्यस्य समर्पयेत्॥ इति भोगवामनमन्त्रः॥ अथ मायावालवामनमंत्रः॥ ॐ नमो ॐ
मायावाल विष्णवे सुरपतये महाबलाय स्वाहा॥ इति मयाविंशत्यक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्म
णे ऋषये॥ मुखे गायत्री छन्दसे॥ हृदये श्रीमायावालवामनदेवतायै॥ इति विन्यस्याभीष्टसिद्धये विनियोगः॥

इतिकृतांजलिपुटोऽं नमो हते॥ मायापालकशिरः॥ विश्वशिखास्सं पतये कवचम्॥ महाबलायने त्रं स्वाहा॥
स्त्रमितिषडंगमंत्रानङं॥ ध्यादितन्नोन्नेत्रं केरयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगे ध्युपि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात्॥ यथा
पीतांबरो नरीयो सौम्यो शिकोपी नमो देवादि॥ केमसङ्गं वे हदे निम्नंहृदस्तत्रकेरे देवता॥ यज्ञोपवीती नौसोभोया
नाधृ स्वधुवामनः॥ इति ध्यात्वाऽपराते आध्यादिन्यस्य समर्प्युयेत्॥ इति मायापालकसंत्रः॥ अथ हयग्रीवमं
त्रमंत्रः॥ स्तु इत्येकाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं शिरसि ब्रह्मलिरा ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे हृदि श्रीहयग्रीवदेव
तायै॥ इति विन्यस्याभीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति उता स्तां स्तीमित्यादि नांकर षडंगन्यासविधाय हृदया
दिध्यापि विन्यस्य ध्यायेत्॥ यथा धवलनलिनतिष्ठं सौरगौरं फणाधे उपवलयस्वरोऽजे पुस्तकामोतिदानो॥
धनममलवस्त्राकल्पजालाभिरामात्मग्रवहदनावि स्मुतौमि दे वादिदिमनुम्॥ इति हयग्रीवमंत्रं कुर्यात् ध्याने॥
इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपांते आध्यादिन्यस्य समर्प्येत्॥ केवि तु स्तोमुवं मंत्रं वदंति॥ अन्ये तु
३८ एवम्॥ अत्र यथोपदेशं जपादिकं विधेयम्॥ इति हयग्रीवमंत्र॥ अथ द्वितीयः॥ ॐ उ ऊ र प्रणवो ॐ यस्वर्वं
वागीश्वरे श्वर सर्व वेदमयाचिन्त्य सर्वं बोधय स्वाहा स्तुम्॥ इति षट्त्रिंशदक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं सौत्वा शि
रसि ब्रह्मलिरा ऋषये॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे॥ हृदि श्री हयग्रीवदेवतायै॥ इति विन्यस्य ॐ हृतां ऊ ऊ र प्रणवो ३८
ॐ इति शिरः॥ सर्वं वागीश्वरेश्वर शिखा सर्ववेदमयाचिंत्य कवचम्॥ सर्वं बोधय बोधय स्वाहा स्तुं अस्त्रम्॥ इति
पंचांगमंत्रान्निष्ठस्य करांगुलिषु विन्यस्य नेत्रवर्जं हृदयादिषु विन्यस्य ध्यायेत्॥ यथा॥ हयग्रीवं वंदे वोहं धार

स्मार्थोधरप्रभम्॥ शंखचक्रे परिभावास्यऽस्तु न्यस्तकरं मंडले॥ वामदक्षोर्द्धयोः शंखचक्रे॥ इति ध्यात्वा जपांते आध्या
दिकं न्यस्य समर्प्येत्॥ इति द्वितीयः॥ अथ तृतीयः॥ हंसः अग्यऽर्धः साम रूपाय वेदाय नरणा कर्मणो प्रणवो
ॐ इथ वद्ध्येम हाश्वशिरसे नमः सोहम्॥ पूर्वं षट्त्रिंशदक्षरवत् सर्वं कुर्यात्॥ इति तृतीयः॥ अथ चतुर्थः॥ हंसः विश्वे
तीर्थास्वरूपायत्मयानं दरूपिरो॥ तुभ्यं नमो हयग्रीव विद्याराजाय विश्वे स्वाहा सोहम्॥ इति षट्त्रिंशदक्षर
मंत्रेण प्राणायाम [redacted] त्रयं कृत्वोऽन्यत्सर्वं पूर्वो मंत्रवत्कुर्यात्॥ इति चतुर्थः॥ अथ पंचमः॥ ॐ हयास्य शिरसे नमः॥
इत्येकादशाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे हृदि श्री हयग्रीवाय
देवतायै इति न्यस्य स्तां स्तीं इत्यादिना षडंगन्यासं कृत्वा ध्यायेत्॥ यथा पद्मा विमाला लिखिते छन्दनी हर्षी नुमस्यो
देह संपुस्थ सूर्यूर मंगादिवं अमृत्यं कान्तिर मस्वा ननं स्तौम्यमि हम राभि॥ दक्षाधः वेरमा वरं मवा माधः केरपयं तोया
पुस्तं ध्यानम्॥ इति ध्यात्वाऽपाले आध्यादिन्यस्य समर्पयेत्॥ इति पंचमः॥ अथ वराहमंत्रः॥ ॐ नमो भगवते वराहरू
पाय भूर्भुवः स्वः पतये भूपतित्वं मे देहि ददापय स्वाहा॥ इति त्रयस्त्रिंशदक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि भा
र्गवाय ऋषये॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे हृदये श्री वाराहाय देवतायै॥ इति विन्यस्य ममाभीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति
कृतांजलिपुटो एकदंष्ट्राय हृदया॥ व्योमोल्काय शिरः॥ तेजोधिपतये शिखा॥ विश्वरूपाय कवचम्॥ महादंष्ट्राय अ
स्त्रमिति पंचांग त्रीन्मूलमंत्रा मित्यष्टयोः पादयोः रक्षु-छटा दिनांतिष्ठा नासिका विन्यस्य नेत्रहितेषु पंचांगेषु तुवा॥
ध्यायेत्॥ यथा॥ ऊ ज्ञोपहायविसृत वसुसिमिं वशा मे लोका तु वे अधवलं वंगला छदत सम्॥ सोविभूतं करतलेन
धिरां वैद्यऊ नरवेदं गदा सं नुशक्ति धरामयानिमावे संहाधर राशोभि कदपमाधं देवं वै भमानिसांप्रभंडे स्ववितो॥ ह
२

१४ हेमा पांपार्थि वं ध्याचेन्मरालं हेमसंनिभ स्थावा तु सोमं डले व हे ... शानुभमधानिलोल संचियं सु पुमं स्या हे वं ध्यायैस सूकरम्

स्रा घूर्ध्वयोराघेत हाघ धस्तयोरन्योः ॥ महाघ धस्थयोर्दितरे तहाघ धस्थयोरपरे स्वायुधं ध्यानम् ॥ ध्यानान्तरं यथा ॥
धरावंस्त रातीरं वा नीलजीमूतसन्निभम् ॥ ऊध्वो पानिधं ध्यायेत्क्षितं हूं ... तालं सम् ॥ हूं ... यांवसावासरौल
वनकाननाम् ॥ वागीशं हुं हूं तं ध्यायेप न्यवनं रवाक्षितं तथा ॥ वाहो वीमान्यं योरखङ्ग सूर्याश्चुद गराणां च सूनं ॥
वनारांपादयोर्ध्यायेत् ॥ हृदये हृदितं यावरां कुरं वसु खे ध्यायेत् ॥ इति वा ध्यात्वा जपांते अर्घ्यादि कं न्यस्य स
मर्पयेत ॥ इति वराहमंत्रः ॥ अथ द्वितीयः ॥ ॐ हुं इत्ये कास्तर मंत्रेण प्राणायामं विधाय शिहयष्यीवाय अब
ये मुखे ऊं नु कुछन्दसे ॥ हृदये श्रीवराहाय देवता ॥ इति विन्यस्य ह्रां ह्रीं मित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय ज्ञा
न्वोः पाद विध इति पूर्ववद्ध्यात्वा अन्यत्सर्वं समापयेत् ॥ इति द्वितीयः ॥ अथ तृतीयः ॥ भूः अस्य पूर्ववत् पूर्वोक्तं
३५ स्मरवर्लुर्यात् ॥ इति तृतीयः ॥ अथ चतुर्थः ॥ ॐ भूवराहाय नमः ॥ इत्यष्टाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं विधाय
शिरसि ऋषये नमः ॥ मुखे गायत्रीछन्दसे ॥ हृदये श्रीवराहाय देवतायै ॥ इति विन्यस्य हृतम्भः शि
रः वाराहाय शिखा नमः कवचमासमस्तेनास्त्रमिति षडंगमन्त्रान्मूलाभिख्यातः ॥ केरपोः क निष्ठान्तास्वंगश्री
वुविन्यस्य नेत्रं वर्जह दयादि व्याधि विन्यस्य ध्यायेत् ॥ ह ... त्वसि नीलवन्न मलिनं पद्मस्थितं खाङ्कु केसरम्रौ ३५
शक्तिमुहारवाहुसिद्ध योरखगहावांबुजम् ॥ वक्रं विभ्रतमुग्रकांतिमनिशं देवं वराहं भजे भूलं क्षीरातिकांति
भिः पविवत वधीसि संहो मिभिः ॥ वामोध्वं करस्पद्यो ध्वंवरयत्नेमायुधं ध्यानम् ॥ इति ध्यात्वा जपांते अर्घ्या
दिकं न्यस्य समर्पयेत् ॥ इति चतुर्थो वराहमंत्रः ॥ अथ वराहहृदयाभिधो मंत्रः ॥ ॐ नमो भगवते धरायैधराय स्वाहा ॥ इत्ये

कोनविंशत्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि वाराहाय ऋषये ॥ मुखे निच... छन्दसे ॥ हृदये श्रीधरायै देवतायै
नमः इति विन्यस्य स्वाभीष्टसिद्धये विनियोग इति कृतांजलिर्नुत्वा ॐ नमः हृदाम भगवते शिरः धराये शिखा धर दिग
धरा कवचम् धिरे नेत्रम् ॥ स्वाहा स्त्रम् ॥ इति षडंगमत्रानंगुष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदयादि षडंगेष्वपि विन्यस्य
ध्यायेत् ॥ यथा इन्दीवरयुगं शालि शरीहंपतोश्रुकेयूरांवराय घासनाध्यिया रुपामातन्वीसक्ष्मी ... ॥ वामोर्धी हित
दयो न्यमायुधं ध्यानम् ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय जपसमर्पणं कुर्यात् ॥ इति धराहृदयाभिधो मंत्रः ॥ अथ
सुदर्शनमंत्रः ॥ ॐ सहस्रार हुं फट् ॥ इति षडक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अहिर्बुध्न्याय ऋषये मुखे अ
नुष्टुप्छन्दसे ॥ हृदये श्रीसुदर्शनाय महाविष्णवे देवतायै नमः ॥ इति विन्यस्य अभीष्टसिद्धये विनियोग इति ऊं आचक्र
... स्वाहा हृत् ॥ विचक्राय स्वाहा शिरः ॥ सुचक्राय स्वाहा शिखायै ॥ विचक्राय स्वाहा कवचम् ॥ संचक्राय स्वाहा ने
त्रम् ॥ ज्वालाचक्राय स्वाहा स्त्रामिति मंत्रः ॥ करषडंगं कृत्वा ध्यायेत् ॥ यथा ॥ रथांगश ... ह जमुशलं धनुपाशकोम्य
तोहं धतमर्क कोटि सम प्रभं करां भोरु हैः ॥ सहेतु विभिर्ज्वालमनसि भासयन्तं स्मरेत् द्विरिपवे दारुणं विकरालमदष्ट्रा
ननम् ॥ रथांगं वेकेमु ॥ दरः शंखम् ॥ शिरसि कुशः ॥ इत्यूर्ध्वयोराघेत हाघ धस्तयोरन्येत हाघ धस्तयोरपरे हाघ
धस्तयोर्दितरे इत्यायुधं ध्यानम् ॥ एवं ध्यात्वा जपांते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्पयेत् ॥ इति सुदर्शनमंत्रः ॥ अथ द्वितीयः ॥
ॐ नमो भगवते महासुदर्शनाय महाचक्राय महाज्वालाय महादीप्ताय सर्वतोरक्ष रक्ष महाबलाय स्वाहा ॥ अ
स्यान्यत्सर्वं मंत्रवत्समापयेत् ॥ प्राणायाम ... वेष्टितो शिर स्मर इति द्वितीयो मंत्रः ॥ सुदर्शनस्य अथ ... करो मंत्रः ॥
उ ... स्वाहा ॥ इत्यष्टाक्षरेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ... ये मुखे पंक्तिच्छन्दसे हृदये श्री

महायदेतायै॥ इति विन्यस्य मां षट्सिद्धये विलियोगदृशिते॥ तांश्चलितुं भाभीषयङ्केहते॥ अत्रासयद्दुं सिरः श्रमदेय
हुं शिखा॥ अथ संपुटं कवचमारसंपुटं अस्त्रमिति विंयंगोषु विन्यस्य ध्यायेद्देवी॥ यथा लोलं वेजौलेजालेन के
लिसोर्मिमालके ऽऽश्वामृधावमत्र मध्ये द्वीपं सद्रत्नमयं श्वेत॥ हीयं गहेमरयलोके माकीर्णानानाम शिगारो
शुभं वनं संविजयेत त्रसके लेर्भुत्विधेविते॥ कल्पद्रुमसमूहे स्वर्वाहिनातपसुतेम॥ घुटय हानीं वेकेरा वसंधुले।
लोलपत्रं वं॥ पुष्पबंलवहागोघतुखारु पदिपूदितम्॥ हिरण्यपारागं हारां मणिशुभ्रं युनवलं॥ इन्द्रीरालोव
कोमराशीलशक्तेमणी उवम्॥ अगीकरोतिप त्रापिरसनोऽ प्सरसः॥ स्फुरे॥ कोदाय्यशोभनोवर्यं सौभाग्या
दिग्गुणोधुतः॥ तुषाधिरामम्हुराहृतिभिः सकुमारकैः॥ मन्दस्मितलसद्दृशमरीचि [illegible] द्योतितानने॥ मनो
ज्ञाजितवेकुंभामहत्सुदितलोचना॥ जल्पाकेयुस्नोकिलोघदेवछन्दे निरंतरसूपाण्डघन्निद्रितोघन्म्महत्ता॥
३६ पीनस्तनघंटालसा॥ सस्मोशिभाराद्दिस्पर्धिः मन्देगामिन्यऽहमाः॥ एवं भूतास्त्वाप्सरसः क्रीडन्ते यत्र वामदे॥ रे६
नायसेनापतिर्हिवनलेस्माग्रहंपया॥ जन्मस्यास्तेना वकल्यूसेहं स्पृहधः॥ इन्द्राणायाः सोहरस्यनवरले
मयस्यवा॥ व्रसिंजविक्रमौलेस्पपद्विराऽऽस्यवो पद्गिऽधव वेधुंगाहिता हा सुविहाप्वन्निभाम्॥ आरलो स४
घन्नवराकारवाकुंदुरत्नमयिश्चितमो॥ किरीटयाशास्त्रहाहिकं वत्रवातुभूषराम्॥ शशिखरालया कुच ३६
कुंभामलविरोषवर्के॥ आतिसंवलसाविविंसुकुढोऽस्वलगाराकम्॥ स्मिनसंशोभिवक्त्रे स्कपोलप्रदेफोस्वलम्॥ हरा
नावलिरम्योघाद्वराजितम्॥ भाधरमूपक्वबिम्बाबंदरम्यंरभोपस्नपलाशावत॥ अयतानुरागेनेत्रवसम्यक्
स्तविराजितम्॥ ऽन्नूहारमणिभाते हेषितप्रलसङ्कलेम्॥ हिव्यरलाङ्कयोनिवाहुनालघवंरहरिम्॥ गदाकम

शंखवारिधारिणावाहुहस्तकैः॥ कपालविपुलेनायकमलाभिलयेनवा॥ लसत्कौस्तुभ महीध्योबवि घोतिततले
नवा॥ वत्ससास्क विराजन्तं त्रैलोक्यातिलये नवा॥ त्रिवलीशोभिनासम्यग्रोमराजिलसद्वा॥ उद्दरे राजिराजितं
रम्यं कटितलेन वा॥ पीतपट्टांशुकं युआविलसन्मणिमेखलम्॥ शनैरारासस्त्रेपीनरम्यानुपरिभूषितम्॥ के कि
कराठलशाकोभिसंधायुगमनोहरम्॥ मत्कोत्पलाभस्वर्णपाहाऽऽवजितेकृष्ण॥ यस्य॥ सशारभोराहद्व तिधुडो
ज्ञांकितयते [illegible] म्॥ करस्तरक्तकेमलरमयालसितं सहा॥ स्नयपादोपनू ढंतं नवमाणिक्यशोभितम्॥ नव
यौवनकान्तोब्धसंशोभिसकलांगकम्॥ स्रुरासुरर्षिप्रमुखैः सेवितं वा सरोरुहोः॥ स्फुरो [illegible] न्दुबिम्बसहराबिद्रा
नसमलेक्षतेम्॥ स्फुरपोधाकराऽऽज्वालिलसद्धामरराजितम्॥ विद्युत्ते तापिलोहनवेऽयभोस्फुशोभितम्॥ युक्ताव
घावरव्यूहवामरादिनिषेवितम्॥ वामाधपस्तयोगिहास्क मलेतहद्युद्दं योः रांखवत्रेइत्याद्युधृव्यानमम्॥ इति ध्या
त्वा जपाजेत्तथ्याहो विन्यस्यजपसमर्प्य प्रताम्येत॥ इति श्रीवैरोमन्त्रः॥ अथ द्वितीयः॥ श्रीपतोशाराव ररोषार
तांबुपध्दोमिन्नारायरणायनमः॥ इति वत्वविंशतिपल्लंरमंत्ररा श्वारगापीतयं संत्वा अष्यादि न्यूवौ भंमत्रो
लिन्यस्य हृतलेशिरः श्रिशिखालेकवचम्॥ अस्त्रमिति पंचागमंत्रानि कनिष्ठा भास्वरुलिषु विन्यस्य ने त्रदे
हृदयादि वापिविन्यस्य पूर्वमन्त्रस्य ध्यानम॥ कृत्वान्यत्सर्वं समापयेत॥ इति द्वितीयः श्रीकरोमन्त्रः॥ अथ पुनर्बी
जममन्त्रः॥ ह्रीं श्रीं क्लीं नमः पुरुषोत्तमाप्रतिरूपलक्ष्मीनिवाससकलजगत्क्षोभनसर्वस्त्रीहृदयविदारा
त्रिभुवनमदोन्मादकरसुरासुरमनुजसुन्दरीजनमनांसितापयतापयदीपयदीपयशोषयशोषयमारयमारय स्तं
भयस्तंभयद्रावयद्रावयकर्षयकर्षयपरमसुभगसौभाग्यकर सर्वकामप्रदकेनलक्ष्मीहिनबकेरागह

याबद्धेन सर्वेव रोख्वमिं षभिन्धपाशेन बन्ते वृन्दे अंकुशेन ताडयताद्यलुदुविं तिष्ठासिताब्याबःसम मोहितम्भिस
ष्टं मधयिता ल्कीं हूं फट् नमः हीं श्रीं ल्कीं ङें ॥ इत्येकी क्षराधिक द्विशत वर्णात्मके मन्त्रे राज्ञराजाय मन्त्रयन्त्रे त्वाशि
रसि नैमि नये श्रेषये नमः ॥ सुखेकां धितायछन्दसे ॥ हृदये श्रीपुरुषोत्तमाय देवताये ॥ इति विन्यासं ॥ ह्व
सिद्धये विनियोगः ॥ इति श्रेतां ज लिउत्का ङें ॥ क्लीं पुरुषोत्तमा त्रिभुवनोन्यादकेहुं फट् हृदयाय नमः ॥ क्लीं स
कलजगत्तोभ्रमालस्मोहयिने हुं फट् नमः ॥ शिरसे स्वाहा ॥ क्लीं मन्मथो तमांगाज कोमहीपिने हुं फट् नमः
शिखाये वषट् ॥ हाव क्लीं परमसुभ सर्वसौभाग्यकर प्रेतिभूपके शाव स्पर हुं फट् नमः कवचाय हुं ॥ ङें क्लीं
क्रासूरमनुनसुन्दरीह हृदयविहारराज सर्वग्रहरराधिर सर्वकामिकहनहनुसर्वहृदयान्याकर्षय मलावल
३८ स्त्राय फट् ॥ ङें क्लीं त्रिभुवनेश्वररसर्वजनमनांसिहनहनदायदारयमवसमानयते त्राय वौषट् ॥ इवि ३८
नेत्रां तेषडंगमंत्रानङ्गष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य नेत्रमन्त्रे के निष्ठयोर्न्यस्य देहेघ्रन्तांत विन्यस्य पश्चा
न्नेत्रेन्यसेदिति नेत्रांतषडङ्गमन्त्रां विन्यस्य ध्यायेत् ॥ उद्यानसंस्मरेद्दाहोसर्वपुष्पैर्विशोभनम् ॥ मीनः मर्वे
न्याविटपमञ्जरीराजिराजितम् ॥ मञ्जरीरसरसः पूरपूरितास्यमुखप्रियैः ॥ नरभ्रपरिभ्रांतमधुव्रतकेरम्वयम् ॥ श्रामो
न्मदपरायस्थानामभिनिद्रियाराणांसरवप्रदम् ॥ श्रात्मयोने प्रियव्राद्योमनोज्ञं जननस्थलम् ॥ श्रृंगारलक्ष्म्या
हवसत्केलिसदनमनोहरम् ॥ रतेरतिसुखप्राप्त ~~प्राप्यमतोरथव्राधेमनोज्ञमननस्थ~~ रतलोकनभूदरवं ॥
उपमानमनोज्ञानां नेत्रसाफल्यकारकम् ॥ आश्चर्यभूतवस्तूनां दृष्टान्तं च वलंप्रिये ॥ अस्मिन्कल्पदुमं देवस्मरेद

मंत्री समाहितः ॥ तस्मिन्महानीलमणिमयमूलमनोरम् ॥ प्रवालनवशाखमयप्रकाशशाखाविलसंततम् ॥ प्रोत्सारसनेम
न्दवहीरिस्सारवमह्रोत्रिमम् ॥ महदिन्द्रमणिश्रोटदलेलसद्धद्रुमपल्लवम् ॥ अनर्धमणिपुष्पौघमुक्तानुविरबेराम्म ॥
निपीयपीयूषानिमंमधुरुष्पोहरोद्धं भ्रम ॥ प्रवछनस्वच्छोमीधारापुष्पस्रसोभ्वः ॥ हानामुधाराश्रियमुदहतो
ववयस्यतम्पविवर्तमानउविरभ्रमराल्पहम्भालवम् ॥ मूर्द्धीधोरातपोद्योतस्रविवसमनोऽनलैः ॥ स्नातांततयापिनवेतुप्र
सेताभिव ॥ श्रोमन्नेमतुङ्गाह्रांतस्यमूलेमनोहरे ॥ मणिवध्धवहिमोम्भूतभूतलेपीठसुत्तमम् ॥ उराकुनम
व्यस्यमस्मिन्प्रद्योतत्तवसुम् ॥ गतुरुपद्दिराङ्गवरखंधानूठमथास्यतम् ॥ स्मरेद्दीपांगपाशितातुसूर्यकोटिसमप्रभम् ॥
लावण्यपरिपूर्णाङ्गन्नवयौवनकोमलम् ॥ अंगसौन्दर्यशोभौवर्षिकोलाङ्गदर्पराम् ॥ मणिलितरकोहा
कामवाराणविकलम् ॥ मणिभूषणहोहांगदिव्यगन्धवराश्रितम् ॥ प्रभयानुरागाविरवंनुजे लिखदि ॥ यस्
गन्धर्वदेवौषकामिनीसतसेवितम् ॥ नौबकुवितवेशौद्धविलसत्सप्रभूनेकुम् ॥ माधवीकलौतुतितोहयनाहमे
नोदम् ॥ कन्दर्पध्वापविलसद्वदुलालिसदृग्भुवम् ॥ पद्मपत्रविशालेलोकनैः कामिनिलिद्र ॥ मोहयभंमहा
दलमौलिद्युतिविराजितम् ॥ ङज्जसादुमशोलाशाकुलानुशिताधरम् ॥ पक्वविम्वाधरं देविनाशावंशमनो
हरम् ॥ श्रालोलकुण्डलदवासमुद्योतिकपोलकम् ॥ विलसत्कल्पपुष्पौघदामभूषितमराललम् ॥ वाक्कटक
तयोर्ध्यायेत्कसात्करुरामसितम् ॥ अशोकपल्लवाकारविलसद्धिदुमोपमाः ॥ करास्वङ्गुलयोर्ध्येयानानार
लाङ्गुलीयकाः ॥ हर्हिराणांधः करेवकं भिजये दकं भास्वरम् ॥ स्वरूपांतयोपमितनेत्रसुरालंवहद्दुतरे ॥ तपोधि

इतिशोहस्तेविन्येदेङ्खिरांकुशम्॥श्यामोर्द्धविन्तपेत्पाशंतदधःशंखं[illegible]मुसलंचक्रमेव च॥स सव्यध
त्वोमेगदांध्यायेद्धरेः॥वक्षःस्थलंहरेर्ध्यायेत्लक्ष्मीतुर्यविभाषितम्॥श्रीवत्सकौस्तुभोभासिविशालंकमनी
यकम्॥मतोरमसमुद्योतितवनमालीश्वरंक्षेत्रंतम्॥गंभीरह्रदिनाभेर्नाभिमंडलमस्थितम्॥हेमाचंपीत
वस्त्रांसंशोभितंप्रथनंस्मरेत्॥आरक्तनखरत्नेश्वरस्वरकुलीयैर्विराजितः॥रक्तोत्पलदलौपादौचिन्तितौ
वज्ञादिसैः॥सजानूपुरोल्लेध्यायेत्सानेश्वरयेत्रहायकोणवामेदोसंस्थितांध्यायेद्लक्ष्मीस्वर्णसमप्रभाम्॥
३८ कस्त्रान्नूपुरनयाहत्वांसेहेङलनितांघृतोम्॥तनुमध्यंघनोत्तुंगपीनस्तनपयोधराम्॥रक्तांबरांशावामेवाना
नारत्नोकुंडलीयकाम्॥बिंदुमातुराधिम्बोष्ठींनीलोत्पलविलोचनाम्॥हीधीतिकान्तिमारिणगंधेलीलेशुभ्मि
मूर्ध्नजाम्॥सुभ्रामालीश्रियोभागाद्धांनांलोलकुरालम्॥करास्तनसुगंधावततमुभ्राहामविराजितम्॥
दीराद्विकेनतुविरेवसानाश्वेतवाससी॥दक्षेणवारुनाहेवगाढमालिंग्यसंस्थितां॥त्रियांगसंगमदस्तुतांद
रोमांचकंचुकाम्॥देवस्यास्यंसमाधीष्यस्नवायाविमोहिताम्॥दक्षिणेदेवदेवस्यपद्मपद्मपीतिरम्॥देहमीभा ३८
रतींध्यायेद्विरागापुस्तकधारिणीम्॥सितवर्द्धनलिनपाणिपोतोन्नतपयोधराम्॥विशाललोचनांहेमीसुभ्रालारविभू
षराम्॥स्तनपत्नींलोकनेत्रभावान्॥वक्ष्मोहेविमुखीस्मिताम्॥विघासोभाग्यलाभार्यध्यायेद्देवंपरांतिमम्॥परितोवा
स्रदेवाघाध्यातव्यामूर्तयोहरेः॥श्यामाश्रुसुकोत्तुराणापीताःकमाद्यासुवर्णमूषराणाः॥तत्याष्टौदेवहेत्स्वपरितःसर्वभूष
ताः॥लक्ष्म्याद्याशक्तयोध्येयाःशतपत्रकराम्बुजाः॥शीतचामरधारिण्योमुक्ताहाराःसमध्यमाः॥करान्नूपुरपा

राम

दाञ्जपोलोमुकुंदयपयोधराम्॥त्रैलोक्यमोहनंदेवैर्विध्यमाराःसुरार्चिताः॥गौरीलक्ष्मीसरस्वत्यौरतिप्रीतीतथाउ
रोरःप्राप्तांक्षधवलेश्वेयेकान्तिकीर्तिहरिप्रिये॥तुष्टिपुष्टितथाश्यामेध्यातव्येहृदिवल्लभे॥नराहिदेवेहेत्पा
नांप्रमहांस्मरविकलोम्॥रहितावावन्तनांनिहिमरलस्यतःसिवे॥गायनप्यःपरिध्येयाहेवहर्षसंतलोलसाः॥
हेमप्रसूनमालाभिरवन्नैर्विविधैःसुभैः॥त्रैलोक्यमोहनंदेवंपूजयन्त्यानिरंतरम्॥सवयःसिद्धगन्धर्वम
नुजामनुजाधिपाः॥स्तववृंदैस्तुपरितोध्येयाहरिसर्वप्रियंप्रियेइन्द्राद्यैर्लोकपालैश्चसमंतात्परिधाम्नाद्वै
ल्लभुवनानांस्यसर्वलोकैःप्रपूजितम्॥कोटिसूर्यसमप्रख्यंनविसद्गीहेमरत्नविनिर्मितम्॥मनःप्रीतिकरेहेविसा
ध्यकामीष्टदायके॥धर्माद्यैर्निर्मितेदिव्यसमालन्त्रितयान्विते॥विमलाद्रिसंनिभस्ययोगपीठेमहाप्रभे॥आ
सीनंविभयेद्देवंसर्वसत्वविमोहनम्॥भुवनानिमहाहेविभासयन्तीनिजैर्विषा॥किन्नरोरगरागान्धर्ववररैः
देववरवत्सेः॥गीयमानगरागांबेलस्वर्ववाञ्छितसिद्धिदम्॥इतिध्यात्वाजपेत्पातेअस्याष्टिकंन्यस्यमन्त्रंसमर्प्यप्रता
ॐह्रींश्रींपुरुषोत्तमायफट्स्वाहा॥इतित्रयोदशाक्षरमंत्रेरा
मेव॥इतिपुरुषोत्तममंत्रः॥अथद्वितीयः॥ॐह्रींश्रींपुरुषोत्तमायदेवतायेइतिविन्यस्याभी
प्राणायामत्रयंकृत्वाशिरसिब्रह्मऋषयेमुखेगायत्रीछन्दसेहृदिपुरुषोत्तमायदेवतायेइतिविन्यस्य॥पुरुषोत्तमायकेवलेगरुडफट्नेत्रंखा
षासद्र्येविनियोगः॥इतिकृतांजलिउक्तांहृतेह्रींशिरःश्रींशिखा॥पुरुषोत्तमायकवचंगरुडफट्नेत्रंखा...शंखचक्र
लाअस्त्रामितिमन्त्रैःकरषडंगन्यासंविधायध्यायेत्॥यथा॥संस्मरेत्परमंविस्फुरन्तंवर्णावलेर्जस्य॥

गहायमत्रवादिरांगुरुणो नमस्॥ भामा छत्रई योरा धेतहग्घर्म स्वधोरन्ये इत्यायुधध्यानं इति ध्यात्वाऽस्पाते अर्घ्यादि
कं अंसमर्प्य प्रणोतन्॥ इति द्वितीयः मुकुन्दो नमम मंत्रः॥ इति मन्त्र व्रन्निकायां द्वि प्रकाशः॥ अथ हृषीकेशमंत्रः॥
क्लीं हृषीकेशाय नमः॥ इत्यष्टाक्षरमंत्रे राम्नारायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मेनरो ऋषये॥ मुखे त्रिष्टुप् छन्
दसे॥ हृदये श्री हृषीकेशाय देवतायै॥ इति विन्यस्याभीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृतांजलिरुत्कालो ह्लीमित्या ३०
दिनाकरषडंगन्यासं विधाय ध्यायेत्॥ यथा शंखचक्रगदापद्मधारिणं संस्मरे हृषुसुम्॥ गजेन्द्रोपरिस्थं विषयस्थ
भवरोगस्य भूषणम्॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय स्वपाते अर्घ्यादिकं विन्यस्य जपं समर्प्य प्रणमेतु॥ इति
हृषीकेशमंत्रः॥ अथ श्रीधरमंत्रः॥ ई श्रीं क्लीं श्रीधराय त्रैलोक्यमोहनाय नमः॥ इति षोडशाक्षरमन्त्रे राम्ना
३० रायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मेनरो ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे हृदये श्रीधराय देवतायै॥ इति विन्यस्याभी
ष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृतांजलिरुत्कालो श्रीं श्रीमित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय ध्यायेत्॥ यथा हृद्या
श्रीसत्सकलपुष्पविततवने दीपे व कल्पद्रुमे॥ तस्याधः कमलोरुपीठविलसत्पक्षीन्द्ररम्यासने॥ वन्द्यो रांककरपंकेरुह
शिरोसम्यपादाम्बुजं स्वरगीभं मुकुटोद्भासिताउबाहीमं भजे श्रीधरम्॥ इति ध्यात्वा जपं तेऽर्घ्यादिकं सम
र्प्य प्रणमेत्॥ इति श्रीधरमंत्रः॥ अथ परमात्ममंत्रः॥ ॐ अच्युतानन्तगोविन्दाय नमः॥ इत्येकादशाक्षरमन्त्रे
राम्नारायामत्रयं कृत्वा शिरसि सौनकाय ऋषये मुखे विराट् छन्दसे॥ हृदये परमात्मने देवतायै॥ इति वि
न्यस्याभीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृतांजलिरुत्कालो अच्युताय हृत्॥ अनन्ताय शिरः गोविन्दाय शिखा अच्युताय कवचम्॥

प्रातेर्दु धनस्तसंमुम्नाऽज्ञोपमकुराजन्म॥ सर्वतो वक्ष्यर स्त्राधीमन तां॥ नित्यमेवाहा अभयं वरं देवं धारयन्तं मुहुर्मुन्वितम् २

अनन्ताय नेत्रम्॥ गोविन्दाय अस्त्रमितिमंत्रैः करषडंगं विधाय ध्यायेत्॥ शंखचक्रधरं देवं चतुर्बाहुं किरीटिनम्॥ सर्वायुधै
रुपेतं च गरुडोपरि संस्थितम्॥ सनकादिमुनीन्द्रैस्तु सर्वदेवैरुपासितम्॥ श्रीभूमिसहितं देवमुदयादित्यसन्निभम्॥
इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं विन्यस्य समर्पयेत्॥ इति परमात्ममन्त्रः॥ अथ नरसिंहमंत्रः॥ उग्रं वीरं महाविष्णुं ज्वल
न्तं सर्वतोमुखम्॥ नृसिंहं भीषणं भद्रं मृत्युमृत्युं नमाम्यहम्॥ इति द्वात्रिंशदक्षरात्मकमंत्रे राम्नारायामत्रयं
कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नमः मुखे अनुष्टुप् छन्दसे॥ हृदये श्रीनृसिंहाय देवतायै॥ इति विन्यस्य सर्वाभीष्टसिद्
ये विनियोगः॥ इत्युग्रं वीरं हृत्॥ महाविष्णुं शिरः ज्वलन्तं शिखा सर्वतोमुखं कवचम्॥ नृसिंहं भीषणं भद्रं मृत्युमृ
त्युं नेत्रम्॥ नमाम्यहं अस्त्रमितिमंत्रैः॥ करषडंगं विधाय ध्यायेत्॥ नृसिंहं भजे जानुविन्यस्तबाहुं त्रिनेत्रं सुजप्रोऽसत्
चक्रशंखम्॥ लक्ष्मीरूपं ज्योतिषा॥ ... शिरः सोमं हृदाकृति संक्रान्तिक दंष्ट्रामयोग्र अरारवो इति ध्यात्वा
जपं विधाय स्वपाते अर्घ्यादिकं न्यस्य जपं समर्पयेत्॥ इति नृसिंहमंत्रः॥ अथ द्वितीयः॥ क्ष्रौं इत्येकाक्षरमंत्रे राम्नारा
यामत्रयं कृत्वा शिरसि अत्रि ऋषये नमः मुखे गायत्री छन्दसे हृदये श्रीनृसिंहाय देवतायै॥ इति विन्यस्याभी
ष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृतांजलिरुत्कालो हां ह्रीमित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय नृसिंहं भजे इत्यादि ध्या
त्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्पयेत्॥ इति द्वितीयः॥ अथ तृतीयः॥ ॐ ह्रीं क्ष्रौं ह्रौं हुं फट्॥ इति षडक्षरमं
त्रे राम्नारायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे पंक्ति छन्दसे॥ हृदये श्रीनृसिंहाय देवतायै॥ इति न्यस्या
भीष्टसिद्धये विनियोगः॥ इति कृतांजलिरुत्कालो ॐ हृत्॥ ह्रीं शिरः क्ष्रौं शिखा॥ ह्रौं कवचम्॥ हुं नेत्रम्॥ फट् अस्त्रमितिमंत्रैः॥

करषडङ्गन्यासं कृत्वा ध्यायेत्॥ यथा॥ पापाक्रोधवृहीसप्रवयिस्कतवहन्नं ज्योनवरी स्वनामेउर्ध्वं वक्रौष्ट्रदीमीरविशु
शिहुतभुग्नेत्रमोत्तुहंष्टः॥ हस्ताकौशिव कृशांरवो गुरुतामभिराकुलिशासि रहारराम्रवाधिम्रारोभीमकायो
विविधमरिशगरोर्मूष्यितीवोन्रसिंहः॥ हस्ताघ्रूर्ध्वयोराघेतेदाघ्रघपस्नपोरपरेतरः [illegible] घपस्नयोरन्ये सवीधस्या स्यां
दूरुतामुद्रा॥ दारराममुद्रालसर्वांयथाभिषः संश्लिष्टसंमुखोगुलयोन्नतपृष्ठमुखाः॥ स्वस्थानसरलांगुष्ठो
मुद्रेषाहारताभिधा॥ इत्यायुधध्यानं स्वंध्यात्वाजपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्यसमर्प्पयेत्॥ इति तृतीयः॥ अथचतु
र्थः॥ ॐ क्ष्रौं नमो भगवते नरसिंहाय ज्वालामालिने दीप्तदंष्ट्राय अग्निनेत्राय सर्वरक्षोघ्नाय सर्वभूतविनाशाय स
र्वज्वरविनाशाय दह दह पच पच रक्ष रक्ष हुं फट् स्वाहा॥ इति सप्तषष्ट्यक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिर
४० सि प्रजापतये ऋषये मुखे गायत्रीछन्दसे॥ हृदये श्रीनृसिंहाय देवतायै॥ ॐ क्ष्रौं नमो नरसिंहाय हृत्॥ ज्वा ४०
लामालिने दीप्तदंष्ट्राय शिरः॥ अग्निनेत्राय सर्वरक्षोघ्नाय शिखा॥ सर्वभूतविनाशनाय सर्वज्वरविनाशाय कव
चम्॥ दह दह पच पच रक्ष रक्ष नेत्रम्॥ हुं फट् स्वाहा अस्त्रम्॥ इति करषडङ्गं विधाय ध्यायेत्॥ यथा॥ कालानलाभं
ले व्रपहृतवहोहीमदंष्ट्रोल्कं पस्वंलिघु ह्यमाभिरामच्चवरखेनेखनशोफहृद्भीमचिनेत्रमहंकालाग्नि शंखचक्रे दधत
मसिवरं खेटकं श्रीनृसिंहं वन्दे दैत्यान्तकं तं सनिकरनिरोधैः यमोनं समदेवा॥ वामेऽरि मायुधध्यानम्॥
इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादि विन्यस्य समर्प्पयेत्॥ इति चतुर्थो नृसिंहमन्त्रः॥ अथ लक्ष्मीनृसिंहमन्त्रः॥ ॐ
श्रीं ह्रीं क्ष्रौं जय लक्ष्मीप्रियाय नित्यप्रमुदितचेतसे लक्ष्मीश्रितार्द्धदेहाय श्रीं ह्रीं क्ष्रौं नमः॥ इति त्रयस्त्रिंशदक्षर

मन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि प्रजापतये ऋषये॥ मुखे अनुष्टुप्छन्दसे॥ हृदये श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय देवता
यै नमः॥ इति विन्यस्य अभीष्टसिद्धये विनियोगः इति [illegible] तांजलिं कृत्वा क्ष्रां क्ष्रीमित्यादिना करषडङ्गं विधाय ध्या
येत्॥ यथा॥ सर्पेन्द्रभोगासिलयः स्फुरयातपत्रौ विघुष्टशांवेद्रु स्थिरः परमो नरसिंहः॥ आलिंगितस्वरमयाव
तु दिव्यमावोहस्तैर्वराद्दिकमलाभयदानं धानः॥ हस्तोधःकरयोः करमारभ्यायां मार्गः॥ करपमामायुधध्यानं॥
इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्प्पयेत्॥ इति लक्ष्मीनृसिंहमन्त्रः॥ अथ द्वितीय॥ ॐ श्रीं लक्ष्मीनृसिं
हाय इत्यष्टाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि प्रजापतये ऋषये मुखे अनुष्टुप्छन्दसे॥ हृदये श्री
लक्ष्मीनृसिंहाय देवतायै इति विन्यस्य क्ष्रां क्ष्रीमित्यादिना करषडङ्गन्यासं विधाय हिरण्यादि ध्यात्वा जप
कृत्वा अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्प्पयेत्॥ इत्यपरो नृसिंहमन्त्रः॥ अथ सर्पेन्द्रभोग इत्यादि ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादि
विन्यस्य समर्प्पयेत्॥ इति द्वितीयः॥ अथ तृतीयः॥ जपश्रीनृसिंह॥ अस्य सर्वपूर्ववाक्यादरमन्त्रेण समर्प
येत्॥ इति तृतीयो लक्ष्मीनृसिंहः॥ अथान्यो नृसिंहमन्त्रः॥ क्ष्रौं मत्स्याय क्ष्रौं कूर्माय क्ष्रौं वराहाय क्ष्रौं नृसिं
हाय क्ष्रौं वामनाय क्ष्रौं रामाय॥ क्ष्रौं रामाय क्ष्रौं कल्किने जयजय शालग्रामनिवासिने दिव्यसिंहस्वयं
भूपुरुषाय नमः॥ क्ष्रौं इत्येकोनचत्वारिंशदक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अत्रिऋषये मुखे अति
जगतीछन्दसे॥ हृदये श्रीनृसिंहाय देवतायै नमः॥ इति विन्यस्य क्ष्रां क्ष्रीमित्यादिना करषडङ्गन्यास
विधाय नृसिंहमनेनानुमित्यादि ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्प्पयेत्॥ इति नृसिंहमन्त्रः॥ अथ वीरनृ

सिंहस्य मंत्रे मंत्रं लिख्यते ॥ ॐ नमो भगवते वीरनृसिंहाय आत्मामालाधिन कामायास्त्रिने त्रैलोक्य सर्वभूतादिवि
नाशाय हहहह फं फं बं बं रं हूं ह्रीं ह्रीं फूट् स्वाहा ॥ इति पंचाशदक्षरः ॥ ॐ नमो भगवते वीरनृसिंहाय ज्वा
लामालिने दीप्तदंष्ट्राय अग्निनेत्राय सर्वरक्षोघ्नाय सर्वभूतविनाशनाय अग्निनेत्राय सर्वभूतविनाशनाय स
र्वज्वरविनाशनाय सर्वदोषविनाशनाय हन हन दह दह पच पच बंध बंध रक्ष रक्ष हूं फूट् स्वाहा ॥
इत्यशीत्यक्षरः ॥ एतन्मंत्रद्वयस्यापि अस्यैव ध्यानादिकं पूर्वोक्तमंत्रवद्ज्ञेयम् ॥ इति वीरनृसिंहस्य मंत्रयोर्मं
त्रः ॥ अथान्यो नृसिंहमंत्रः ॥ ॐ क्ष्रौं महानृसिंहाय नमः ॥ इति दशाक्षरमन्त्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि वाम
देवाय ऋषये ॥ मुखे विराट्छंदसे ॥ हृदये श्रीनृसिंहाय देवतायै ॥ इति विन्यस्याभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगं कृत्वा
५१ ह्रां ह्रीमित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय सत्यध्वंसभोगिनिलयम् ॥ इत्यादि ध्यात्वा जपांते अर्घ्यादि न्यस्य समाप
येत् ॥ इत्यन्यो नृसिंहमंत्रः ॥ अथापरो नृसिंहमंत्रः ॥ ॐ क्ष्रौं नमो भगवते नृसिंहाय ॥ इति त्रयोदशाक्षरमंत्रेण ५१
प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि वामदेवाय ऋषये नमः ॥ मुखे गायत्रीछंदसे ॥ हृदये नृसिंहाय देवतायै नमः ॥ ह्रां
ह्रीमित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय पापादित्याद्ध्यात्वा जपं कृत्वा अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्पयेत् ॥ इत्यपरो
नृसिंहमंत्रः ॥ अथ षोडशाक्षरो नृसिंहमंत्रः ॥ ॐ सहस्रारज्वालावर्तिने क्ष्रौं हन हन हुं फट् स्वाहा ॥ इत्येकोनविंश
त्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अथर्वणाय ऋषये मुखे गायत्रीछंदसे हृदये श्रीनृसिंहाय देवता
यै नमः ॥ इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा वज्रदंष्ट्राय हतो ज्वालावक्त्राय शिरः ॥ ऽगवक्त्राय शिखा स्वनाम

दंष्ट्राय कवचं महासुदर्शनाय अस्त्रमिति पंचांगं मंत्रेण मूलमंत्रेण मिलित्वा लिखित्वा विन्यस्य नेत्रवर्जं हृदयादि पं
चाङ् ॥ इति विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ वक्त्रासनस्य मध्यस्थं कालाग्निसदृशद्युतिम् ॥ धनुर्भुजं विशालास्यं व
क्त्रं वहंतं दिव्यम् ॥ शाश्वितं शूलं सदैवं त्रिनेत्रं योग्यं विग्रहम् ॥ ध्यायेत्सम्यक् दुःखाय रोगदारिद्र्यनाशनम् ॥ इति
ध्यात्वा जपांते अर्घ्यादिकं न्यस्य जपं समर्पयेत् ॥ इति सुदर्शननृसिंहमन्त्रः ॥ अथ राममन्त्राः ॥ ऽथ ते ॥
तत्राद्य एकाक्षरो राममन्त्रः ॥ रां इत्येकाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे गायत्री
छंदसे ॥ हृदये श्रीरामाय देवतायै ॥ इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा रां रीमित्यादिना करषडंगन्यासं विधाय
ध्यायेद्यथा ॥ सरयूतीरमन्दारवेदिकापंकजासने ॥ श्यामं वीरासनासीनं ज्ञानमुद्रोपशोभितम् ॥ वामोरून्यस्ततद्ध
स्तसीतालक्ष्मणसंयुतम् ॥ अवेक्षमाणमात्मानं रामममितं तेजसम् ॥ शुद्धस्फटिकसंकाशं केवलं मोक्षकांक्ष
या ॥ इति ध्यात्वा जपांते अर्घ्यादिकं विन्यस्य समर्पयेत् ॥ इत्येकाक्षरो राममंत्रः ॥ अथ द्व्यक्षरः ॥ रामः अस्य
सर्वं पूर्वोक्तैकाक्षरमन्त्रवत्समापयेत् ॥ इति द्व्यक्षरः ॥ अथ त्र्यक्षरः ॥ सवमारमायारमानङ् वाकस्ववीडेरव षड्विधः
ङे रामाय ह्रीं राम श्रीराम ॥ ऐं राम क्लीं राम ॥ अथ चतुरक्षरः ॥ रामभद्र ॥ इत्येक ॥ रामचन्द्र इत्यपरो ॥ इति त्र्यक्षरचतु
रक्षरमंत्रौ ॥ सर्वमेकाक्षरमंत्रवत्समापयेत् ॥ इति त्र्यक्षरचतुरक्षरमंत्रौ ॥ अथ पंचाक्षररामं मंत्रः ॥
रामाय नमः ॥ इति मंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि विश्वामित्राय ऋषये ॥ मुखे पंक्तिछंदसे ॥ हृदये राम
चन्द्राय देवतायै ॥ गुह्ये रां बीजाय पादयोर्नमः शक्तये ॥ इति विन्यस्य रां रीमित्यादिना हृतमाशिखं यावच्छिखां न कवचम् ॥

मः नै त्रम ॥ समस्तमंत्रेराम स्त्र मितिमं त्रैर्वर्णरवडंग न्यासं विधायध्यायेत ॥ यथाम ध्येवनं कल्पतरोर्मूलेपुष्प
न तो सने ॥ लक्ष्मीननजगुदितातम हत्रा: कोरोनरायक स्त ॥ श्री वेदस्यमारांजोनभ्यातेतव्वडमीश्वरडेद्दा मा
रसस्थोर्वस्थं मुनिगराण्तमाल दमरोनध्त सत्रेमथ्यु पुष्यकोपरिगह शास्य मथनेशाभसं सश्रि
वसभीबरामं ॥ इति ध्यात्वाऽर्पयेत अध्याहिकंन्यस्य समर्थयेत ॥ इति पंचाक्षरः ॥ अथ षडक्षरः ॥ स्ववस्व
कामशक्ति वाग्लक्ष्मीताराद्यः पंचवर्णकैः ॥ षडक्षरः षड्विधः स्यात् यथा ॥ रां रामायनमः ॥ क्लीं रामायनमः ॥
ह्रीं रामायनमः ॥ ऐं रामायनमः ॥ श्रीं रामायनमः ॥ ॐ रामायनमः ॥ एवं षडक्षरः षड्विधोमंत्रः ॥ अथवा भुवं
५२ वान्मात्स्वकामं त्रवर्णा ॥ प्रत्येकपूर्वः ॥ लक्ष्मीवाकमन्मथादिस्वतारादिः स्याद् इत्येकधा ॥ श्रीमाया मन्मथे ५२
वैककवीऽलाद्य ज्ञातोमन्तुः ॥ चतुर्वर्णः स एवस्यात् षडक्षरोवान्थितः प्रदः ॥ स्वाहा नोवा हुंफट् नोवानवोवा
मवेदमम् ॥ सः चतुर्वर्णाः ॥ यः पूर्वे मुख्यः ॥ रामभद्र रामचन्द्रः ॥ इत्येवं नृपोद्विविधिः ॥ पंचपञ्चाशत्का तेकावर्णापूर्वो
बीजपूर्वस्वषडक्षरो भवति ॥ तेन श्रीं रामचन्द्र ॥ इत्यादिपंचाशत् ॥ एवं ऐं रामचन्द्र ॥ इत्यादिपंचाशत् ॥ एवं
क्लीं रामचन्द्र ॥ क्लीं श्रीं रामचन्द्र इत्यादिपंचाशत् ॥ एवं श्रीं श्रीं रामचन्द्र ॥ ऐं श्रीं रामचन्द्र इत्यादिपंचाशत् ॥
एवं श्रीं रामचन्द्र श्रीं श्रीं रामभद्र ॥ इत्यादिपंचाशत् ॥ एवं श्रीं रामभद्र ॥ ऐं श्रीं रामभद्र इत्यादिपंचाशत् ॥ क्लीं
श्रीं रामभद्र ॥ क्लीं श्रीं रामभद्र ॥ इत्यादिपंचाशत् ॥ ॐ श्रीं रामभद्र ॥ ॐ श्रीं रामभद्र ॥ इत्यादिपंचाशत् ॥ तेन चतुःशत ॥
श्रीं रामभद्रेत्यादि ॥ स एव चतुर्वर्णाः ॥ श्री रामायामन्मथे केवलीऽवाद्यं तगतः षड्वर्णः षड्विधः ॥ तथा श्रीं रामभद्र श्रीम ॥

ह्रीं रामभद्र ह्रीं ॥ क्लीं रामभद्र क्लीं ॥ श्रीं रामचन्द्र श्रीं ॥ इत्यादि ॥ अयं चतुर्वर्णः स्वाहा नोपदं नो नमो नोऽस्वध वर्णः षड्वि
धः ॥ अथ रामचन्द्र स्वाहा ॥ रामचन्द्र हुं फट् ॥ रामचन्द्र नमः एवं रामभद्र स्वाहेत्यादि ह्येयम् ॥ पूर्वो ओ यो नमो न्तः
षड्विधः ॥ सोप्येवमष्टाह रामेहः ॥ तेनाष्टाहशाधिकचतुःसहस्रषडक्षर पंचाक्षराभ्यामुक्तमन्तः षडक्षरमेदः ॥ ब्रह्मा
संमोहनः शक्तिः दक्षिरामामूर्तिर्देवता ॥ अगस्त्यः श्रीशिवः प्रोक्तो ऋषिर्मनु क्रमादिमे ॥ छन्दो गायत्र्यसंज्ञं च श्री
रामो देवता मता ॥ रां रामायनमः ब्रह्मा ॥ श्रीं रामायनमः ॥ संमोहनः ह्रीं रामायनमः शक्तिः ऋषिः ॥ ऐं रामायनमः
दक्षिरामामूर्तिः ॥ श्रीं रामायनमः ॥ अगस्त्यः ॥ ॐ रामायनमः शिवः ॥ छन्दो गायत्र्यसंज्ञं च श्रीरामो देवता मतः ॥
अथवा कामबीजादेर्विश्वामित्र ऋषिः देवीगायत्री छन्दः ॥ रामभद्रो देवता रां बीजं नमः शक्तिः ॥ श्री बीजयुग्मे
ब्रह्मविद्या नस्यागस्त्यः ऋषिर्विश्वामित्रो वा ॥ कामबीजयुत दक्षिणस्य तस्य संमोहः संमोहनो विश्वामित्रो वा ऋषिः ॥
एवमैं बीजयुक्तस्य दक्षिरामामूर्तिर्विश्वामित्रो वा ॥ एवं प्रणवादेः शिवो विश्वामित्रो वा ॥ एतेन स्वपीठयुक्ते एवं
स्रेवा ॥ मायायुक्तेऽशतस्य शक्तिः देवस्वाहा हुं फट् नमो नो विश्वामित्र एव ॥ एते षुमंत्रेष्वेकेनापि गुरुल
ब्धस्योपायस्य मंत्रेराप्पारागाध्याम त्रयंकृत्वा पूर्वोक्तादीन्न्यासांन्यस्य षट् दीर्घयुतेर्मंत्रैरौ वा षडंग विधायध्या
येत ॥ यथाध्यायात्कल्पतरोर्मूलेस्वर्णमयमण्डपे ॥ पुष्पपार्श्वविमानांतःसिंहासनपरिष्कृते ॥ पद्मे वसुदले दे
वेरेवमीनुनीलमानीप्रभम ॥ वीरासनसमासीनं व्याख्यामुद्रोपशोभितम् ॥ वामोरून्यस्त तद्धस्तं सीतालक्ष्मणसं

मं०टी०

मः नैत्रमः ॥ समस्तमंत्रे रामस्य मितिमंत्रैर्वर्णरवडंगन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा मध्ये वनं कल्पतरोर्मूले पुष्प
नेतोसने ॥ ले हेमनमगुदिता तमहराः कोरोनरापकम् ॥ मीवे द्रूपमारां जानमध्यामंते लव्यक्तमीश्वरे ओटामा
रत्नसमीर्घर्यमं सुनिगराततमाः लेहमरोन ध्वतलं सर्वेमधवासु ध्य कोयदिग ॥ हशा स्य मयनं शानं ससत्री
वसमीवरा राम् ॥ इति ध्यात्वा ऽस्पांते अन्याहिकं न्यस्य समर्चयेत् ॥ इति पंचाक्षरः ॥ अथ षडक्षरः ॥ सर्वेस्व
कामशक्ति वाग्लक्ष्मी तारादयः पंचवर्णकः ॥ षडक्षरः षड्विधः स्यात् यथा ॥ रां रामाय नमः ॥ क्लीं रामाय नमः ।
४२ ह्रीं रामाय नमः । ऐं रामाय नमः ॥ श्रीं रामाय नमः । ॐ रामाय नमः ॥ एवं षडक्षरः षड्विधो मंत्रः ॥ अथ पंचाशद् ४२
वान्मात्रकामं चवर्णा ॥ प्रत्येकपूर्वः ॥ लक्ष्मीवाक् मन्मथादिरवलारादिः स्यात् इति केचुः ॥ श्रीमाया मन्मथ
केकवीजाद्यजगालोमनुः ॥ चतुर्वर्णः सम्प्रवस्यात् द्वादशर्णो वा मितितं प्रहः ॥ स्वाहा भो वा हुं फट् नौ वा नभो वा
भवेदमम् ॥ सः चतुर्वर्णः । यः पूर्वमुक्तः । रामभद्रः रामचन्द्रः । इत्येवं नूपो द्विविधिः ॥ पंचाशन्मात्रकावर्णपूर्वो
वीजपूर्वश्च षडक्षरो भवति ॥ तेन श्रीरामचन्द्र । इत्यादि पंचाशत् ॥ एवं ऐं रामचन्द्र । इत्यादि पंचाशत् ॥ एव
क्लीं रामचन्द्र । क्लीं आं रामचन्द्र इत्यादि पंचाशत् ॥ एवं श्रीं आं रामचन्द्र । ॐ आं रामचन्द्र इत्यादि पंचाशत् ॥
एवं श्रीं रामचन्द्र श्रीं आं रामभद्र । इत्यादि पंचाशत् ॥ ऐं अं रामभद्र । ऐं आं रामभद्र इत्यादि पंचाशत् ॥ क्लीं
अं रामभद्र । क्लीं आं रामभद्र । इत्यादि पंचाशत् । ॐ अं रामभद्र । ॐ आं रामभद्र ॥ इत्यादि पंचाशत् ॥ तेन चतुःशत् ॥
श्रीरामेत्यादि । सम्प्रवचतुर्वर्णः ॥ श्रीरामायनमन्त्रे येकैकपी[illegible]डाद्यंतगतः षड्वर्णः षड्विधः ॥ तथा श्रीं रामभद्र श्रीम ॥

राम

ह्रीं रामभद्र ह्रीं ॥ क्लीं रामभद्र क्लीं । श्रीं रामचन्द्र श्रीं । इत्यादि ॥ अयं चतुर्वर्णः स्वाहा नोपड् ओं नमो तोस्वथ धर्णः षड्वि
धः ॥ अथ रामचन्द्र स्वाहा । रामचन्द्र हुं फट् ॥ रामचन्द्राय नमः एवं रामभद्र स्वाहेत्यादि ज्ञेयम् ॥ पूर्वोक्तो योनमो नः
षड्विधः ॥ सोप्येवमष्टादशभेदः ॥ तेनाष्टादशाधिकचतुःसप्ततिस्वरस्तर पंचाक्षराद्यासु मन्त्रः षडक्षरभेदः ॥ ब्रह्मा
संमोहनः शक्तिः दक्षिणामूर्तिर्देवः ॥ अगस्त्यः श्रीशिवः प्रोक्तो ऋषिर्मनुके मादिमे ॥ छन्दो गायत्र्यसंदेवश्री
रामो देवता मता ॥ रां रामाय नमः ब्रह्मा श्रीं रामाय नमः ॥ संमोहनः ह्रीं रामाय नमः शक्तिः ऋषिः ऐं रामाय नमः
दक्षिणामूर्तिः ॥ ओं रामाय नमः । अगस्त्यः ॥ ॐ रामाय नमः शिवः ॥ छन्दो गायत्रं सर्वेषां श्रीरामो देवता मतः ॥
अथ वा कामबीजादेर्विश्वामित्र ऋषिः देवी गायत्री छन्दः ॥ रामचन्द्रो देवता रांबीजं नमः शक्तिः ॥ श्रीबीजयुक्त
स्य विकशातस्यागादिः । ऋषि विश्वामित्रो वा ॥ कामबीजयुत ऋषिक शानस्य संमोहनः संमोहनो विश्वामित्रो वा ऋषिः ॥
एवमेवं बीजयुक्तस्य दक्षिणामूर्तिर्विश्वामित्रो वा । एवं प्रणवादेः शिवो विश्वामित्रो वा ॥ एतेन स्वपीठयुक्तस्य
[illegible] ॥ मायायुक्तो शातदृपस्य शक्तिः देवस्वाहा हुं फट् नमो भान्तो विश्वामित्र एव ॥ एतेषु मंत्रेष्वेकेनापि गुनुल
स्योपासनमंत्रे प्रारासाम [illegible] पूर्वोभाहीन [illegible] षट् दीर्घयुते मंत्रे [illegible] षडंगं विधाय ध्या
येत् ॥ ध्यायेत् कल्पतरोर्मूले [illegible] रामयमराद्यो ॥ पुष्पपारव्यविमानांतः स्थितासनपदिष्ठ ॥ पद्मेवस देव
[illegible] ॥ वीरासनसमासीनं [illegible] शोभितम् ॥ वामोरून्यस्त [illegible] सीता लक्ष्मणा

म ०४५

संपुतस्त्रास्त्रवीमस्त्रास्त्रनमः॥ इति ध्यात्वा जपांते आख्याहिवं न्यस्य समर्पयेत्॥ इति षडक्षरमंत्रः॥ अथ सप्ता
क्षरः॥ रामचंद्राय नमः॥ रामभद्राय नमः॥ अथाष्टाक्षरः॥ तारादिसहितः सोप्यष्टाक्षरः स्मृतः॥ सप्त स्वाहा
रोद्विविधः॥ ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ऐं रामाय॥ इति तारादिबीजयुक्तो ष्टाक्षरो भवति॥ सद्व्यादि षडक्षराः॥ यथा॥ ॐ राम
भद्राय नमः॥ ह्रीं रामभद्राय नमः॥ इत्यादि षट्॥ ॐ रामचंद्राय नमः॥ ह्रीं रामचंद्राय नमः॥ इत्यादि षट्॥ एवं द्वा
दशप्रकारोऽष्टाक्षरः॥ अथ नवाक्षरः॥ तारादि षड्भिर्बीजैः सोपि नवार्णः स्यादिनेचंद्वाक्षरमाक्षरवतारादिषट्बीजैः संपु
टितो नवाक्षरो भवति॥ यथा॥ ॐ रामचंद्राय नमः ॐ॥ ह्रीं रामचंद्राय नमः ह्रीं॥ इत्यादि षट्॥ एवं द्वितीयो षड्विधः॥
एवं नवाक्षरोपि द्वादशविधः॥ इति नवाक्षरः॥ अथान्यो ष्टाक्षरः॥ ॐ रामाय हुं फट् स्वाहा॥ इति मंत्रेरा
८३ रायोमंत्रयेत्कृत्वा न्यस्य सर्वं पूर्वोभावाक्षरवत्॥ अथापरोष्टाक्षरः॥ ॐ नमो नारायणाय ह्रीं॥ इष्टाक्षरमंत्रेरा
प्राणायामं मंत्रे यंकृत्वा शिरसि सदाशिवाय ऋषये॥ मुखे गायत्री छन्दसे॥ हृदये शिवोपरामचंद्राय देवता ८३
यै॥ विनियोगं कृत्वा ॐ नमो नारायणाय हां हृदयाय॥ ॐ नमो नारायणाय ह्रीं शिरः॥ ॐ नमो नारा
यणाय हूं शिखा॥ ॐ नमो नारायणाय हैं कवचम्॥ ॐ नमो नारायणाय हौं नेत्रम्॥ ॐ नमो रामाय हः॥ अस्त्रमि
ति षडंगन्यासं विधाय ध्यायेत्॥ यथा॥ रामस्त्रिनेत्रं सोमार्द्धधारिणं वनंबरम्॥ भस्मोद्धूलितसर्वांगं कपर्दिन
मुपास्महे॥ रामाभिरामं सौन्दर्यसीमां सोमावतंसिनीम्॥ पाशांकुशधनुर्बाणधरां ध्यायेत्त्रिलोचनाम्॥ इति

ध्यात्वा जपांते आख्याहिं न्यसेत्॥ इत्यष्टाक्षरः॥ अथ दशाक्षरः॥ हुं जानकीवल्लभाय स्वाहा॥ प्राणायामम्॥ शिरसि
वशिष्ठाय ऋषये मुखे विराट् छन्दसे॥ हृदये श्रीरामाय देवतायै॥ गुह्ये हुं बीजाय॥ पादयोः स्वाहा शक्तये॥ इति वि
न्यस्य विनियोगं मुक्त्वा क्लांक्लीमित्यादिना षडंगं न्यासं विधाय ध्यायेत्॥ अयोध्यानगरे रत्नचित्रे सौवर्णमंडपे॥ मन्दा
रपुष्पैराबद्धविताने तोरणांचिते॥ सिंहासने समासीनं पुष्पकोपरि राघवम्॥ रक्षोभिर्हरिभिर्देवैर्दिव्ययानगतैः शुभैः॥
संस्तूयमानं मुनिभिः प्रह्वैश्च परिसेवितम्॥ सीतालंकृतवामांगं लक्ष्मणेनोपसेवितम्॥ श्यामं प्रसन्नवदनं सर्वाभर
णभूषितम्॥ इति ध्यात्वा जपांते आख्याहिवं न्यस्य समर्पयेत्॥ इति दशाक्षरः॥ अथ द्वितीयः॥ रामाय धनुःपाणये स्वा
हा॥ प्राणायामम्॥ शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे विराट् छन्दसे॥ हृदये श्रीरामाय देवतायै॥ गुह्ये रां बीजाय नमः॥ पादयो
स्वाहा शक्तये॥ इति विन्यस्य क्लांक्लीमित्यादिना षडंगं विधाय पूर्ववद्ध्यात्वा जपांते आख्याहिं न्यस्य समर्पयेत्॥ इति द्वि
तीयो दशाक्षरः॥ अथैकादशाक्षरः॥ ॐ नमो भगवते रामचंद्राय॥ इत्येकः॥ ॐ नमो भगवते रामभद्राय॥ प्राणायामम्॥ द्वि
र्दशाक्षरवत्कुर्यात्॥ इति द्वादशाक्षरः॥ अथ त्रयोदशाक्षरः॥ श्रीराम जय राम जय जय राम॥ प्राणायामम्॥ शिरसि
ब्रह्मणे ऋषये॥ मुखे विराट् छन्दसे॥ हृदि श्रीरामाय देवतायै॥ गुह्ये रां बीजाय नमः॥ पादयोः स्वाहा शक्तये नमः॥ इति
विन्यस्य श्रीराम हृत्॥ जयराम शिरः॥ जयजयराम शिखा॥ श्रीराम कवचं॥ जयराम नेत्रम्॥ जयजयराम वाऽस्त्रमिति मंत्रैः
करषडंगं विधाय दशाक्षरवद्ध्यात्वा जपांते आख्याहिवं न्यस्य समर्पयेत्॥ इति त्रयोदशाक्षरः॥ अथ चतुर्दशाक्ष
रः॥ ॐ नमो भगवते रामाय महापुरुषाय नमः॥ प्राणायामम्॥ शिरसि विश्वामित्राय ऋषये॥ मुखे गायत्री छन्दसे

हृदये रामाय देवताय ॥ गुह्ये दुं बीजाय पादयो नमः ॥ शक्तये इति विन्यस्य मूलमुच्चार्य हृदि ॥ कौशल्यात्मजाय नमः ॥
सत्यसंधानाय नमः ॥ शिरः रावणारातये भक्ताय नमः ॥ कवचम् ॥ सर्वलोकहिताय नेत्रम् ॥ स्वाहा प्रसन्नवदनाय नमः ॥
अस्त्रमिति मंत्रैः करषडंग न्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ तं नीरदश्यामलकोमलाभं वने भरताय मनो कौतुके ॥ रम्यैः सुगंधि
पुष्पौघैः सहसेन्द्रवम नीरज ते ॥ निस्त्रानमूर्तिं दह कांचनवर्णसोहं निः पवने ॥ प्रसन्न तं पदितो ऽयमगा
माधिलेप पाटीर सुरस्थने सीर कर्पूरागुरु गंधैते ॥ नानाकुसुम सौरभ्य वाहि गन्धवहसेविते ॥ देवगन्धर्व जा कीर्ति गायंते
मिरनं ते ॥ सिंहासनसमारूढं पुष्पकोपरि राघवम् ॥ सौमित्रिसीता सहितं जटामुकुटशोभितम् ॥ चापबाणधरं श्या
मं ससैन्यं विभीषणरामम् ॥ हत्वा रावणमायांतं कृतवैलोक्यवरं हरं रामम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिना स्य स
५५ मर्पयेत् ॥ इत्यष्टादशाक्षरो रामममंत्रः ॥ अथ द्वात्रिंशदक्षरो राममंत्रः ॥ रामभद्र महेष्वास रघुवीर नृपोत्तम दशास्य ५५
नकमारक्ष हेहि हृदये मे श्रियम् ॥ इति श्लोक रूप मंत्रे राघवरामामायनमः अंशिरसि विश्वामित्राय ऋषये नमः ॥ मुखे
अनुष्टुप् छन्दसे ॥ हृदये श्रीरामाय देवतायै ॥ इति विन्यस्य विनियोगः ॥ रामभद्र महेष्वास शिरः ॥ रघुवीरशि
खा ॥ नृपोत्तम कवचम् ॥ दशास्यान्तकर मारक्ष नेत्रम् ॥ देहि हृदये मे श्रियं अस्त्रमिति मंत्रैः करषडंग न्यासं विधाय
पूर्ववत् ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य जपं समर्पयेत् रामेति ॥ इति द्वात्रिंशदक्षरः ॥ अथ सप्तचत्वारिंशदक्षरो म
न्त्रः ॥ ॐ नमो भगवते रघुनन्दनाय रक्षोघ्नविशदाय मधुरप्रसन्नवदनाय अमिततेजसे बलाय रामाय विष्णवे
नमः स्वाहा प्रसन्नवदनाय कवचम् ॥ अमिततेजसे नेत्रम् ॥ बलाय रामाय विष्णवे अस्त्रमिति करषडंग विधाय

अथ ५

पूर्ववद्रामस्य रघुवत् ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्पयेत् ॥ इति सप्तचत्वारिंशदक्षरो राममंत्रः ॥ इति राममंत्रः ॥
अथ सीतामंत्रः ॥ श्रीसीतायै नमः ॥ जनक राजा ऋषिः शिरसि जनकाय ऋषये ॥ मुखे गायत्री छन्दसे ॥ हृदये श्रीसी
तायै देवतायै ॥ गुह्ये श्रीं बीजाय ॥ पादयो नमः शक्तये इति विन्यस्य श्रीं श्री मित्यादिना करषडंग विधाय ध्यायेत् ॥ यथा
ध्यायेद्राघवसंयुतां सुखरतां मंदस्मितां केशरामा नौ वनजे तपरम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्पये
त् ॥ इति सीतामंत्रः ॥ अथ लक्ष्मणमंत्रः ॥ लं लक्ष्मणाय नमः ॥ अगस्त्य ऋषिः ॥ शिरसि अगस्त्यये ऋषये ॥ मुखे गा प्रसुई ई
यत्री छन्दसे ॥ हृदये श्रीलक्ष्मणाय देवतायै ॥ गुह्ये लं बीजाय ॥ इति विन्यस्य लां लीमित्यादिना करषडंग न्या
सं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ द्विभुजं स्वर्णरुचिरं तनुं पद्मनिभेक्षणम् ॥ धनुर्बाणकरं रामसेवासंयुक्तमानसम् ॥
इति ध्यात्वा जपं समर्पयेत् ॥ इति लक्ष्मणराममंत्रः ॥ अथ हनूमन्मंत्रः ॥ ॐ नमो भगवते पवनकुमाराय अंजनीगर्भसंभूताय रामदूताय
विलोलक्षत्रिलोकीं तज्जगत्त्रितयाय वज्रदेह दुष्टदंतार नखायुध हनन दक्षिण दशग्रीव सैन्य लीलया सीतास्वान्ते अंजनी
गर्भसंभूत लंकापुरदाहन रुद्ररूप अंजनाकार स्फूर्तिमान्यधर्मपुत्रापूर्णलोहपट्टनवल ब्रह्मविद्यारोग भीरराव सर्वग्रह
विनाशन हरहर कीलकीलविध्वंसन हुं फट् सर्वविघ्नं बंधय रक्ष रक्ष अभयं मे सर्वकार्याणि साधय हुं फट् स्वाहा ॥ एकादशशत
महाधिक सप्तसहस्र मंत्रोऽयं ॥ रामो ऋषिः ॥ शिरसि रामाय ऋषये ॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे ॥ हृदये हनुम
तेदेवतायै ॥ इति विन्यस्य विनियोगः ॥ ॐ नमो भगवते आंजनेयाय हृत् ॥ रुद्रमूर्तये शिरः ॥ वायुसुताय शिखा ॥
अग्निगर्भाय कवचम् ॥ रामदूताय नेत्रम् ॥ ब्रह्मास्त्रमिति मंत्रैः करषडंग विधाय ध्यायेत् ॥ यथा स्फटिकाभं स्वर्ण
कांति द्विभुजं च कृतांजलिम् ॥ कुण्डलद्वयसंशोभिमुखांभोजं स्मरेत् प्रभुम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिकं न्यस्य समर्पयेत् ॥
९

६२

इति हृन्मन्त्रः ॥ इमं मन्त्रं वासुदेवाय समर्पयेत् प्रकाशम् ॥ अथ गोपालमन्त्रः ॥ गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ इति हृदि
हृदयम् अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ त्र्यंबकं त्वामिति शिरसि नारदाय ऋषये मुखे विराट् छन्दसे ॥ हृदये श्रीकृष्णाय देवताये
गुह्ये क्लीं बीजाय नमः ॥ पादयोः स्वाहा शक्तये ॥ विष्णवे स्वाहा शिरः ॥ केशवाय स्वाहा शिखा ॥ त्रैलोक्यधराय स्वाहा कव-
चम् स्वाहा कवचम् ॥ अस्त्रं शार्ङ्गपाणये स्वाहा ॥ अस्त्राय फट् ॥ इति करतलं विन्यस्य ततो मन्त्रसिद्धिर्भवति ॥ अथ ध्या-
यामि ॥ पूर्वं हृन्मध्ये स्मरेत् कौस्तुभ मणिं ततः ॥ नानारत्नमयं स्वर्णं पुष्पप्रवालशालिभिः ॥ नवीन पल्लवो-
द्भव फलं सिन्धुभिः ॥ नव पल्लव शाखाभिः सर्वतो मणिमयं वलयं संवृतं नानालताभिः
तम् ॥ तत्रं कल्पतरोर्मूले सिंहासने स्थितम् ॥ शिवं ब्रह्मविष्णु सेवितं स्वाहा शक्तिभिः ॥ सर्वं स्मरेत् सर्वदेव
४५ गुंजन्मिमुखरीकृतमूर्त्याक्ष पक्षिभिः समावृतम् ॥ कीरकोकिलसारसहंसमयूराद्यैः नादितम् ॥ कोकिल ४५
मुखानां वसन्तादिभ्यां सहितं सुखम् ॥ नन्दनमधुरसंधानं तं विलंबि दिव्यानिशम् ॥ वायुभिर्विकसितनवपल्ल-
वोत्कटैर्गीतिभिः ॥ पुष्पाणि अमराणि तलोभिः सवासितैः ॥ आदित्यप्रभया यावत् तत्र रत्नोपरि तेजः ॥ मनसा ध्या-
नं तस्य हृदयकमलबीविरचनैः ॥ सर्वं हाटकमणिमयं तत्र कल्पतरुं स्मरेत् ॥ नूतनमरकतैः सुसम्पूर्णं स्व-
हृतं तरम् ॥ तत्र गजासनं नारदस्य सूक्ष्मकलिकामधि ॥ पद्मे मुरलीवादकाय वनमालिने च ॥ अतीतः
सेवितं सर्वैर्देवैः महामोदसिद्धिदम् ॥ स्वर्णाभरणसंयुक्तं महोज्ज्वलं नीलवर्णाभं ध्यायेत् तं देवं रत्न-
ते विरचितं सिंहासनस्थं पीतांबरधरं नमामि ॥ देवं कमलपत्राक्षं पुष्पैः पूजितम् ॥

भिरहितं तम् ऋषिभिः सेवितं दिव्यसिद्धये ॥ मयूरपिच्छचूडं शान्तं योगपीठं विचिन्तयेत् ॥ पद्मासनमध्ये दलं तत्र यथो-
क्तं रत्नाकरसिंहासनस्थं सरस्वतीनन्दनं ध्यायेदनन्यधीः ॥ दशहारहस्तकंठं स्तनं हरिं नवपुष्पम् ॥
इन्द्रनीलमणिप्रख्यं स्निग्धं दीर्घं शिरोरुहम् ॥ मायूरेण सुपुच्छेन राजमानं मनोहरम् ॥ भ्रमरानन्द-
रूपं सुगन्धसंशोभितम् ॥ संपूर्णचन्द्रमुखं नीलोत्पलपूरितं लोचनम् ॥ कुटिलालकविभ्राजल्ललाटसुदर्शि-
काम् ॥ गोरोचनसमासक्त तिलकं बोन्नतभ्रुवम् ॥ अकलंकशरच्चन्द्रविम्बास्यं तानं नमः ॥ सुशोभाहला-
कारस्कन्धरापतलोचनम् ॥ कर्णे मणिसंही मकराकारकुण्डलम् ॥ कपोलस्थललावण्यविजितस्वच्छदर्पणम् ॥
अगस्त्यकुसुमाकारामूल्योन्नतसुनासिकम् ॥ स्मितविद्रुमसौन्दर्यं पद्मबिम्बफलाधरम् ॥ हारमौक्तिकसंकाशदन्त-
पङ्क्तिविराजितम् ॥ ग्रीवालीलातटि ... मौक्तिकासहिताम् ॥ करपद्मविद्रुमैः पुष्पैः कौस्तुभेन संयुतम् ॥ अतिरम्य-
त्रिरेखांकितकम्बुसुन्दरकण्ठम् ॥ मधुलोलुपमत्तालीसंगतैः पुष्पसंयुक्तैः ॥ अम्लानैः कल्पवृक्षस्य प्रसूनकदंबकैः शोभि-
तं तद्दामलसत्स्कन्धं पालितमामहापरिघसंकाशं आजानुलम्बिमहाभुजम् ॥ वलित्रिलयसंशो...
भितं विद्युत्परिवेष्टितोदरम् ॥ इन्दिरावतंसं संयुक्तं नाभिपद्मलसितम् ॥ वरपद्मकरपंक्तिशोभिरोमावलीयुतम् ॥
अनेकलसत्कंकणवलयाङ्गदसुचित्रकाम् ॥ नवयौवनादिकावर्णतुलाकोटिसमन्वितम् ॥ हेमरत्नकटकैर्विभू-
षितम् ॥ दिव्योत्तमाङ्गलेपेन भूततारोद्गात्रकम् ॥ पीताम्बरधरं सम्यक् नूपुरनादमनोहरम् ॥ मयूरगलसंकाशं आयुगलमसितम् ॥

म०न्द्रि० वसत्त्वपदशोभाभिर्निरस्तकौस्तुभश्रियम्॥भारिताव्ययमुक्ताकारनखावलिविराजितम्॥यत्पशोभाञ्जलीपत्रे
विकाशिवदनाम्बुजस्थायं कैशोरवलयालयं श्रीराडुशायवादिभिः॥कुलिशाब्जसुरवेष्टितं न्वेराङ्कितं रत्नोपनीतम्॥
सौन्दर्यनिधिसम्भारविततंविलसच्छ्रियः॥सम्भावितं लिनिकन्दर्पीगात्रशोभासनोदमम्॥सुखाम्बुजसमास
नवशिखिपिच्छायिताङ्गुलीम्॥तद्युतिहृतस्फाकयशाङ्कितमानसम्॥न्दपाङ्गैःप्रातिसातेतु मोहयंतमनीध
तम्॥परमानन्दसंमोहसंपूर्णाहतमौसम्॥सुखपद्मसमासक्तस्वान्तनेत्राभिरामतम्॥गोभिर्नूपोभयाक्रा
५६ भमनन्पानाभिरेववा॥कंवलीद्वीतसेसदिभ्यापाशानेत्राभिरप्यथ॥भूमिस्थमहास्थूलवालवैधीभिर्निरंत
रम्॥व्रस्तातस्त्रीनपानेनसंमतानननिर्मितोपि॥शिरपि स्तासंपुलैः॥हावैर्दक्षिमरोरमैः॥वंसनादनतोरी ५६
तगीतानर्तनलालवैः॥उत्तमिमितानकतत्रो वेदुरयुग्मैस्वतरंगैवैः॥क्षितिविधारानाकुदभूमिजातपूरात
मस्तकैः॥पञ्चस्वरविमर्दोपस्थुरस्य महीतलैः॥विस्पष्टैःसुसिक्तमुखैः सप्रयोगलयान्वितैः॥वस्त्रसपुष्पसौस
मूहेस्वसंज्ञतंतदनंतरम्॥कृतदनारयकानालेयगुणिर्वकुदलेता॥उद्यकतोपुयाभावेरगुणायस्तपादसेत॥
कैलोदेन्येहवैर्भीतिसमीभातानिर्मितनासिकैः॥विधास्वभाववर्णादिकोमुरतोपष्यधोरसैः॥समानतागतै
र्गोपैर्वयःसाम्ययुतैरपि॥वंशवादनशीलैश्चरम्यरागान्तभूमैः॥वन्द्येकोकाश्यतालानादिभिर्नेत्रामरसमस्वनैः॥
वलेषाहुत्वाकालेवंन्वसद्भिर्भोवगर्जितम्॥ओषधिकादिदेशेषुविह्नं रतीआलम्बिताः॥इतस्ततस्वलोभि

धीर
स्वमंजुभाषयानतैः॥मधुरालिनिभिर्द्वीलैरस्यशाखरभावशैः॥शाईलतरवसंन्दनगलावल्येर्वनंतथा॥तेतोगो
पपुरश्रीरात्मरेहणेसमाहितम्॥तद्दशहघस्वनधीररागनिस्वनदोपपवरसावसेकात॥संप्लाललौगोनमूढे
हस्वश्रीकोरकारविशिष्टनूदेः॥दोसा॥मैर्मूर्छितदेहकानांतमनस्सात्मसमानसानाम्॥सम्यक्तोसहसारागा
वांतागौस्तयोदिवरागावलेः॥पस्वेदजालैस्समतांगतैस्तैर्संमूर्छितावोवराद्यकानाम्॥तमूतनुःओरितताहृतविपवेघुम
वेघुसमूहवर्थैः॥संभिन्नवन्धाक्षिशिथिलीकृताङ्गस्वजातपंकामुतवन्दनानाम्॥तेजोवनवरापरसधारसौदपातो
सदस्मेरस्वापद्धतानाम्॥सस्नेहसालक्षिवलत्सरम्यासाकारभावाम्बुतलोयेनानाम्॥मनोनवेगोन्नदमानसाना
मदस्खलद्वासिवभवाम्बुतानाम्॥सैथिल्यसंजातसलोविकानाम्नीसरौभरैर्दक्षिपयंगतानाम्॥मदुःस्वलितपाद
कोधीदरम्यगतेररोः॥सुखरोशेतदिक्षानांवरनामदृशावृतः॥निमीलन्नेत्रपक्षानोवलदोःदुजोमुहुः॥ाम्र
त्यानिवहन्तीनांदीर्घनिःश्वाससोगतः॥मनेकयन्दताशाभोहस्तपद्मयुधांतथा॥पंक्तिभिर्वेष्टितंसम्पकसर्वतस्व
ततोवहिः॥एतासांवदनेश्रोतोमालाभिर्मूर्च्छिताङ्गकम्॥महानन्दनिभंसर्वविलासभवनंप्रभुम्॥वन्दे वीवद
वरांदेवहृन्तंवाहः॥पवमाध्यं स्मरेत॥सम्मुखेदेवदेवस्पका होभंवनंसवयम्॥वलिरोराखराडलश्रेयंतोनितुवीरामा
दराव॥ऋषिसन्वेतयादृत्वेहाध्ययनतत्परम्॥धर्मार्थिनःस्मरेतम्यात्सेनकप्रमुखांस्तथा॥गोनुष्यानमिद्धा
लान्निश्रेयसफलार्थिनः॥सरुणोकावामभागेवपरत्तगन्धर्वकिन्नरान्॥सिद्धविद्याधरांश्चापिवाररागान्प्सरो
गणान्॥गीतनर्तनवाधादीनकुर्वतःकामतत्परान्॥नन्दुकंपूरकुन्हामंकाशपांडुनिभंसुतिम॥मन्नतेत्रप्रवे
त्तारंविधुद्राभासहज्जलमाविम्मुपाहामुजवन्देभक्तिमिछभमह्त्यम्॥पश्चान्मसर्वसंगानदेहदेवहार्यपारगम्॥म्री

नेकस्तुतिसंपन्नं ... समरागं समन्वितम् ॥ ग्रामत्रयीसमापाभः सूक्ष्मानाभियेयाविषि ॥ सम्यग्ज्ञोभिसाप्ता
वेमायमंकं कृष्णमव्ययम् ॥ ... शोनारदं ध्यायेत् स्तुतिवर्गैर्गतस्मयम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते च व्याहृतिभि
स्समर्पयेत् ॥ इति गोपालमंत्रः ॥ अथ षडक्षरमन्त्रः ॥ क्लीं कृष्णाय गोविन्दाय गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥
इत्यष्टादशाक्षरमंत्रे प्राणायाम ३ शिरसि नारदाय ऋषये ॥ मुखे गायत्री छन्दसे हृदि श्रीकृष्णाय दे
वतायै ॥ गुह्ये क्लीं बीजाय पादयोः स्वाहा शक्तये इति विन्यस्य विनियोगं ॥ क्लीं कृष्णाय हृत् ॥ गोविन्दाय
शिरः ॥ गोपीजन शिखा वल्लभाय कवचम् ॥ स्वाहा अस्त्रमिति पंचाङ्गेषु विन्यस्य पूर्ववत् मंत्रं ध्यात्वा जपान्ते च
५८ व्याहृतिभिस्समर्पयेत् ॥ इति कृष्णमंत्रः ॥ अथ मुकुन्दमंत्रः ॥ श्रीमन्मुकुन्द चरणौ सदा शरणं प्रपद्ये ॥ इत्यष्टादशा
क्षरमंत्रे प्राणायाम देवता व्याहृति ... पूर्वोक्त गोपालदशाक्षरवत् कार्यम् ॥ इति मुकुन्दमं
त्रः ॥ अथ बालकृष्णमंत्रः ॥ समस्तामनुं नमितं बाल[illegible] लीलात्मने हुं फट् नमः ॥ इत्यष्टादशाक्षरे प्राणा ५८
याम ३ शिरसि नलकूबराय ऋषये नमः ॥ मुखे गायत्री छन्दसे हृदये श्रीबालकृष्णाय देवतायै ॥ इति विन्य
स्य पूर्ववत् मन्त्रवत्सर्वं कार्यम् ॥ इति बालकृष्णमन्त्रः ॥ अथान्नप्रदायकः कृष्णमन्त्रः ॥ अन्नपते अन्नपतये अन्न
नमः ॥ अन्नाधिपतये ममान्नं प्रयच्छ स्वाहा ॥ इति [illegible] त्रिंशदक्षरमन्त्रे प्राणायाम ३ शिरसि ब्रह्मणे ऋषये
अनुष्टुप् छन्दसे हृदये अन्नाधिपतये श्रीकृष्णाय देवतायै ॥ इति विन्यस्य पूर्वोक्त गोपालदशाक्षर ... वत्स
र्वं कार्यम् ॥ इत्यन्नप्रदमंत्रः ॥ अथ देवकीपुत्रमंत्रः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय हुं फट् स्वाहा ॥ इति षोडशाक्षर

मंत्रे प्राणायाम ३ शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे ॥ हृदये श्रीदेवकीपुत्राय देवतायै नमः ॥ इ
ति विन्यस्य पूर्वोक्त गोपालदशाक्षरवत्सर्वं कार्यम् ॥ इति देवकीपुत्रमंत्रः ॥ अथ कृष्णमंत्रः ॥ ॐ नमो भगव
ते वासुदेवाय पुरुषोत्तम आयुर्मे देहि विष्णवे प्रभविष्णवे नमः ॥ इति मंत्रे प्राणायाम ... देवतायै इति
विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा ॐ नमो भगवते वासुदेवाय आनन्दात्मने हृत् ॥ पुरुषोत्तम सत्यात्मने शिरः आ
युर्मे देहि ज्योतिरात्मने शिखा ॥ विष्णवे प्रभविष्णवे मायात्मने कवचम् ॥ नमः विद्यात्मने अस्त्रमिति पंचा
ङ्गेषु विन्यस्य पूर्ववत् ध्यात्वा समापयेत् ॥ इति कृष्णमंत्रः ॥ अथ दशाक्षरकृष्णमंत्रः ॥ गोपालवेषधराय वा
सुदेवाय हुं फट् स्वाहा ॥ इति मंत्रे प्राणायाम ३ शिरसि नारदाय ऋषये ॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे ॥ हृदये कृ
ष्णाय देवतायै इति विन्यस्य अन्यत्सर्वं पूर्वोक्त गोपालदशाक्षरमंत्रवत् कृत्वा समापयेत् ॥ इत्यष्टादशाक्षरः कृष्ण
मंत्रः ॥ अथ कालीयमर्दनकृष्णमंत्रः ॥ कालीयस्य फणामध्ये दिव्यं नृत्यं करोति तम् ॥ नमामि देवकीपुत्रं नृत्यराजम
नमुच्युतम् ॥ प्राणायाम ३ शिरसि नारदाय ऋषये ॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे ॥ हृदये कालीयमर्दनकृष्णाय दे
वतायै ॥ इति विन्यस्य विनियोगं कृत्वा पादैः सर्वेण मंत्रेण पञ्चाङ्गानि विन्यस्य पूर्ववत् ध्यात्वा अन्यत्सर्वं
समापयेत् ॥ इति कालीयमर्दनकृष्णमंत्रः ॥ अथ विंशाक्षरः कृष्णमंत्रः ॥ ह्रीं श्रीं क्लीं कृष्णाय गोविन्दाय गोपि
जनवल्लभाय स्वाहा ह्रौं ॥ प्राणायाम शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे हृदये श्रीकृष्णाय देवतायै

गुह्ये क्लीं बीजाय ॥ पादद्वयोः पादयोः स्वाहा शक्तये ॥ इति विन्यस्य चतुर्विध पुरुषार्थसिद्धये विनियोगमुक्त्वा क्लीं श्रीं ह्रीं
हृदये ॥ कृष्णाय शिरसे ॥ गोविन्दाय शिखायै ॥ गोपीजनवल्लभाय नेत्रत्रयम् ॥ स्वाहा अस्त्रमिति वैरया
ङ्गं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा कोटिभास्करसंकाशे हीरकायांगहो नमैः ॥ वङ्गमिः ध्यायेत उत्पत्ति स्थितरत्नम
ण्डपे ॥ विद्योतन्मणिरत्नवर्यौ ब्रह्मस्तम्भ द्वारान्तमिति निवेशिवितरत्नमालामिसंहितानमेभिनेः पुष्परा
धराशोभितरत्नघोसरयाभरेणरितन्तरत्नवंइलत्सुधाधारामिव वर्षिरत्नः ॥ अधः कल्पवृक्षस्य स्फुरत्स्वाव्याप्त
स्य सर्वतः ॥ प्रवालइलेप्रहेपालि समुद्योतित भरि द्युदेव ॥ उद्योत इव विविमणिमरत्नसिंहासनाम्बुजे ॥ अपूर्वविष्ट
५८ रमाकाभेदुमस्सरीति मं स्मरेत् ॥ समुद्यद्विविविम्बौघ विद्युत्कोटिनिभ धविभुम् ॥ हेघाङ्ग सर्वतः सौम्यं नानाल
कारमहितम् तम् ॥ आदिशं स्वगदापद्मवंधरि गोपीजनवास समम् ॥ स्फुरत्तवलयंघोतमरिनाधारयहत्तितरामणि
नवरत्नकोटि विद्रुमद्युतिकादिराः ॥ मुक्तिनीसत्यभामेहे हस्तवामे स्थिते प्रभोः ॥ उतमांगो मिलियस्ते त्यौ नो ५८
नारत्नसधीरयागालसत्स्वीयवकरास्मोउरहीतदेटनतपाप्तव्यौ नमिन्ननित्या रूसत्ववेदेस वेदेतयोः मित्र
विष्णुतयैवान्यपरावपलहरना ॥ स्तनयोर्विविनाकसरीलेह्यदवाम गोरलेधु न्योः समा हायकाल
हौशाम्रतौ ॥ अवयवयन्योः विलाशितध्यातव्यौ मंत्रविनमैः ॥ ततः षोडशस्त्राहस्त्र मिता नार्यः समन्ततः ॥ स्त
नैव्याः स्वसीरलादिधाराद्रुतदत्सकराः ॥ स्वदेहेष्ट निधीस्तासांधतान्यावर्षतोवहिः ॥ अथ स्फोतवतहिहि स्वयोके
हेनापिविनयेत् ॥ इति ध्यात्वा उपाते नख्यादि न्यस्य समापयेत् ॥ इति विंशाक्षरः ॥ अथ सम्मंत्रः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं

कृष्णाय गोविन्दाय स्वाहा ॥ प्राणायामं ॥ शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे गायत्रीछन्दसे ॥ हृदये श्रीकृष्णा
य देवतायै इति विन्यस्य श्रीं हृदयाय ॥ ह्रीं शिरसे ॥ क्लीं शिखायै ॥ कृष्णाय कवचम् ॥ गोविन्दाय नेत्रम् ॥ स्वाहा
अस्त्रमिति मंत्रैः ॥ करषडङ्गन्यासं विधाय पूर्वोक्त विंशाक्षरवत् ध्यात्वा उपयाते नख्यादीन्यस्य समापये
त् ॥ इति द्वादशाक्षरः ॥ अथ षोडशाक्षरः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ क्लीं ह्रीं श्रीम् ॥ इति ब्रा
ह्मणं शिरसि नारदाय ऋषये ॥ मुखे विराट्छन्दसे ॥ हृदये श्रीकृष्णाय देवतायै नमः ॥ गुह्ये क्लीं बीजाय
पादयोः स्वाहा शक्तये ॥ इति न्यस्य विनियोगः ॥ मोक्षमूलेन करयोर्व्यापकं कृत्वा पूर्वोक्त गोपालदशाक्षर
वन्न्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा वरामयकराङ्गामालिङ्गितं द्वियांगकम् ॥ अव्यात्पद्मदलेसहस्तनाम्ना मालि
ङ्गितं मुहुः ॥ धारयन्तं यांगं वराङ्ग्वामय वक्त्रे वरम् ॥ इति ध्यात्वा उपयांते नख्यादिकं न्यस्य समापयेत् ॥
इति षोडशाक्षरः ॥ अथ द्वादशाक्षरः ॥ ह्रीं श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ ह्रीं श्रीं क्लीं गोपीजनवल्लभा
य स्वाहा ॥ इति द्वितीयः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ इति तृतीयः एतेषां त्रयाणां पूर्वोक्त गोपा
लदशाक्षरवद् न्यासादि ध्यानान्तं कृत्वा द्वितीयमंत्रे स्वध्यानं तु पूर्वोक्त विंशाक्षरवत् कृत्वा तृतीयमन्त्रे स्वध्या
नं कुर्यात् ॥ यथा ॥ हरया पलसत्कराम्बुरामकुं शकरामुजाम ॥ वेणुमान्यांवादयन्तं मुदान्वितम् ॥ रविमरा
लगंस्मं ध्यायेदिह पुलोमये ॥ एवं ध्यात्वा समापयेत् ॥ इति त्रयोदशाक्षरः ॥ अथ सम्मंत्राः ॥ अथैकादशाक्ष
रः मंत्रः ॥ गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ क्लीं ॥ इति मंत्रे साधारणायाम ॥ शिरसि नारदाय ऋषये मुखे गाय

वीक्ष्य न्तेस्मै ॥ हृदये श्री ॐ स्वाय हे यत्तायै नमः ॥ इति विन्यस्य क्लीं ङ्गीमित्यादिना करयोः ङं विधाय ध्यायेत् ॥
बालं नीलं मुहुस्वकाग्निविभवं हस्ताम्बुजे दक्षिणे गोविन्दारोपयन्दधिक्षुचवलं नन्दात्मजं सुन्दरम् ॥
वामे नवनीतमन्नमसे धृत्वा प्रियं शम्भुमं वै या धेनमुखेन राजितगणं ॥ लीलया मुकुन्दं भावयेत् ॥
इति ध्यात्वा जपाजे अष्टवर्णं न्यस्य समापयेत् ॥ इत्यष्टाक्षरः ॥ अथ द्वाविंशाक्षरः ॥ ऐं क्लीं ह्लीं स्वाय
ह्रीं गोविन्दाय श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा सौः ॥ प्राणायाम शिरसि नारदाय स्वाहा सुखे गायत्री
हृदये श्रीं ॐ स्वाय इति न्यस्य ऐं क्लीं ॐ स्वाय हृत ॥ ह्रीं गोविन्दाय शिरः श्रीं गोपीजनवल्लभाय वषट् ॥
स्वाहा सौः अस्त्रमिति पंचांगं सुन्यस्य करन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा हृद्योद्धैः स्तपदे स्फुरद्वनश्यवं
५८ मातृका दर्पणम् ॥ वामोर्ध्वे सव्यविद्यां कलितमभिनवं पुस्तकं संदधानः ॥ प्राद्य वेणुं [illegible] तेवा ५८
दधानः ॥ श्रियेवा गायत्रीतामरसे सौम्यवक्त्रसुरादिपु यः श्यामलः कोमलाङ्गः मयूरपत्रं सं [illegible] कौस्तुभ श्रियान्वि
तः सन्निते मुनिभिर्नवे सेवितः सर्ववेदिना ॥ इत्थं संविधाय देवेशं नारीने प्रयत्ना धारिंराणो [illegible] मलं कारः ॥ ५८
तेन स्त्री भूपराधारा ध्येयः ॥ इति ध्यात्वा जपाजे अष्टादि न्यस्य समापयेत् ॥ इति द्वाविंशदक्षरः [illegible] मन्त्रः ॥
अथ द्वाविंशाक्षरः [illegible] मन्त्रः ॥ ॐ नमो भगवते नन्दपुत्राय नवपुषे श्रीगोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ इति प्रा
णायाम त्रयं [illegible] शिरसि नारदाय ऋषये मुखे [illegible] छन्दसे ॥ हृदये श्रीनन्दपुत्राय देवताये ॥ इति न्यस्य अ
ङ्गानि पूर्ववत् करपंचांगं ध्यात्वा ध्यायेत् ॥ यथा [illegible] हृदि [illegible] भावयेत् ॥ [illegible] मालिं

दितं मुहुः ॥ इति ध्यात्वा जपाजे अष्टादिकं न्यस्य समापयेत् ॥ इत्यष्टाविंशत्यक्षरः [illegible] मन्त्रः ॥ अथ द्वात्रिंशदक्षरः
[illegible] नन्दपुत्राय श्यामलाङ्गाय बालवपुषे [illegible] स्वाय गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ शिरसि नारदाय ऋषये मु
खे गायत्री छन्दसे ॥ हृदये [illegible] स्वाय देवताये ॥ इति विन्यस्य पूर्वोक्ताष्टाविंशत्यक्षरवत् [illegible] ध्यायेत् ॥
इति द्वाविंशाक्षरः ॥ अथ त्रयस्त्रिंशदक्षरः ॥ ॐ श्रीं ह्रीं नमो भगवते नन्दपुत्राय बालवपुषे श्यामलाङ्गाय
क्लीं ॐ स्वाय गोविन्दाय गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ इति प्राणायाम त्रयं ॐ त्वा शिरसि प्रजापतये ऋषये मुखे अ
६० नुष्टुप् हृदये श्रीं ॐ स्वाय ॥ इति विन्यस्य विनियोगं कृत्वा ॐ श्रीं ह्रीं हृत ॥ नमो भगवते नन्दपुत्राय शिरः
बालवपुषे शिखा ॥ श्यामलाङ्गाय कवचं ॥ क्लीं [illegible] स्वाय इति मंत्रेण [illegible] मस्त्रमिति पंचाङ्गानि विन्यस्य
[illegible] समापयेत् ॥ इति त्रयस्त्रिंशदक्षरः ॥ अथ षोडशाक्षरः ॥ ॐ नमो भगवते रुक्मिणीवल्लभाय स्वाहा ॥
इति प्राणायाम [illegible] शिरसि नारदाय ऋषये [illegible] भगवते शिखा रुक्मिणीवल्लभाय कवचं ॥ स्वाहा अस्त्रमिति पं
चाङ्गानि विन्यस्य ध्यायेत् ॥ [illegible] श्यामलेश [illegible] नानालंकारभूषितम् ॥ पीतकौशेयसद्वस्त्रसंवीतं
[illegible] भूषितं [illegible] रुक्मिणी [illegible]
[illegible] इति ध्यात्वा [illegible] न्यस्य समापयेत् ॥ इति षोडशाक्षरः ॥
अथैकोनविंशाक्षरः ॥ क्लीं [illegible] गोपीजनसंसर्ग [illegible] बालरूपमेघश्यामभगवान्विष्णो स्वाहा ॥ इति प्रा

रागायामः ॥ शिरसि नारदाय ऋषये ॥ मुखे गायत्री ॥ हृदि लीलाहरगुप्तगोपालविग्रहदेवतायै ॥ इति न्यस्य ॥ लीलाहरगोपीजो
नसंसक्तो ह्रीं हरिरहं तव बालरूप शिरः ॥ मेघश्यामशिखा कांगुरागनाशकसार्थितो मोहय मे महाप्रभुम् ॥ ओं
नमः प्रियमि मे स्यसर्वे स्थाने रहस्ते नमः ॥ स्वं वै संस्मरेत् ॥ मम स्वयं पराके मम ॥ इति ध्यात्वा जपा
न्ते अष्टादिन्यासं समापयेत् ॥ इत्येकोनविंशाद्यक्षरः ॥ अस्य समाहृतः गोपवेशभावाय स्वाहा ॥ इति प्राणायाम
शिरसि नारदाय ऋषये ॥ मुखे उष्णिक् छन्दसे ॥ हृदये गोपवेशभावाय हृदये देवतायै ॥ अथ वक्ष्ये पूर्वोक्तवि
न्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा इन्द्रनीलोत्पलसच्छाभं पीतवाससमच्युतम् मयूरपिच्छान्वितं देहे सम्पद्... ध्यानं स
दे ॥ वेणुवादनतो रहस्ये पादपद्माशीव विभ्रतम् ॥ कपिलाजातमध्यस्थामाहृय भावेनातं मुदा ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते
५० अष्टादिन्यासं समापयेत् ॥ इति समासारः ॥ अथ द्वादशाक्षरः ॥ ॐ नमो भगवते श्रीगोविन्दाय ॥ प्राणायामः ॥ शिर गो०६
सि ॥ नारदाय ॥ मुखे गायत्री ॥ हृदि श्रीमाधवाय ॥ इति विन्यस्य विनियोगं कृत्वा ॥ ॐ हृदे नमः शिरः ॥ भगवते शिखा
श्रीगोविन्दाय कवचम् ॥ समस्तेनास्त्रमिति पञ्चाङ्गानि विन्यस्य करयोर्विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ मेघश्यामतनुं ५०
सुपीतवसनं वेत्रं दधं विभ्रतं हस्ताभ्यां कमलायताक्षमनिशं सोन्मीलिता भास्यहम् ॥ देवाधीश्वर हस्त पुष्पविलस
सत्कुसुमं तोलितं यो नामधारयिह दिव्यसुरसिंहासना नंदको ॥ हृत्सेवे तं वामसंस्थम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अष्टादिन्य
स समापयेत् ॥ इति द्वादशाक्षरः ॥ इति मंत्रे वन्दिकायाम् अष्टमः प्रकाशः ॥ अथ षडक्षरो गोकुलनाथः ॥ गो

नवमप्रकाशमारभ्य लिख्यते मंत्रवन्दिका ॥ १

कुलनाथाय नमः ॥ प्राणायामः ॥ शिरसि वल्लभो मुखे गायत्री ॥ हृदि गोकुलनाथाय ॥ इति न्यस्य विनियोगं कृत्वा
गोकुल हृदे ॥ नाथाय शिरः ॥ यायशिखा ॥ नमः कवचम् ॥ समस्तेनास्त्रम् ॥ इति विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा व
न्दे नीलकलेवरं सुविरपाकाम्यमहत्पापुत्रं वालकुन्तलजालं तुन्दनपञ्चनप्रवालविधौ बाहूरोः ॥ भावनं रसना
सनूपुरमहिमा गेवेप हारामहे ॥ यो भिनतरलेस्ततं मुनिगरो ई छपरोदरस्तम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अ
ष्टादिन्यासं समापयेत् ॥ अथाष्टाक्षरो गोकुलनाथः ॥ गोकुलनाथाय नमः ॥ प्रणाम ॥ शिरसि प्रलसितो मु
खे गायत्री छन्दसे ॥ हृदि गोकुलनाथाय ॥ इति न्यस्य विनियोगं कृत्वा गोकुल हृदं ॥ नाथ शिरः ॥ यशिखा
नमः कवचम् समस्तेनास्त्रमिति विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ वन्दे नीलकलेवरं सुविरपाकाम्यमहत्पापुत्रं व
लं ॥ कुन्तलजालं तुन्दनपञ्च प्रवालविधौ बाहूरो ॥ भावनं रसनानूपुरमहिमा गेवेप हारामहे रासे मेतरलं
स्तं तं मुनिगरो ई छं यशोदास्ततं ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अष्टादिन्यासं समापयेत् ॥ इत्यष्टाक्षरः ॥ अथ सिद्ध
गोपालः ॥ क्लीं श्रीं ह्रीं श्रीं ह्रीं ॥ नमः स्वाहा ॥ श्रीगोविन्दाय श्रीगोपीजनवल्लभाय क्लीं श्रीं ह्रीं ह्रीं ॥ इति पञ्चविंशत
क्षरो ॥ प्राणायामः ॥ शिरसि नारदाय ऋ० ॥ मुखे देवीगायत्री ॥ हृदि सिद्धगोपालाय ॥ इति विन्यस्य त्रीं क्लीमित्या
दिना षडङ्गं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ सेवितो वेनतेयेन माधवी मरमुपस्थितौ ॥ रम भौ हृदयभावेन सं स्मो गोकुल
हि संस्मरेत् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अष्टादिन्यासं समापयेत् ॥ इति सिद्धगोपालः ॥ अथ बालगोपालमंत्रः ॥

कृ इत्येकाक्षरः ॥ कृष्ण इति द्यक्षरः ॥ ओं कृष्ण इति त्र्यक्षरः ॥ ६ ॥ कृष्णायेति चतुरक्षरः ॥ ७ ॥ क्लीं कृष्णाय क्लीं पंचाक्ष-
रः ॥ गोपालाय स्वाहेति षडक्षरः ॥ क्लीं कृष्णाय स्वाहेति द्वितीयः ॥ कृष्णाय गोविंदायेति सप्ताक्षरः ॥ श्रीं
ह्रीं क्लीं कृष्णाय क्लीं मिति द्वितीयः ॥ क्लीं कृष्णाय गोविन्दायेति अष्टाक्षरः ॥ दधिभक्षणाय स्वाहेति
५१ द्वितीयः ॥ सुप्रसन्नात्मने नमः तृतीयः ॥ क्लीं कृष्णाय गोविन्दाय क्लीं मिति नवाक्षरः ॥ कृष्णाय गोवि-
न्दाय नमः इति द्वितीयः ॥ क्लीं ग्लौं श्यामलांगाय नम इति दशाक्षरः ॥ बालवपुषे कृष्णाय स्वाहेति ॥
द्वितीयः ॥ क्लीं कृष्णाय बालवपुषे स्वाहेति एकादशाक्षरः ॥ एतेषु मंत्रेषु छंदेन स्वोपदिष्टेन प्रणवाद्या म-
न्त्रयः कृत्वा शिरसि नारदाय मुखे देवीगायत्री हृदये ॥ श्रीबालगोपालाय इति विन्यस्य विनियोगं कृ-
त्वा क्लीं क्लीं मित्यादिना पूर्ववडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा वन्दे बालमुकुन्दं सरसिजनिलयं रत्नपात्रान्ने ५१
त्रंलीलाम्भोजसुवितं ॥ कटितटके दत्तकिंकिणीजालजुष्टं ॥ हस्ताभ्यां विभ्रतं सद्दधि सममिजनं व-
पापसंहिर्गुवीतं गोगोपीगोपवृन्दैर्नुहनखललसितं वंकराढ्यः श्रोतिरम्यो दधिगं नवनीतं समं ॥ इति ध्यात्वा
जपान्ते अर्घ्यादि विन्यस्य समापयेत् ॥ इति गोपाले बालमंत्राः ॥ अथान्यो बालगोपालमंत्रः ॥
क्लीं कृष्ण क्लीं मिति ॥ चतुरक्षरो दशप्रकाराणाम् ॥ पूर्ववत् अर्घ्यादिन्यासं विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा श्रीमद्गो-
पीरामभूमौ उहतलविवक वाम्भोज संस्थ मुकुन्दं धारयायासस्य संसप्रमुदितं कमल प्रोन्नुतानेकरत्ने १

संसभ्रमस्वर्णवर्णां निजवपुषि लसत्तेजसा व्याप्तलोकं वन्दे हं पापसाहं दधिजममभिनवं भक्षयन्तं सशीतम्
इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापयेत् इत्यन्यः ॥ अथापरः ॥ क्लीं कृष्ण क्लीं इति चतुरक्षरो दशप्रा-
कारामः अन्यत्सर्वं वत् अर्घ्यादिन्यस्य ... क्लीं क्लीं मित्यादिना षडंगं विधाय ध्यायेत् यथा ॥ श्रीगोपा-
नगरे तत्र शिखरे सौवर्णो हेम्नो ... तेनी लाकुंचितमूर्द्धसंकीर्तटे सत्किंकिणीमप्रितुतम्म ॥ रत्नं
पनरदं पूर्वप्रियतमालोकत्य महाप्रुरवितं गोपैर्भ्यामांतिसन्तरस्विपुत्रं नयशोदासकृत् तम्म ॥ इति ध्यात्वा
जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इत्यपरः ॥ अथ सम्मोहनगोपालः ॥ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं श्रीं क्लीं जप
जप कृष्ण कृष्ण निरंभर क्षीरगल सद्य मुदितनेत्र तेजित्वाधिपाय कृष्णाय क्लीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥
श्रीं ह्रीं ऐं इति द्विपंचाशदक्षरो राजारामायामः शिरसि आनंदनारदाय अथर्वयामुखे अमृतविना-
शने हृदये श्रीसंमोहनाय कृष्णाय देवतायै इति विन्यस्य विनियोगं कृत्वा ॥ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं श्रीं जप
जप श्रीं ह्रीं ऐं हृत् ऐं ह्रीं श्रीं कृष्ण निरंजन क्षीगस ... श्रीं ह्रीं ऐं शिरः कृष्णाय प्रमुदितनेत्रतेजसे शिखायै
नित्यप्रपापक कवचम् क्लीं नेत्रम् ॥ गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ अस्त्रमिति करषडंगेषु विन्यस्य ध्यायेत् ॥
यथा ॥ पुरा तमे तत्र जेरम्यपर्वआमुखिमध्य गोविपली क्षमहाहु गोगोपुराद्दस्रवीथिके मेवोत्थित सर्वाप्री
त सौधजालमहमाकुले ॥ रत्नमन्दिरविस्तारोत्कपाटद्वारमीडितो ॥ मूद्देवबाहुजविसांवद्यत्नानां गृहेतमें

नीनाशिल्पिगट हैस्वाधिह स्तपस्खो ष्ठु स्वरा लयैः॥गो छागमहि याहिनाम संख्यालेग्द हेयुतमः॥विकास्व
गगनाने व सा बुलोक समाहतैः॥ अथपवि अयकाथीयवरत्न संवे स्त मरिशतेः लो व स्वा नवयी कार इस
नीनो लिवे तनैः॥ म्बु शे वीकाजलनेसमतुकुशोम्बुजाभः स्ववन्मध्या स्यादहते लाइदेशेलवेदेम्नैः स्व ह सेः शु
मैः कार राजहि गरोर स्याङ्ग विहोरत्न्ययस्वसर्वै स्त्रया संतु छेरनिशं शुपासहवेररस्वाहिमिः सेवितपु
ष्पानेव स गंधिपु ष्पानि वयास मे धर्मम्हई अैची सि वल्य कृपाहं पेर तु हितं कामान्यये थान्मुहुः॥प थे मि
मे नुडे म्ब प्रागरपेहैः शीतैरनुमे हानिलैलोलानू वैधिरैवर्द्धं तमलिनामये सन्मरागपेमास्वदेवंपंक्ति मी
५२ रत्न दीपानां सम घोतिनमध्य वे॥ नानारत्नविताननेनमौ रिभिकालम्बिनायुते। वङ्ग वरासन पुष्पाभि मौक्ता
भिः शोभितापरा रम्ये सु गंधितांगो धवादिरागसमे भूतलेमङ्गलस्थोसहस्रौ वैमहाखूरितितेनो वनैः। पी
ठे मासगने हस्त पत्त लोलस कवामदेः॥ पद्यं तेषु वाभार नुष्ठत स्रीराग वल्लभ्यके। स्वलेनमधुरवादंगु
फैरमितैः॥ सेवितैविशामानिरपौरंमला वरलधारो वुंवर्षीलो मुंतम॥ परानन्द संधास्यन्द स्वयेतैः स्वस्ति ५२
पेरवैः॥ रत्नभूमौ सहस्रार्क भास्वत्सिंहा सुजे॥ लक्ष्मीकापं समासीनं विजयेदिव्यसिद्धये॥ घन्हेतने
निरद्धैल्लसन्मणि जगत्रपारदुग्धावश्रे॥ निमिषसमुद्भ्डं संतकुमंमाशिमाधमौलिं प्रभुवासम्य कृष्णोभि
ललाटनासिकं सुहवलमूलतीवं श तेसंनभायतलोचनंयुगं रलोलसत्कुंडलम्॥ श्रीमङ्गलान्तवे वि

निर्जितालस ह्रदं भूकशोभ रागधरं लसच्चिराह हेतिवलहिरंशु स्वन्त मुधाननम्॥ सकुर्न्द दूमल्कंदें
रलनि वे रखस्तुग्न मूर्धगरोमायमाला। मुरवैषविभूरिवततनुं रोमोद्गमालम्बितम्॥ कर्पूर गनानुकुंकुम
इवविलिमाड़ स्वतेः॥ सेहरेवनेस्तु लेसहेषर्द्धं कोमलम भुजैराजयन्तायसरव्येदुतम्॥ रणकं मुनिपाद पद्य
युगलं वकामा तो विभाकुले स्वामावन्सलक रामुजद्वयमतंस्त्र अस्थिलोयामर राम तु किसराण सहहुन पुम
पाहतेसन्ध्रकाकालि श्रियामालिङ्गनमसुन राजं पुगलेनासमा वांदहठम्॥ वाहुम्यांमगा वजमाईशो
वनामालिख्यं सम्मन्व स्थितारोमावाविनो [illegible] देहवविलसितामानने मा राहताम्॥ प्रखेदछपनयु
जा मिमूषिता ङ् मनोरमम्॥ तस्मिन्ने वसमासनोपुर्वेद्दिय गराग्रे माभरङ्ग रहितो रङ्गमे ड
भौसस्य सागरास्वदत्स्थितेवाग्हिवर्द्धं रुपामपामहत्पाम पादिव्य होमानुलैपा धे पुञ्जोपा
सर्वं मूरवराः॥ कामवाराग्रसिद्धा ध्यावाहुनाय कालिन्द्यावयरिरदैयारभोपाजोम्बवत्पावरिलवं
वामस्यपाले पालामगुले हृदरो पेलामालिङ्गस्यस्ववाहुना॥ कालिन्द्या वपरिरंवं पुष्ठवंशस्ययावि
सुम्॥ वरो घृतत्पत्तपालोले मूर्धेरपामंनुपातितः॥ आनन्द वामसंपातैर्निरन्तयाभूषितांङ्गकैः॥ स्तवमिः सेति
भिः सम्यक्सेवितं सततं मानसैः॥ वोलुवेगी प्र इंनित्यमनोवाना मगो वरं मूः स्वतेजसस्थितं मन्त्रमलाननस
वाम्बुवो इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपान्ते चार्घ्यादिकं न्यसममायदिति॥ सम्मोहगोपालेः॥ अथ सभान

नगोपालके क्लीं मतं गोविन्दपात्रहृदयं जगत्यातेहे हिमे तेन नपं क्लीं स्वात्माम हंस्यारत्नागानतः इति स्त्रोकनृप
मेरया ब्रह्मणा याश्च शिरसि नाय हायाः सुखेन अनुष्टुप् हृदि क्लीं स्वाय ॥ इति बृन्दस्य मूले नर्कं रयो क्लीं
पवकेम् क्लीं बीजं तु वा हे समस्तैन्न ये पवाके सुविन्यस्य ध्यायेत्तु ॥ यथा श्रेरव व च धरं दे वं रपामव रां न बं नु भुजं ॥
सवी भरदासं हि संपीत वीसं समस्तु तम् ॥ मपूर पिष्ठ संयुक्तं विसुते जोपवह्निते समय पयानि विप्रापत
छ्यानानीय वालुकीनं ॥कु उत्तामन तेसं पूरी वेष्टे कनिलयं ज्वलत्म ॥ वे तं भुजं मित्यने नगत्समुत्तसु हिते ॥
वामाघूर्णपोरा धे गोहि घषस्य योदनेवइत्या सुखध्यानम् ॥ क्लीं मिस्त स्वांकेशं मुखसं ति विष्ट ममले दभी
मुजे वालवं मारिता कृपो श्वेतेनभूषरताम् ॥ सत्यान्नोत ब्रह्मेम घुतिप्रेमा ॥ लिंगय मुहुर्मुहुः ॥ स स्व वरा ॥ नं वोलि
५३ ते स्वात्मना पुत्रत्वे ते विभाव येत्सुरदिंदुपुत्राथिनीकामिनो ॥ इति ध्यात्वा जपांते चाद्यादिवे न्यस्य समा ५३
पयेद्धितिसंतान गोपालः ॥ अथ त्रिगाडक्षेरनाटक्यः क्षमस्मं मंत्रः ॥ वसुदेवत्रिगाडक्षेरनाय वसुदेवाय हुं फट् स्वा
हा ॥ इति विशाक्षरः मंत्रे राज्ञाराधनायामत्र यं क्लीं त्वा ॥ शिरसि नारदाय सुखेगाय श्री छंदसे हृदि त्रिगाडक्षे
रनाय क्लीं स्वाय देवता पे इति विन्यस्य पूर्वोक्त गोपालवदस्य हरवत्सवं समापयेत् इति त्रिगाडक्षेरना
टक्यः क्षमस्मं मंत्रः ॥ अथ जगत्संमोहनाटक्यः क्षमस्मं मंत्रः ॥ क्लीं मं इत्येकाक्षरे राज्ञाराधनायामत्र क्लीं त्वा शिरसि
सम्मोहन नारदाय अब्धये सुखेगाय श्री छंदसे हृदि जगत्सम्मोहनाय क्लीं स्वाय गुह्ये वं बीजाय पादे ईशाय कोपे ॥

नमौले केलिकाय इति विन्यस्य विधिवच्चोंगो क्लीं लोंबौ कौमिकादिनाथ रसाद्यं ऊर्ध्वं विधाय पश्चात् ध्यायेत ॥ व
नारके तु मोघाना विलसत्केलिन्दशाखिवनतः ॥ मूले रत्नस्थलीराजद्रत्नसिंहासनोपरि ॥ उदागिरित्वे संकी
र्णविस्फुरद्भास्वद्रूपिरागः मातुं तो वैनतेयस्य वा मेस्क न्वोपरि स्थितम् ॥ वन्दे कुंकुम सम्माभं तरांबितं
सर्वसौरभं क्यारिपरं स्ववस्ट रतीन्यारा पुष्पवोदा हुवासुवीपवन गं वहित्वाजोर स्थमिद्धितं तिजेभीम
भनु दाविशालो घवृरित्यो त्याह्निद पाम्बुजम् ॥ रत्न चारु घन मुकुट मणि कुंडल मस्थितम् ॥ अनुमान्हरूल
सकुंचकंकणांगुलिमुद्रिकम् ॥ किंकिणीनूपुराधे स्वर्ग भोमानैर्दलंकृतम् ॥ शौरवर्णवेपस्वर्णपाशिशोमाम्बर
विराजितम् ॥ आनवामोहपादस्थंचलं ह्मीसालितं डिंगि खिपान ॥ [illegible] पामवाइमना मनोजालिशेषम
नमतिवार्का मोनग हेमर वाम ब्रह्मकुलाकुलेवतो द्वेलोन् ॥ रम्य मान्यविवैपश्रीसर्व भूवरानु धितानु ॥
सं पैरालेस्स पास्वाधोकाजेस हृदं नाम्नुजे पेदितान्वोलेनीलाभ नत्रेष्ट पहमा रोदसाम् ॥ सिद्धुवापेनवान
नवाहि नातं उद्दीभ्य माम ॥ आलिंगनमर्तेते वे पहमानं नुनंति तौ ॥ स्तताकरस्जगं कृ इसिद्धगंधर्ववो
षितामम ॥ वनेः तेसुक्रवाघोः फामध्वारमालिपीडमें ॥ सर्वलोवे गुहं हवं तं तोनंदविधिवत्तयेत ॥ हस्तो पु
र्वपोरा धेत महि रुक्षी भीम रात्ति यो ध्यायेत ॥ इति ध्यात्वा जपांते चीं ध्यादिन्यस्य समापयेत ॥ इति ज
गत्सम्मोहन क्षमस्मं मंत्रः ॥ क्लीं पकाममंत्रः ॥ क्लीं ब्राह्मणायाय दूशिरसि समोहनाय सुखेगाय श्री ॥ हृदये

क॰व॰ त्रि॰

कामायहेवत्तीयैः गुह्ये संमेवीजाय·पादयोः·ईंशक्तये·नाभौ लंकीलकाय·क्लोंक्लोमित्यादिनाकरषडंगंवि
धायध्यायेत्॥ध्यायपादाग्रांगुष्ठिले फले सतुविवरं रंभोमूरं विम्बे तदूलौ घनस्तु कुंडादिमू घराग्रगौराहे महे विं
मुग्राधप्रावौ फुग्रामृह स्मनो वाराणां त्रहैरिमधे देवभाग्यौ डसिते तनं मनोसिस्रंवंदेसहाभावये मूर्ति
ध्यात्वा समाप्ययेत्॥इति काममंत्रः॥अथ प्रकारांतरः सौ समंत्रः ॐ इति प्राणायामः ऋषिरस्य अनंतरो मुखे
५८ देवीगायत्री छंदः हृदि परमात्मने·गुह्ये श्रींवीजाय पादयोः ईंशक्तये नाभौ कीलकाय·इति न्यासं वि
नियोगं कृत्वा ॐ·अं·हृत्·ई·शिरः·ऊं·शिखा·ऐं·कवचम्·औं·नेत्रं॥अं·अः·अ
स्त्रमिति मंत्रैः करषडंगन्यासं विधाय ध्यायेत्·यथा·निर्मलांकुशिखिवि स्तुपीतवौ रोप वाससम सर्वती
भासनेवतेमसोभास्कर रम्यं मालिकी दृढांकु हलारावुरसनानूपुरादिभिः वैवयंककराा द्येवम्भूषरोर्भु
षितांकुश चापवत्रशरांस्वामु जगा धारयमेव तम्बुजे पौसमं भ्रमपाहि संमरिशाकुंडलं महिगुतम्॥मसेहि ५८
सर्वसंपत्प्रदं कुंजाकम्बुज संस्थितं॥ पामावंकरः मारम्य हक्षादः भपर्यंत मध्यागुध्यात्वा॥इति ध्यात्वा समाप्य
ता॥इति प्रकारांतरः सौ समंत्रः॥अथ कार्तवीर्यार्जुनमंत्रः ॐ ह्रौं श्रीं क्लीं भ्रूं आं ह्रीं क्रौं फें हुं फट् कार्तवीर्यार्जुना
नमः इत्येकोविंशार्णस्यदत्तात्रेय ऋषिः शिरसि हृत्तात्रेयाय मुखे अनुष्टुप्·हृदये श्रीकार्तवीर्यार्जुनाय॥
इति विन्यस्य विनियोगं कृत्वा मूलेन करयोर्व्यापकं कृत्वा ध्रां ध्रीं हृत् हं क्लीं भ्रीं शिरः ध्रं शिखा ध्रैं ध्रौं कवचम्॥

हुं अस्त्रमिति षडंगोयत्युविन्यस्य ध्यायेत्·अथ ध्यानं भयावृताशित तनुः प्रद्योतनो द्योतितः स्वर्णसद्भूषणभूषितविग्र
हः रथे सौरभौ मुकुटो चक्रवानना नाकेन्द्रविभूषितः करसहस्राधार्मेधारणा सनोधारणाभीक्ष्णसहस्रवाहुरि
रामं वेदभोन घनुः॥सत्यद्वीपेश्वरनाथः॥सर्वितस्य मत्रु विसर्वेद्र ध्यायमेवेः पापाद्युपापानाश्चोरयवद्यनिलयः
स्थूलेकायोनिभौमः पापात्मेतु मुस्त्रिलोकीं करस्थतं धनुयो निरवेनेत्याश्च पानः सज्जीमकार्तवीर्योनिरिवलान्य
पनेतो प्रामुकः क्षिप्रकारो॥इति ध्यात्वा जपांते आवाहनादिन्यस्य समापयेत्॥इति कार्तवीर्यार्जुनमंत्रः॥अस्य
मंत्रभेदाद्वहवः॥सन्तिग्रंथवाहुल्यभयान्नोक्ताः॥ इतिमंत्रवंदिकायांनवमः प्रकाशः॥ इतिवैष्णवप्रकरणं
समाप्तम्॥ अथ सौरमंत्रा उच्यन्ते·तत्रादावष्टाक्षरः॥ ॐ घृणिः सूर्य आदित्यः·प्राणायामः ऋषिरसि हेव
भगाय·मुखे गायत्री·हृदये श्रीसूर्याय इति विन्यस्य सत्यतेजोज्वालामरीचये फट् स्वाहा हृत्·हुं फट् स्वाहे
ति सर्वत्र·वह्नितेजोज्वालामरीचये शिखा·रुद्रतेजोज्वालामरीचये कवचम्·अग्नितेजोज्वालामरीचये नेत्रम्
सर्वतेजोज्वालामरीचये अस्त्रमिति मंत्रैः करषडंगं विधाय ध्यायेत्·यथा·भास्वद्रत्नाढ्य मुकुटं स्फुरदधररुचारंजितं चारुके
शं भास्वंतं दिव्यतेजः करकमल युगाभयदानेवरं भंर भोजेद्रभसेयुगाते त्रम्॥ दाने वरम्॥इति ध्यात्वा जपा
न्ते आवाहनादिन्यस्य समापयेत्॥इत्यष्टाक्षरः॥ अथ षडक्षरः॥खखोल्काय स्वाहा·प्राणायामः ऋषिरसि ब्रह्म
णे·मुखे गायत्री छंदः हृदि श्रीसूर्याय इति विन्यस्य षडक्षरैः षडंगं विधाय ध्यायेत्॥यथा रक्ताब्जयुग्माभयदानहस्तं वि

भासोवरदाभये चंद्रभां त्रिनेत्रमम्बरं विध्यायेत्स भूषितम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापये
त् ॥ इति षडक्षरः ॥ अथ सप्ताक्षरः ॥ रवं रवं ओं नमाय स्वाहा ॥ अस्य सर्वमर्घ्याक्षर वस्तु पीत इति सप्ताक्षरः ॥ अ
थ वेदरसाक्षरः ॥ ॐ ह्रीं हंसः इति मंत्रेण प्राणायामम् ३ ॥ शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे हृदि सूर्याय हृ
दयी भुवनेश्वर्यै इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा ॥ ॐ हृदे ह्रीं शिरः ॐ शिखा ह्रीं कवचम् ॐ नेत्रं ह्रीं
अस्त्रमिति करषडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ भास्वद्रत्नसहस्रमौलिविन्यस्तचन्द्रार्कं सुद्योतयद्रत्ना न्वेषि
यंदंशुभिरुद्गतावरणभीतिः सत्तुंगस्तनम् ॥ पाशपाशाद्यभयवराबुजाम्बुजपाणिदृशत्रयकान्तिमिश्रितव्योमप्रहा
र्थमारकशिशिरविश्वविधि कायावपुः ॥ पापाहाघूर्णपोराघेतहाघधस्थपोरन्येदत्वासुधध्यानं इति ध्यात्वा ज
पान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इति वेदर्त्वक्षराः ॥ अथ त्र्यक्षरः ॥ ह्रौं ह्रीं सः प्राणायामम् ३ शिरसि जगाय
ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे हृदये श्रीसूर्याय इति न्यस्य विनियोगं हृत्वा षट्दीर्घेन करषडंगं त्वाध्या
येत् ॥ यथा ॥ अरुणकमलसंस्थं श्रीसहस्रांशुभूरिभूषं सदुरागमलयुग्माभीष्टदं भीतिहस्तम् ॥ अनुरा
तरशानीरभावयेद्रोहिनेशोदयरागकरससेव्यं सर्वदेवोऽवेघम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समा
पयेत् ॥ इति त्र्यक्षरः ॥ अथ द्व्यक्षरो विजयाभिधः ॥ हुं रो म ॥ प्राणायामम् ३ अस्य देव्यादिकं न्यसः ॥ भानु
देवतास्य विनियोग मुक्त्वा सांसोमित्यादिना करषडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ पद्मयुग्मे वराभीतिर्दधानं करयं

वजैः ॥ द जो त्रस्थितं भानुं रक्तं ध्यायेत् त्रिलोकीवनम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इति विजया
भिधाक्षरः ॥ अथान्येक्षरे ॥ हंसः प्राणायामम् शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे ॥ हृदि परमात्मने
देवतायै विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा ह्रां ह्रीमित्यादिना करषडंगं विधायाध्यायेत् ॥ यथा ॥ रजांकोवत
त्रिभेदं गुराठं वपुर्भो हं स्तौ भीतिवरदे दधन्मुजस्यम् ॥ जो नीहराद्भुकलितं वपुरश्रयामः सौम्याग्निरूपमति
शांगिरिजार्द्धभागम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इत्यन्यो घक्षरः ॥ अथैकाक्षरो मार्तण्ड
भैरवः स्त्रौं ॥ इति प्राणायामम् ३ शिरसि ब्रह्मणे ऋषये त्रिवृच्छन्दसे ॥ हृदि श्रीमार्तण्डभैरवाय गुह्ये बीजाय
पादयोः शक्तये शिखायां कीलकाय इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा ॥ ह्रां ह्रीमित्यादिना करषडंगं विधा
य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ स्वर्णपीतजपानिभं त्रिनयनं मृणालसन्धारितं खड्गादिगुणं तथा जपवटीं पद्मं वरांगं
कुशौ हस्ताब्जे दधतं कपालममलं सच्छत्रमाविन्दितं मार्तण्डं महिताब्जरम्यमुकुटं ध्यायद्व्येहाननतम् ॥ दक्षोर्ध्वा
दिखड्गाद्यायुधान्यासि ध्येयानि ॥ वेदाननं चतुर्मुखम् ॥ शूलिवक्त्रं त्रिनयनमिति प्रोक्तः ॥ अष्टबाहुं दिषट्कांशमि
ति नारायणीयो भेदः ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अर्घ्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इत्येकाक्षरो मार्तण्डभैरवः ॥ इति स
र्वमंत्राः ॥ अथ बहुमंत्राः ॥ सोमाय नमः इति षडक्षरेण प्राणायामम् ३ अस्य शोरिरसि भृगुः मुखे पंक्तिः ह
दि चन्द्रमसे गुह्ये शंबीजाय पादयोः नमः शक्तये विनियोगं हृत्वा सां सीमित्यादिना षट्दीर्घेन करषडंगं
ध्यायेत् ॥ यथा श्वेताङ्गस्थः स्फटिकेरसतं श्रोत्रः सख्याति तु ब्रह्मभाहारवलसितं नीलके शो वरप्रदः ॥

हस्ताभ्यां कुमुदवरदौ धारयन्नः शशांको भूत्यै भूयादमितरमासं चको घूत्वा लेवः ॥ वामहस्ताभ्यां कुमुद
वरदे इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इति चन्द्रमंत्रः ॥ अथ भौममंत्रः ॥ अं अङ्गा
रकाय नमः प्राणायामम् ऋषिरसि ब्रह्मशिरो मुखे गायत्री छन्दसे हृदि भौमाय इति विन्यस्य आं ईमि
ति कर षडंगं कृत्वा ध्यायेत् ॥ यथा नमाम्यङ्गारकं देवं रक्ताम्बरविभूषणम् ॥ जानुस्थवामहस्ता घंसाभ्यं
तरापाशिवं नम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इत्यङ्गारकमंत्रः ॥ अथ बुधमंत्रः बुं बु
धाय नमः प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मशिरो ऋषये मुखे पंक्ति छन्दसे ॥ हृदि बुधाय इति न्यस्य
वां वीमिति कर षडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा वन्दे बुधं सदा देवं पीताम्बरविभूषणम् ॥ जानुस्थवाम
५६ हस्ता घंसाभवे तरपाशिकम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इति बुधमंत्रः ॥ अथ
गुरुमंत्रः ॥ वं वृहस्पतये नमः ॥ इति प्राणायामम् ऋषिरसि ब्रह्मशिरो मुखे अनुष्टुप् छन्दसे ॥ हृदि श्रीगुरवे
देवतायै इति न्यस्य विनियोगमुदाय बांबीमिति कर षडांगं कृत्वा ध्यायेत् ॥ यथा रभो स्वर्णाभगुरुका हि ५६
निदधं पापायमुदाखिदेन्तु ॥ भाम्यादन्यहस्तारजो निधिवेपोमरसंह्युहः ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्य
स्य समापयेत् ॥ इति गुरुमंत्रः ॥ अथ शुक्रमंत्रः ॥ शुं वस्त्रं देहि शुक्राय नमः ॥ प्राणायामत्रयं ऋषि
रसि ब्रह्मशिरो मुखे विराट् ॥ हृदि शुक्राय इति न्यस्य विनियोगमुभा शुं हृते ॥ वस्त्रं शिरः मे शिखां देहि
वषम् ॥ शुक्रायनेत्रम् ॥ नमः अस्त्रमिति मंत्रैः कर षडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा शुक्रं नमाम्यायराम्ये

शुक्राभं कभूषणं स्वर्णवासो रत्नधराधिन्मुद्रा करद्वयम् इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत्
इति शुक्रमंत्रः ॥ अथ शनैश्चरमंत्रः ॥ शं शनैश्चराय नमः ॥ प्राणायाम शिरसि ब्रह्मशिरो मुखे गायत्री
छन्दसे हृदि शनैश्चराय ॥ शां शीमित्यादिना कर षडंगं कृत्वा ध्यायेत् ॥ यथा वन्दे शनैश्चरं देवं कृष्णमीलन
विभूषणम् ॥ वामजानुस्थाने हस्तं साक्षयान्यकराम्बुजं इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत्
इति शनैश्चरमंत्रः ॥ अथ राहुमंत्रः ॥ रां राहवे नमः ॥ इति षडक्षरमंत्रेण प्राणायामम् ऋषिरसि ब्रह्मशिरो मुखे गा
यत्री छन्दसे हृदि राहवे देवतायै इति न्यस्य विनियोगमुभाः रां रीमिति कर षडंगं विधाय ध्यायेत् ॥
यथा वन्दे राहुं धूम्रवर्णं सर्पकायं सुतोऽञ्जलिम् ॥ विकृतास्यं रक्तनेत्रं धूम्रालंकारमन्वहम् ॥ इति ध्यात्वा ज
पान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इति राहुमंत्रः ॥ अथ केतुमंत्रः ॥ कें केतवे नमः इति [illegible] षडक्षरेण
प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्म ऋषये मुखे पंक्ति छन्दसे हृदये केतवे इति विन्यस्य विनियोगमुभाः कां की
मिति कर षडंगं कृत्वा [illegible] ध्यायेत् यथा वन्दे केतुं कृष्णवस्त्रं दिव्यभूषितम् ॥ प्राणामो नूत्यसलं तं हस्तं साभया
न्यकराम्बुजम् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अख्यादिन्यस्य समापयेत्
इति केतुमंत्रः ॥ अवतैलेषत मंत्राः ॥ सौवर्णपात्रैर्मुख्यानन्तु पंचैव यतेनाभोगितव्येतोति ॥ अथाग्निमंत्रः ॥ ॐ भूः भु
वः स्वः स्वाहा ॥ इति समाक्षरेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि भृगवे मुखे गायत्री छन्दसे हृदि अग्निदेवतायै नमः ॥

गृहे रंधी ज्ञाय पादयोः स्वाहा शक्तये इति विन्यस्य विनियोगमुभाः ॥ ॐ सहस्रार्चिषे हृतं ॐ स्वस्ति पूर्णाय शिरः ॥
ॐ उत्तिष्ठपुरुषाय शिखा ॐ धूमव्यापिने कवचं ॥ ॐ सप्तजिह्वाय नेत्राय वौषट् ॐ धनुर्धराय अस्त्राय
इति मंत्रैः कर षडंगं सं त्वा ध्यायेत् ॥ यथा वैश्वानरं स्वस्तिकामी इति इध्मामम्भोजगतं त्रिनेत्रं ॥ सद्रस्वरं तेजपी
यमूर्ते वतिसंतभूषितमौलिमीडे अथ ध्यायन्न्यस्यसमापयेत् ॥ इति सप्ताक्षरो वह्निमंत्रः ॥ अथान्यो वह्निमं
त्रः ॥ ॐ भूर्भुवः स्वरग्ने जातवेद इहावह सर्वकर्माणि साधय स्वाहा ॥ इति पंचविंशत्यक्षरमंत्रेण प्राणायामत्र
पूर्वमंत्रवद् ध्यानादीन् विन्यस्य ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः हृतं अग्ने जातवेद शिरः ॥ इहावह शिखा सर्वकर्माणि कव
चं ॥ साधय नेत्रम् ॥ स्वाहा अस्त्रमिति मंत्रैः कर षडंगं विधाय पूर्वोक्तमंत्रवत् ध्यात्वा जपांते अथ ध्यानादि न्यस्य
५७ समापयेत् ॥ इति पंचविंशत्यक्षरोऽग्निमंत्रः अथ चतुर्विंशत्यक्षरोऽग्निमंत्रः ॥ उत्तिष्ठपुरुष हरिपिंगल लोहिता
क्ष देहि देहि ददापय स्वाहा ॥ इति मंत्रेण प्राणायाम ३ पूर्वमंत्रवद् ध्यानादीन् विन्यस्य उत्तिष्ठपुरुष हृतं हरिपिंगल
नेत्र शिरः लोहिताक्ष शिखा देहि मे कवचम् ॥ दापय नेत्रम् ॥ स्वाहा अस्त्रमिति कर षडंगं सं त्वा ध्यायेत् ॥ य
था हेमाखदं स्वस्तर तु मोदर सुवोनिर्यातम श्वास्य ति वर्षतं धनधान्यदत्तं तिवपानं रत्नैः स्वैः संततम् ५७
ज्वालाय भूषितस्वरोमविवरं भक्तार्ति सं भेदनं वन्दे धर्मसार्थ काम फलं इदि ध्यायेत् तिपावकम् ॥ इति ध्यात्वा
जपांते अथ ध्यानादीन्यस्य पंच समर्प्य प्रणायेत् ॥ इति चतुर्विंशत्यक्षरो मंत्रः ॥ इति श्रीगोस्वामीजगन्निवासा

त्मजरजनाई नमहंविरचितायां मंत्रचन्द्रिकायां द्वादशः प्रकाशः ॥ १२ ॥ इति सूर्यप्रकरणम् ॥ अथ शैवमंत्राः
पंते ॥ तत्रादौ षडक्षरो मंत्रः ॐ नमः शिवाय इति षडक्षरमंत्रेण प्राणायाम ३ शिरसि वामदेवाय ऋषये मु
खे पंक्तिछंदसे नमः हृदये श्रीसदाशिवाय देवतायै नमः इति न्यस्य मम चतुर्विधपुरुषार्थसिद्ध्ये विनियो
गः इति संतोऽजलि उक्ता ॐ हृतं नमः शिरखा शिखे कवचम् ॥ वौ नेत्रम् ॥ अस्त्रमिति यम्बिरक्षरैर्नमः स्वाहेत्या
दि जिर्भृत्रैः करषडंगं विधाय ध्यायेत् यथा गोक्षीरफेनधवलं रजताद्रिसमप्रभम् ॥ चतुर्वक्त्रं जटाजू
टधरं मुकुटमस्तकम् ॥ पंचवक्त्रं धरं शांतं भुजैः विश्वनेत्रम् ॥ शार्दूलचर्मवसनं रत्नाभरणभूषितम् ॥
दक्षोर्ध्वहस्ते परशुं वरं वंधतः करे वामोर्ध्वहस्ते हरिणं दधानमभयप्रदं ॥ सुप्रसन्नमुखांभोजं नित्यं यं पद्मावि
षरे ध्वत विष्णुमहेन्द्राद्यैः स्तुतं भक्तानुसुरासुरैः ॥ विश्वाद्यं विश्ववंद्यं मेवमीतिहरं विभुम् ॥ इति ध्यात्वा ज
पांते अथ ध्यानादिन्यस्य समर्प्य प्रणामेत् इति षडक्षरो मंत्रः ॥ अथ पंचाक्षरो मंत्रः ॥ नमः शिवाय इति मंत्रेण
प्राणायाम ३ शिरसि ब्रह्मणो ऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदये परमात्मने देवतायै नमः इति न्यस्य मो
क्षार्थे विनियोगः इति संतोऽजलि उक्ता पंचाक्षरैः समस्तमंत्रेण च षडंगं पूर्वोक्तवत् हृदये ध्यात्वा जपांते अथ ध्या
नादिन्यस्य समर्पयेत् ॥ इति पंचाक्षरः ॥ मया घंटेयोर्भुक्त्यः पंचाक्षरी सप्ताक्षरीकैः षडक्षरो ह्यष्टाक्षरः स्यादेवं मंत्रे चैवं पंच
तु यथा ह्रीं नमः शिवाय ह्रीम् ॥ अथ पंच सप्ताक्षरो मंत्रः ह्रीं नमः ॐ शिवाय ह्रीं ॥ अथ मध्यः सप्ताक्षरो मंत्रः ऋषिउक्तो वामदेवः ॥

पंक्तिश्छंद उदाहृतम् ॥ उमापतिर्देवता स्यान्मंत्रेऽस्याऽगो हि मुनिः ॥ इति आद्यादिन्यासं विधाय हृदि विनि
योगः ॥ इति कलौ जपे विनियोगः ॥ ततः ॐ ह्रां हृदयाय नमः । ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा ॥ ॐ ह्रूं शिखायै वषट् ॐ ह्रैं कवचा
य हुम् ॥ ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ ह्रः अस्त्राय फट् ॥ इति मंत्रैः करषडंगन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा
वंधूकं कुंकुमाभं वैडूर्यवं तेजोधरम् ॥ दक्षिणोर्ध्वे शूलं तद्धो वरमक्षमालाम् ॥ वामोर्ध्वे नवपालं तद्
धो हस्तेन वामयमम् ॥ दधानं त्रैः त्रिनेत्रं वामे नृपीठस्थापामरोश्वरम् ॥ रत्नोत्पलकरायाश्च प्रियायाः
वामबाहुना संश्लिष्य रत्नासंहोभ्यां देहे देव्याः सुप्रान्वितम् ॥ स्मेरवक्त्रं त्रिनेत्रं सर्वाभरणभूषितम् ॥ इति
५८ ध्यात्वा जपांते आद्यादिन्यासं पंचसहस्रार्घ्यं देयम् ॥ इति सप्ताक्षरो द्वादशाक्षरमंत्रः ॥ अथ पंचाक्षरो व्योममं
त्रः ॥ हौं इति एकाक्षरमंत्रस्य अघोरऋषिः वामदेवाय ऋषये नमः मुखे पंक्तिश्छन्दसे नमः ॥
हृदि श्रीसदाशिवाय देवतायै नमः ॥ इति न्यस्य विनियोगमुक्त्वा ह्रां हृदये ह्रीं शिरः ह्रूं शिखा ह्रैं कवचम् ॥ ५८
ह्रौं नेत्रम् ॥ ह्रः अस्त्रमिति मंत्रैः ॥ करषडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा मुक्तापीतपयोदमौक्तिकजवावर्णैर्मुखैः पंचभि
स्त्र्यक्षैः ॥ शोभितं वत्सधवलं ज्ञानं त्रिलोचनम् ॥ चंद्रावतंसं विलसन्नागमुकुटमौलितम् ॥ शुद्धस्फटिकसंकाशं समा
सीनं सरोरुहे ॥ प्रसन्नवदनाम्भोजं दधानं वरदं करैः ॥ दक्षिणैस्त्रिशिखं टंकं वज्रं खड्गं तथानलम् ॥ सर्पघंटां
कुशं पाशमभयं वामबाहुभिः ॥ नानाभरणसंदीप्तं ध्यायेद्देवं सदाशिवम् ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपं विधाय विन्यसेत्

समर्पयेत् ॥ इति प्रसादप्रासादमंत्रः ॥ अथ पंचाक्षरो मंत्रः ॥ ॐ ह्रीं ह्रौं नमः शिवाय इति मंत्रे अष्टाक्षरस्याया
म ऋषिरसि वामदेवाय ऋषये नमः । मुखे पंक्तिश्छन्दसे नमः हृदये सदाशिवाय देवतायै नमः ॥ इति न्यस्य
विनियोगमुक्त्वा ह्रां ह्रां ॐ हृदयाय नमः ॥ ह्रीं ह्रीं नं शिरसे स्वाहा ॥ ह्रूं ह्रूं मं शिखायै वषट् इत्यादिना करषडं
गन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ सिन्दूरपुञ्जसंकाशं शोणाङ्गं स्मेरवक्त्रं त्रिलोचनम् ॥ गङ्गासितमौलिं ललत्सर्पं कुण्डलाढ्यं
श्रीतमस्तकम् ॥ दक्षिणोर्ध्वे करे टंकं दधानं दक्षितो वरम् ॥ वामोर्ध्वे हस्ते हरिणं दधानः करमाद्दरात् ॥ पीनवृ
त्तं बृहत्तुंगं स्तनाग्रे विनिवेशयन् ॥ वामाङ्के संनिविष्टायाः प्रियायाः पार्वतीपतिं दधानम् ॥ दक्षिणतो हस्तेवा
मेन रत्नपंकजौ ॥ नानाभरणसंदीप्तं ध्याये गौरीसमन्वितम् ॥ एवं ध्यात्वा जपांते आद्यादिन्यासं पंचसमा
पयेत् ॥ इति प्रसादप्रासादमंत्रः ॥ अथ षडक्षरो दक्षिणामूर्तिमंत्रः ॥ ॐ ह्रीं दक्षिणामूर्तये त
भ्यं वटमूलनिवासिने ध्यानैकनिरतांगाय नमो रुद्राय शंभवे ह्रीं ओं हीं इति मंत्रे राष्ट्राक्षराणां वामऋ
षिरसि शुक्राय ऋषये नमः ॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे नमः । हृदि श्रीदक्षिणामूर्तये देवतायै नमः ॥
गुह्ये ॐ बीजाय नमः ॥ मुखे पादयोः ह्रीं शक्तये नमः ॥ इति विन्यस्य मम चतुर्विधपुरुषार्थसिद्धये विनियो
गः इति संकल्प्य करन्यासम् ॥ ॐ ह्रां दक्षिणामूर्तये ह्रां हृदयाय नमः ॥ ॐ ह्रीं तुभ्यं ह्रीं शिरसे स्वाहा ॥ ॐ ह्रूं वटमूलनि
वासिने ह्रूं शिखायै वषट् ॥ ॐ ह्रैं ध्यानैकनिरताङ्गाय ह्रैं कवचाय हुम् ॥ ॐ नमो रुद्राय ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ ह्रीं

ॐ भये नमः ॥ अस्त्राय फडिति षडङ्गं मंत्रानङ्गुष्ठादितलान्तं करयोर्विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ हेमाद्रेस्सुमेरेस्सु
सिद्धकिन्नरसेविते विबुधैः कुसुमशाखाभिः ॥ सर्वतो पारिजातैर्वृते ॥ रूपोक्षितलतोज्ज्वले राग्भिरश्वकुसुमे
शिलाविवरनिर्गच्छन्निर्झरानिलशीतले गायद्भृंगनासंयुक्ते त्पद्मकहलकल्पवृक्षैः ॥ कुमारेक्षितत्ते सेवी
तैसुरवरीमन्तः चिक्रुरैः परस्परविनिर्मुक्तमात्सर्यमृगास्सेविते ॥ श्री घैरदुकादिभिरस्त्रैस्समुपास्यतेषु
रुद्रसुरवैर्वैः त्सोविपार्श्वे वेष्टिते ॥ वटवृक्षमहोद्यानं पश्यदागमलोक्वेलभः ॥ तत्सुलमतनयैः ॥ पत्रे निविड
पत्रेभितम् ॥ नवरत्नमपार्श्वस्थैरत्नमानैरत्नके तन्मूलजले स्थिः स्थलजैः पुष्पैतमोदितरत्नेवनेगरास्मि वे
५८ दशास्त्राशुखैवत्ते निषेवितम् ॥ ससंसतापविक्षेपकं सालच्छायमन्ततो विविरचितस्य मूलस्थेरत्नसिंहासने स्थ
ने श्रासीनमामितार्कत्यंशरस्थेन्दुनिभाननम् ॥ स्मयमानं मुनिगणैर्दृश्यतानामिलाषाभिः ॥ संस्मरेज्जगतामा
नाथं दक्षिणामूर्तिमव्ययम् ॥ स्फटिकाद्रिनिभावीक्षीदुग्धं नामलच्छविं ॥ वह्नसुरसवल्लसद्धनमपमुकुटोज्ज्व
लं ॥ वीरासनसमासीनं नासालोकप्रांतरं ॥ सप्रसन्नमुखांभोजं नेत्रत्रयशोभितं ॥ दक्षिणोर्ध्वकरे दं
पारव्यामुद्राधः करे ॥ वामभ्रानुनिविन्यस्यानिविष्टं शुल्कं पंकजोक्तं सौवर्ण्यविशोधो घत्कैराग्नाथैरलं तं ध्या ५८
त्वैवं दक्षिणामूर्तिं मुनिवृन्दसमावृतम् ॥ इध्यात्वोडशपाद्यैरर्घ्यादिन्यस्य समर्पयेत् ॥ इति दक्षिणामूर्तिमंत्रः ॥
अथ द्वाविंशत्यक्षरो दक्षिणामूर्तिमंत्रः ॥ ॐ नमो भगवते दक्षिणामूर्तये मह्यं मेधां प्रयच्छ स्वाहा ॥ इति मंत्रेणाज्ञाराणा

याम ऋषिः सिद्धरूपो ऋषये नमः मुखे गायत्री छन्दसे नमः हृदि श्री दक्षिणामूर्तये देवतायै नमः ॥ ॐ ह्रीं
जायनमः पादयोः स्वाहा शक्तये नमः ॥ नाभौ मेधा कीलकाय नमः इति न्यस्य विनियोगमुच्चार्य ॥ ॐ श्रीं ॐ
हृदयाय नमः ॥ ह्रीं ह्रीं शिरसे ॐ ह्रूं ह्रूं शिखायै ॐ ह्रैं ॐ कवचाय हुम् ॥ ॐ श्रौं ॐ नेत्राय वौषट् ॥ ॐ श्रः ॐ अस्त्रा
य फडिति षडंगमंत्रानंगुष्ठादितलान्तं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडङ्गेष्वपि विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा ॥ श्री कैलासशृं
गरत्नेयराकृतसितशोभरम् ॥ प्रसन्नवदनाम्भोजं प्रसन्नं स्मितातनं नमः ॥ दिव्याम्बरं दिव्यगन्धमाल्यैरलं
कृतम् ॥ नानारत्नमयाकल्पैर्महितं ज्ञानभूषितम् ॥ मुक्ताक्षमालां दक्षोर्ध्वे तानमुद्रामधःकरे ॥ दधानं विद्याये
द्वेनमुनिवृन्दनिषेवितम् ॥ अपस्मारशिरः पीठसन्नसव्यामांघ्रिपंकजं ॥ इति ध्यात्वा षोडशोपचारैः अर्घ्यादिन्यस्य
पूजां समर्पयेत् ॥ इति द्वाविंशत्यक्षरो दक्षिणामूर्तिमंत्रः ॥ ॐ ह्रीं ॐ नमः शिवाय ॐ ॥ इति मंत्रेणारागाया
मञ्जु ऋषिरसिद्धकाय ऋषये नमः मुखे अनुष्टुप् छन्दसे नमः हृदि दक्षिणामूर्तये देवतायै नमः ॥ इति विन्य
स्य विनियोगमुक्त्वा ॐ हृत् ॐ शिरः नमः शिखा शिवाय कवचम् ॥ नेत्रम् ॐ अस्त्रमिति करषडंगन्यासं वि
धाय गोक्षीरधवलमित्यादिध्यात्वा षोडशोपचारैः विधाय ॥ अर्घ्यादिन्यस्य जपं समर्पयेत् ॥ अथ अन्येन वा दशाक्षरो
दक्षिणामूर्तिमंत्रः ॐ ह्रीं ॐ नमः ह्रौं शिवाय सौः इति मंत्रेणाज्ञाराणा याम ऋषि प्रथमनवाक्षरवद्ध्यानादिन्यस्य
ॐ हृत् ह्रीं शिरः नमः शिखा ह्रौं कवचम् शिवाय नेत्रम् सौः अस्त्रमिति करषडंगविधायान्यत्सर्वं प्रथमन

नवाक्षरं तु सर्वोत्तमं ॥ इति द्वितीयो नवाक्षरः ॥ अथ मृत्युंजयो मंत्रः ॥ ॐ जुं सः इति त्र्यक्षरस्य कैलासऋषिगाया
मऋ॰ शिरसि कहोलाय ऋषये मुखे गायत्री छन्दसे नमः ॥ हृदये मृत्युंजयाभिधे देवतायै नमः ॥ गुह्ये जुं
बीजाय पादयोः सः शक्तये इति न्यस्य विनियोगमुक्त्वा ॥ सां सीं सूं सैं सौं सः इति करषडंगं विधाय ध्या
येत् ॥ यथा ॥ शुद्धस्फटिकसंकाशं शरच्चन्द्रनिभासनेत्रं त्रिनेत्रं कन्दर्पमौलिविलसच्चन्द्ररेखा च युतामृतैः ॥
अमितधिभोः समस्तांगं मृत्युं दहनलोचनम् ॥ हस्ताभ्यां कलशं मृत्युञ्जयं दधानं ध्यायेत् ॥ अक्षमालां च
६० वामोर्ध्वे पाशं खेटमधः करे ॥ दधानं शिवं जपेद्देवं मृत्युरोगभयापहम् ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपाने अ ६०
ध्यादिकं विन्यस्य जपं समर्पयेत् ॥ इति मृत्युंजयो मंत्रः ॥ अथाघोरास्त्रमंत्रः ॥ ह्रीं स्फुर स्फुर प्रस्फुर प्रस्फुर
स्फुर घोर घोरतर तनुरूप चट चट प्रचट प्रचट कह कह वम वम बन्ध बन्ध घातय घातय हुं फट् स्वाहा ॥ इत्यस्य
द्वात्रिंशदक्षरमंत्रस्य घोरऋषिः त्रिष्टुप् छंदः अघोरो देवता ॥ शिरसि अघोराय ऋषये नमः मुखे त्रिष्टुप् छन्दसे नमः ह
दये श्री अघोराय रुद्राय देवतायै नमः ॥ गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः पादयोः हुं शक्तये नमः इति विन्यस्य विनि
योगमुक्त्वा ॥ ह्रीं स्फुर स्फुर प्रस्फुर प्रस्फुर शिखा ॥ घोर घोरतर तनुरूप शिखा ॥ चट चट प्रचट प्रचट कह कह
वम वम ॥ नेत्रं ॥ बन्ध बन्ध घातय घातय हुं फट् अस्त्रमिति करषडंगन्यासं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ कालाभ्र
भ्रामं देवं भीमदंष्ट्रं त्रिलोचनं ॥ भुजंगभूषणाम्बरं रक्तवस्त्रानुलेपनं ॥ शूलं खड्गं खट्वांगं कपालं डमरुं तथा ॥ ध्यायेत्

शिखमेव च ईशानं दक्षिणे स्तौ हस्तौ रूद्राद्यमतः परं ॥ डमरुं खेटकं चापं पन्नगं पाशं पाशुपतास्त्रमेव च सर्वसंपद्दाभ
यदायिनं वामदिवाहैः ॥ निगद्दहयहस्ते प्रज्वलद्मुखमीक्षणं स्मरेत् ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपात्ते अध्या
दिकं न्यस्य जपं समर्पयेत् ॥ इति अघोरास्त्रमंत्रः ॥ अथ पाशुपतास्त्रमंत्रः ॥ ॐ श्लीं पशु हुं फट् ॥ इति षडक्षरं
ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छंदः शिरसि ब्रह्मणे ऋषये मुखे पंक्ति छन्दसे नमः ॥ हृदये पशुपतये देवतायै नमः ॥ इति वि
न्यस्य विनियोगमुक्त्वा ॐ हुं फट् हृदयाय नमः श्लीं हुं फट् शिरसे पं हुं फट् शिखायै शुं हुं फट् कवचं हुं फट् नेत्रा
य हुं फट् अस्त्राय इति करषडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा ॥ पंचवक्त्रं दशभुजं प्रतिवक्त्रं त्रिलोचनं ॥ अभिषिक्तो
लोकानिमे स्मरेत् मूर्धजं भीमदंष्ट्रं खड्गादीनि समन्त्रं शक्तिं परशुमेव च वामे दधानं दक्षिणे त्रिशूलं
गुणं ॥ खेटं चापं कुठारं च त्रिशूलं खट्वांगं ॥ तदुक्तं ॥ नानाहस्तैश्च विभ्राणं सर्वसंपद्प्रदायकम् ॥ नानाभर
णसंयुक्तं पंचदनं रक्तवर्णं दृष्ट्वा तं लघुमूर्तिं ध्यायेत् ॥ इति ध्यात्वा यथाशक्ति जपात्ते
अध्यादिन्यस्य जपं समर्पयेत् ॥ इति पाशुपतास्त्रमंत्रः ॥ अथ नीलकंठमंत्रः ॥ प्रो न्रीं ठः ॥ इति त्र्य
क्षरमंत्रस्य अनंतऋषिः अनुष्टुप् छन्दः शिरसि अनन्ताय ऋषये नमः मुखे अनुष्टुप् छन्दसे नमः ॥ हृदये श्री नीलकंठाय
देवतायै नमः इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा हं हरस्वाहा हृदयाय नमः ॥ पं पशुने स्वाहा शिरसे ॥ नीलकंठाय स्वाहा
शिखायै ॥ कालकूटविषभक्षणाय हुं फट् कवचाय ॥ नीलकंठाय नेत्राय स्वाहा ॥ अस्त्राय इति षडंगमेवं नीलकंठादि

मंत्रचिं०काम ष्टाभं वरयोर्विन्यस्य नेत्र त्रयं हृदयादि पंचाङ्गं षडादिन्यस्य ध्यायेत् यथा ध्यायेद्देवं नीलवराहं बालार्कद्युतिवर्चसं
जटातटलसद्गंगाधवलं फुल्लितासंतमैः कृतावल्पचन्द्रं त्रिनयनं व्यंबुवर्मांबराच्छन्नं ... नमध्येसमासीनम
तिसंकटस्विग्रहमितिध्यात्वा यथाशक्ति जपेद्विधायजपांते अष्टाद्याहीन न्यस्य जपं समर्पयेद्ब्रह्मार्पणमस्त्विति नी
लवराहमंत्रः। अथ एकादशाक्षरो नीलवराहमंत्रः। ॐ नमो नीलवराहाय इति मंत्रेण प्राणायामं ऋषिरसि अस्य
रोऽथर्वेन नमः मुखे गायत्री छन्दसे हृदये नीलवराहदेवतायै नमः इति विन्यस्य पञ्चांगं पूर्ववत् न्यसेत्
नीलवराहमंत्रं वर्णं त्रिः समापयेत् ॥ इत्येकादशाक्षरो नीलवराहमंत्रः ॥ अथान्यो द्वादशाक्षरो नीलवराहमंत्रः ॥
ॐ नीलवराहाय स्वाहा ॥ इति मंत्रेण प्राणायामं ऋषिरसि अनुष्टुप् अथर्वेन नमः मुखे गायत्री छन्दसे हृदि
६१ नीलवराहाय देवतायै नमः ॥ इति न्यस्य विनियोगमुक्त्वा नीलवराहाय नमः हृदयाय स्वाहा नमः शिर ६०
से ॐ नमः शिखायै नीलवं ... नमः ॥ कवचं स्वाहा नमः ॥ अस्त्राय फट् ॥ इति पंचाङ्गं मंत्रेण न्यस्य ... दि
निष्ठा जपेद्वरयोर्विन्यस्य नेत्रत्रयं हृदयादि षडंगं न्यस्य ध्यायेत् यथा पूर्वं घोराननं नैर्युक्तः श्वेतपीतारुणादिभिः ॥
अभयं परशुं चापं वामे विभ्रद्धनुर्जैः ॥ ध्येयो देवः पार्श्वस्थो गौरीवक्त्रापि स्मरः ॥ संहार निर्विष स्तम्भा
वेशान् कुर्वन्मान्त्रवेदैः ॥ इति साध्यः कर्मार्थं वामार्थं पर्यंत मायुधध्यात्वा ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अष्टा
दि न्यस्य जपं समर्पयेद्ब्रह्मार्पणमेतत् ॥ इत्यन्यो द्वादशाक्षरो नीलवराहः ॥ अथ विभामहिमामंत्रः ॥ ह्स्रौं ॥ इत्येकाक्षरे

मंत्रेण प्राणायामं ऋषिरसि ब्रह्मरो अथर्वे मुखे गायत्रायछन्दसे हृदि ह्रीं देवतायै नमः इति विन्यस्य मम
भिष्टसिद्धये विनियोग इति ... अं ह्रां अंगुष्ठाभ्यां हृदे ह्स्रौं शिरः ह्स्रूं शिखा ह्स्रैं कवचं ॥ ह्स्रौं नेत्रं
ह्स्रः अस्त्रमिति मंत्रैः करषडंगं विधाय ध्यायेत् ॥ यथा उद्यद्दादित्य रुचिरं बालंदुवदनं त्रिलोचनं ॥ वन्दे अङ्कुशं
घोर हस्ते रक्तं भिन्दन्तं कमालं ॥ इति सरोरुहवरदेविविस्ताहिम खड्गं मध्यकः ॥ पाशीवामो ... त्रिलोकपाले
तदधो ओलमारजाङ्कुशाभरणामरवं विपिदनासिके ॥ अनंतं रत्नावंत्या घं ध्यायेद्देवं सदाशिवम् इति
ध्यात्वा जपान्ते अष्टादिन्यस्य समर्पयेत् ॥ इति त्वक्तुरुमंत्रः ॥ अथ क्षेत्रपालमंत्रः ॥ ॐ क्ष्रौं क्षेत्रपाला
य नमः ॥ इति नवाक्षरेण प्राणायामं ऋषिरसि ब्रह्मरोऽथर्वे मुखे गायत्री छन्दसे हृदये क्षे
त्रपालाय देवतायै गुह्ये ह्रीं बीजाय पादयो नमः शक्तये इति विन्यस्य विनियोगमुक्त्वा ह्रीमित्यादि
नाकराङ्गं कृत्वा ध्यायेत् ॥ यथा अञ्जनाद्रिप्रतीकाशमूर्ध्वपिङ्गजटाधरम् ॥ वर्तुलोलनित्रिनयनं भीमसर्पविभू
षणम् ॥ दंष्ट्राकरालवदनं भीमरूपं दिगम्बरम् ॥ द्विभुजं हस्ते गदाया वामे कपालकम् ॥ एवं तं विभाव्य
देवं इति ध्यात्वा जपान्ते अष्टादिन्यस्य समर्पयेत् ॥ इति क्षेत्रपालमंत्रः ॥ अथ वटुकमंत्रः ॥ ह्रीं वटुकाय आ
पदुद्धारणाय कुरु कुरु वटुकाय ह्रीं ॥ एकविंशत्यक्षरेण प्राणायामं ऋषिरसि बृहदारण्यकाय अथर्वेन
नमः ॥ मुखे अनुष्टुप् छन्दसे हृदि श्रीवटुकभैरवाय देवतायै नमः ॥ गुह्ये ह्रीं बीजाय पादयोः ह्रीं शक्तये नमो

आंकोल्याक्रा· इति न्यस्याममवत्तविध पुरुषार्थसिद्ध्यर्थे विनियोग इति मूलमंत्रं जपित्वा ओं· हीं वां हृदयाय नमः हीं वीं
शिरः हूं वूं शिखा हैं वैं कवचम्· हौं वौं नेत्रत्रयम्· हः वः अस्त्रम् इति ह्रैं लौं ऊँ लिं औं हीं वंमं त्रोनकुरहादिलोभं
वरयौ विन्यस्य हृदयादिषु अंगुष्ठादि विन्यस्य ध्यानं कुर्यात् यथा शुद्धस्फटिकसंकाशं त्रिनेत्रोत्पलनेत्रमि
तम् ॥ कुटिलोल्लसत्संवितं वा तु स्मेरस्तु स्वास्थ्यमम् ॥ नानारत्नमयाकल्पैः किंकिणीनूपुरैः ॥ दोसंध
६२ आभरणाभीतेद्धि मुजं हस्तिरो वेदे त्रिशिरं त्वमध्य हस्ते वरदं धाने हराय मस्तुतम् ॥ वरदं वेदधरं मुम्भं स्तावितं सावे
वः स्मरेत् ॥ इति ध्यात्वा जपान्ते अथ्याहीन् न्यस्य समापयेत् ॥ इति वर्द्धकमेरव मंत्रः ॥ अथ त्र्यम्बकं यजामहे
सुगंधिं पुष्टिवर्द्धनं ॥ उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥ इति त्रिंशाह सोरमंत्रेण धारायामा ३
शिरसि वसिष्ठाय ऋषये मुखे अनुष्टुप् छन्दसे· हृदि श्रीमृत्युंजयपापपुराय देवताये इति विन्यस्य विनियोगं मुखो
ये ॐ अगतये हृतं· ॐ अम्बकाय शिरः· ॐ त्रिनेत्राय शिखा· ॐ वसिष्ठाय कवचम्· ॐ अग्निवीर्याय नेत्रम्· ॐ पु
ईदेवताया स्वाहा यप्रीति मंत्रैः करषडंगं विधाय अथवा· अम्बके हृदं ॥ यजामहे शिरः ॥ सुगन्धिं पुष्टिवर्द्धनं ६२
शिखा· उर्वारुकमिव बन्धनात् कवचम् ॥ मृत्योर्मुक्षीय नेत्रम् ॥ मामृतात् इत्यस्त्रं इति मंत्रैर्वा करषडंगन्यासं
विधाय ध्यायेत् ॥ यथा हस्ताम्भोजकलशद्वयामृतरसैराप्लावयन्तं शिरो द्वाभ्यां तौ दधतं मृगाक्षवलये द्वा
भ्यां वहन्तं परम् ॥ अंकन्यस्तकरद्वयामृतघटं कैलाशकान्तं शिवं स्वच्छाम्भोजगतं नवेन्दुमुकुटं देवं त्रिनेत्रं भजे ॥

ध्यात्वा जपान्ते अथ्यादिन्यस्य समर्पयेत्· इति त्र्यम्बकमंत्रः ॥ अथ गायत्री प्राणायामाद्यव्याहृतयः सप्त सह
त्रिकं चतुर्विंशत्यक्षरात्मा गायत्री शिरसान्विता ॥ शिरसा स्वाहाकारेण सर्वे वेदाहृतः सारोम ओसिमु
द्राहृतः ॥ ॐ भूः ओं भुवः ॐ स्वः ॐ जनः ॐ तपः ॐ सत्यं तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्र
चोदयात् ॥ स्वाहा इति मंत्रेण प्राणायाम ३ शिरसि ब्रह्मरोऋषये मुखे गायत्री छन्दसे हृदये श्रीपरमा
त्मने देवताये नमः । इति विन्यस्य विष्णुप्रकेरोगतं प्राणायामवत्कारेण करषडंगन्यासान्कृत्वा निमीली
ऋषिन्यास ताक्षिणेत्यादिनालयेव ध्यात्वा ततः शिरसि यमदग्निभरद्वाजगौतमकाश्यपविश्वामित्रवशिष्ठ
भ्यो नमः ॥ मुखे गायत्र्यनुष्टुब्बृहतीपंक्तित्रिष्टुब्जगतीभ्यः छन्दोभ्यो नमः हृदये· अग्निवायुसूर्य
वरुणबृहस्पतिविश्वेदेवेभ्यो देवताभ्यो नमः ॥ इति विन्यस्य· ॐ भूः हृदि· ॐ भुवः शिरः ॐ स्वः शिखा ॥ ॐ महः
कवचम् ॥ ॐ जनः नेत्रम् ॐ तपः अस्त्रम् इति मंत्रैः करषडंगं कृत्वा ततः हृदि ॐ भूः नमः मुखे ॐ भुवः
नमः दक्षिणांसे ॐ स्वः नमः वामांसे ॐ महः ॥ नमः दक्षोरौ ॐ जनः नमः वामोरौ ॐ तपः नमः उद
रे ॐ सत्यं नमः इति व्याहृतीर्विन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा सोमवृत्त्व परिधानाः सर्वाभरणभूषिताः ॥ उक्ता ब्राह्मी
जवेदनाः ब्रह्मामेरौ पुलमरितताः ॥ सप्तैते वीतो हृदयः सपवित्रवन्तुः वाः ॥ अथ व्याहृत्या गायत्र्यं वरहंससरोरुहा
एवं व्याहृतयो ध्यात्वा· ततो गायत्र्या ऋष्यादिन्यस्य ध्यायेत् ॥ यथा शिरसि विश्वामित्राय ऋषये नमः ॥ मुखे

गायत्रीछन्दसे । हृदि श्रीसवितृदेवतायै नमः इति विन्यस्य ॥ ॐ भूः तत्सवितुर्हृदयाय नमः ॥ ॐ भुवः वरेण्यं शिरसे स्वाहा ॥ ॐ स्वः भर्गो देवस्य धीमहि शि-
खायै वषट् ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः धियो यो नः कवचाय हुं ॥ ॐ सर्वात्मने प्रचोदयात् अस्त्राय फट् ॥ इति मन्त्रैः करषडङ्गन्यासं कृत्वा ध्या-
येत् । यथा । मुक्ताविद्रुमहेमनीलधवलच्छायैर्मुखैस्त्रीक्षणैर्युक्तामिन्दुनिबद्धरत्नमुकुटां तत्त्वात्मवर्णा-
त्मिकाम् ॥ गायत्रीं वरदाभयाङ्कुशकशां शुभ्रं कपालं गदां शङ्खं चक्रमथारविन्दयुगलं हस्तैर्वहन्तीं भजे ॥ वर्णाः प्रा-
णसाच्युताः पूर्ववत् ॥ हृदयाधः कदम्बस्य नमः वामवक्षसि देवी गायत्री सुधामयि दृश्यन्ते ये मे रामपुष्पानि विधायानि इति । इति ध्या-
त्वा पञ्चोपचारैः सम्पूज्य दिक्पालस्य समाप्यन्ते ॥ इति गायत्रीमन्त्रः ॥ अथ न्यासविशेषः स्वयं श्रीविद्यार्णवे वि-
काशविद्यः ॥ अथाग्नेयास्त्रमन्त्रः ॥ जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः स नः पर्षदति
दुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः ॥ इति त्र्यक्षरत्वादिरस्य मन्त्रस्य ब्राह्मणः ऋषिः मनु शिरसि काश्यपाय
ऋषये नमः ॥ मुखे त्रिष्टुप्छन्दसे ॥ हृदि जातवेदसेऽग्नये देवतायै इति न्यस्य विन्यस्य विनियोगं कृत्वा ।
जातवेदसे सुनवाम हृत् । सोममरातीयतः शिरः । निदहाति वेदः । शिखा । स नः पर्षदति कवचम् ॥ दुर्गाणि विश्वा
नावेव नेत्रम् । सिन्धुं दुरितात्यग्निः अस्त्रं इति करषडङ्गं विधाय ध्यायेत् । यथा । विद्युद्दामसमप्रभां मृगपतिस्कन्धस्थि-
तां भीषणां कन्याभिः करवालखेटविलसद्धस्ताभिरासेवितां । हस्तैश्चक्रदराभिखेटविशिखांश्चापं गुणं
तर्जनीं बिभ्राणामनलात्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां स्मरेत् ॥ इति ध्यात्वा पञ्चोपचारैः सम्पूज्य पश्चात् चतुर्दिक्षु घ्रेयोरन्य-

तरदिक्स्थयोः परस्परं प्राग्दिक्स्थपोतिसरे ॥ इत्यायुधध्यानं इति ध्यात्वा पञ्चोपचारैरभ्यर्च्य न्यासं समर्पयेत् ॥ इत्याग्ने-
यास्त्रमन्त्रः ॥ इति मन्त्रवाक्यार्णवे एकादशः प्रकाशः ११ ॥ इति शिवप्रकरणम् ॥ अथ पञ्चदशीविधिः तत्र मन्त्रोद्धारार्थं लि-
पि साध्यसाधकाद्यारीन् विचार्य तत्र मन्त्रस्य ग्रहणं लिख्यते । लक्ष्मीकुलार्णवे । एकैकं त्रिगुणं नवमे चतुर्थके पञ्च-
दश गणयोः राशौ ईशपञ्चदेशे तु कोष्ठे लिखेन्मनुविज्ञः निधीयो देवतेयावत् दशाक्षरकोष्ठं तौ ईशान मिलाने ॥ क्रम
शो लिपिकायाः १ पञ्च ३ चिह्नन्तरः ११ गवे ने नवरस ५१ अर्केषु पञ्चमि १० षट् ६ नाग ८ बाण ५ राशि ६ वतहर १४ एवं पश्चि-
ताप्य १५ अवशिष्टे न्यञ्चिदेशेन तेषामानमिताभ्यात्रिविवरणान् नाभिकायाः मातृकाणां अयेन तत्र ग्रन्थनाप्र-

अ क च ट त	उ ऊ प	आ ख छ ठ	ऋ ॠ फ
ओ ड वे	ए ट अम	औ य श	ए र ज य
इ धे न	ऐ ओ अ	इ ग घ	अ ह ढ वे
अ त स	ऌ ह ल	अ रा व	ऌ ट ट

कारः ॥ तत्र प्राक्प्रत्यगायताः दक्षिणोत्तरायताश्च पञ्च पञ्च रेखा विलिख्य षोडश-
कोष्ठानि कृत्वा तेषु स्वरान् कोष्ठे रेखे तत्तत्क्रमात् । वर्णक्रम यत्र वर्ण पूर्वेण व-
र्णोपविभक्तात्तत्र शान्तगतं वर्णं तुष्टं पृथक् कोष्ठे वर्णे पृथग् इशानादि प्रादक्षिण्ये
न अकचटत । उऊप । एटअम । आख छठ । आग्नेय वर्णोद्भेद तथैव ॥ आखद श
ऋवृफ । एरजय । औठशनि । ऋति वर्णोद्धे तन्त्रार्थे वर्णोद्धे तथैव इधन । अजम
ऌहल । अतस इति समस्तमातृकान्वेषणान् विलिख्य शिष्यनामाद्यक्षरं यत्र कोष्ठे तिष्ठति तत्कोष्ठमारभ्य मं-
त्राद्यक्षरस्थकोष्ठपर्यन्तं गणयित्वा सिद्ध साध्य सुसिद्धारीन् विचारयेत् ॥ तत्र साध्यके नाममन्त्राद्यक्षरयोरेक-

कोष्ठस्थस्य स्थिति श्वेतमंत्रः सिद्धसिद्ध इतितेपः॥ तस्यतु स्वस्य द्वितीयकोष्ठे वेन्मंत्राघक्षरं तदा मंत्रःसि
द्धसाध्यः॥ तृतीयेचेत्सिद्धसुसिद्धः॥ चतुर्थेचेत्सिद्धारिः॥ द्वितीयचतुष्कोपिसमानकोष्ठं प्रथमकोष्ठं परिवृत्य
तदग्रस्थमाहत्य रायेन गणायेत्॥ तत्र प्रथमकोष्ठेचेन्मंत्राघक्षरं॥ तिष्ठति तदा मंत्रःसाध्यसिद्धः॥ द्वितीयेसा
ध्यसाध्यः॥ तृतीयेसुसिद्धश्चतुर्थेसुसिद्धारिः॥ एवंचतुर्थेचतुष्कोपि प्रथमकोष्ठेचेन्मंत्राघक्षरं तदा अरि
६४ सिद्धः॥ द्वितीयेचेत् अरिसाध्यः॥ तृतीये अरिसुसिद्धः॥ चतुर्थे अर्यरिः॥ इतिसम्यक् विज्ञाय मंत्रं तं चु यो ६४
त॥ अथैतेषां फलानिकुलमूलावतारे॥ सिद्धःसिध्यतिकालेन साध्यंसिध्यतिवानवा॥ सुसिद्धस्तत्क्षणादेव
देवं अरिमूलं निकृंतति॥ तंत्रांतरे॥ सिद्धसिद्धो यथोक्तस्तु द्विगुणं सिद्धसाध्यकः॥ सिद्धे सु सिद्ध संप्राप्ते सि
द्धारिर्हन्ति गोत्रजान्॥ साध्यसिद्धो तिसंक्लेशात्साध्योपि दुःखदम्॥ साध्ये सुसिद्धो मध्येनात्साध्यारिः स्वस्तिहरो सु
सिद्धसिद्धोर्धजपात्तत्लंड घायुर्थेस्तितम्॥ सुसिद्धसाध्यो जापाद्वेः सिद्धये स्यादतोन्यथा सुसिद्धेनतु सुसिद्धयुष्
वे जन्म के तश्रमः॥ तस्मात्तं सर्वसिद्धो नासाधनेयोजयेन्मंतु सु॥ सुसिद्धारिर्विशेषेरा स्वकुलं मारयेद्ध्रुवम्॥ अरिसिद्धः
सुतंहन्याद्दरिसाध्यस्तुकन्यकाम्॥ तत्सुसिद्धःसपत्नीं चअर्यरिः साध्याकाम्यतः॥ अत्र मेत्रमेलनेषुसिद्धमेवना
मग्नाहं सिद्धसाध्यादिपागोयुमंत्रं दानेविशेषतः॥ प्रसिद्धनाम जप्तो यात्रसुहोचे तसाम्यपादितिसानोत्रयव
वनात्॥ अन्यद्यायानुगुराम मंत्रोदयादिसुसृतः॥ सिद्धादिकोष्ठानंतालोलनंः सिद्धसुसाध्यते॥ अथवेद्यांथिमा

चार्णां सिद्धसाध्यादिशोधनं नास्तितद्यत्कुलार्णवे॥ एकाक्षरे तथा कूटे त्रैपुरे च राजनायके॥ स्त्रीष्वितेस्वप्न
लब्धे च सिद्धादीन्नैवशोधयेत्॥ तथा च सोमसिद्धान्ते॥ पञ्चाक्षरे मंत्रे त्रैपुरे च राजनायके॥ सौरम
न्त्रसिद्धादीन्नैव शोधयेत्॥ सौरमंत्रे सप्ताक्षरे स्ववत्प्राप्तानादरसिंहकाः॥ सिद्धसाध्यसुसिद्धारिदिवि
वर्जिताः॥ पुराणे अष्टाक्षरं मायाच्योम व्याप्य वाराह मायामंत्रेषु सर्वेषु सिद्धादीन्नैवशोधयेत्॥ नृसिंहादि चेता
लसालं का लिका सिद्धकालिकापि॥ तथा रत्नसागरे॥ हंसस्यापि हरस्यापि तथापञ्चाक्षरस्य च॥ एवं हिन्दीरवी
णस्य सिद्धादीन्नैवशोधयेत्॥ श्यामलाच तथा बगलसिद्धादीन्नैवशोधयेत्॥ नृपाल मन्त्रे अघोरमन्त्रे हंसे शिमा
तामन्त्रस्य पार्वती॥ नपुंसकस्य मन्त्रस्य सिद्धादीन्नैव शोधयेत्॥ श्रीकुलेमन्त्रे वतापे॥ स्वप्नोपदिष्टमन्त्रस्य च विधि
मेव वक्रिया॥ उच्छिष्टदेवतानां च बालयोः सुमन करं भवेत्॥ अगस्त्यसंहितायाम्॥ राममन्त्रेषु सर्वेषु शुद्धरागष्य
मुनिपुंगव॥ पंचवर्णात्मकश्चैव गोपालाचैव वाक्स्वरूप॥ सिद्धसाध्य सुसिद्धारिविचारविवर्जिताः॥ व्योमव्याप्ति
यद्वशीश्व माला काहर वस्त्रभाः नृहरेणाहपामंत्रः पंचसाक्षरराममनाः॥ अथ दीक्षाकालः॥ तंत्रे हेमाद्रौ॥ मंत्रारम्भे
रवे॥ चैत्रे दुःखाय दीक्षा स्याद्वैशाखे सर्वसिद्धिदा॥ ज्येष्ठे मृत्युप्रदा साक्षादाषाढे बन्धुनाशिनी॥ श्रावणे द्विरदे
रतां न भवेद्दुःखदामता॥ भाद्रपदे सर्वसिद्धिःस्यात्कार्तिके ज्ञानदा मता॥ मार्गशीर्षे वपौषे मेधाविनाशिनी
सांगे सर्वत्र लाभः स्यात्फाल्गुने सर्वसिद्धिदा॥ तथा सारसंग्रहे॥ मधुमासे भवेद्दुःखं माधवे रत्नसंचयः॥ मधु
श्रावणे श्रावणे बन्धुनाशनम्॥ सिद्धिः श्रावणे पूर्ण भवेन्माध्ये हदयः॥ कार्तिके मार्गशीर्षे मासि सर्वतः शुभमेव हि॥

मवन्हिकं.

शानस्यात्कार्त्तिके सौख्यं मार्गशीर्षे भवत्सदा॥ पौषे ज्ञानं तपो माघे भवेन्मेधाविवर्द्धनम्॥ फाल्गुनेतोपि
समृद्धिः स्यात्मलमासे परित्यजेत्॥ अत्र पाद्मे चैत्रे मासि दीक्षायां विहितस्तथापि मलमवर्वतु इत्यप
मुपरागे शुवाश्विने इदं मंत्रं भवेन्मे चौहरिद्रः सर्वजन्म विलिशो वगामवे वनाराश्विने मासो दीक्षायां
विहितोपि निषिद्धः॥ मलामवर्वतु देशोभिशावरात्रिः॥ तथा ज्ञानार्णवे॥ मधुक्षे पद्मोष्टु भाद्रेनेसु भवारिवरा
नवे॥ मंत्रा घरम्भस्तांडु यदीहिति॥ तथा कालोत्तरे॥ मुक्तिकामे सः स्मपसो भूतिकामैः सितेसदा दीक्षा
६५ कार्यामलावैडीति॥ तथा शैवागमे मुख्यः पक्षे शुक्ले रितं सं स्मे वाहेष्टिको नमः॥ शुक्ले सर्वसमृद्धिः स्यात्कृ
ष्णे मध्यमतो भवेत्॥ अथ नक्षत्राणि विभाम्रतो॥ अश्विनी रोहिणी स्वाती वाश्च तथा पुष्यो उत्तरात्रयम्॥
हस्तचित्रा स्वाति मैत्रं विशाखाश्रवणनिष्ठया॥ पुनर्वसू रेवती च दीक्षायां सुलमा मताः सेत्रमनद्रांषा॥ त ६५
था कामधेनौ॥ रोहिणी मृगशीर्षं च तथा च पुष्यहस्तकः॥ स्वात्यनुराधे रेवती वतथा वाष्पु उत्तरात्रयं॥
शतभिष्व तानि दीक्षायां नक्षत्राणि॥ अथ तिथयः॥ सारसंग्रहे॥ पूर्णिमायां पंचम्यां च द्वितीयायां सप्त
म्यां तथा॥ त्रयोदश्यां च दशम्यां प्रशस्ताः सर्वकामदाः॥ गौतमीयसंहितायाम्॥ द्वितीयासप्तमी षष्ठी च
षष्ठी सर्वत्र निंदिता॥ द्वादश्यामपि केतेषां त्रयोदश्यामथापि वा॥ विज्ञेयमानी तंत्रे निंदिता सप्तम्या
धनलाभः स्यात् द्वादश्यां गुरुनाशनम्॥ नवम्यां रिपुनाशः स्यात् दशम्यां सिद्धिदायिनी॥ एकादश्यां भवेत्सौ
मोक्षनैस्वस्य वसव॥ द्वादश्यां धनलाभः स्यात् त्रयोदश्यां सहोदयः॥ शिष्यहानिस्तु इदंसं

पौर्णमासी तु सिद्धिदा॥ अमायां पुत्रनाशः स्यात् प्रतिपद्बुद्धिविनाशिनी॥ अथ देववारविशेषेपि तिथिवि
शेषः॥ कालोत्तरे॥ उत्तराः पौर्णमास्युक्ता द्वादशी च रभाधारिताः॥ वैतु इदंशी शिवे प्रोक्ता वादः प्रोक्ताच
चतुर्दशी द्वितीया तु श्रियः प्रोक्ता पार्वत्या तु तृतीयका चतुर्थी गिरानाथस्य माता प्रोक्ता सप्तमी॥ अथ
वारा मंत्र सम्भावे मंचार मोरवो सुत्रे बुधे शिवे विचतः॥ ज्ञानो मद्वंस्तुः इत्यं भौमे सोमसर्वविलिः फले॥
विजयमालिनीतंत्रे रवौ तुष्टिमथाप्नोति गुरौ वैवंधनागमः बुधे श्रियो रोहिती गुरौ पुत्रान्वितो भवेत्॥
शान्यङ्गारकयो मृत्युः रविवः सोमके भवेत्॥ अथ योगाः॥ तंत्रान्तरे॥ योगाश्च प्रीतिरायुष्मान्सौभाग्यः
शोभनः शुभः॥ सकर्मा वृद्धिः ध्रुवः सिद्धिश्च हर्षणः॥ वरीयांश्च शिवः सिद्धो ब्रह्मा ऐन्द्रश्च शुक्ला॥
अथ लग्नानि सारसंग्रहे॥ मंत्रा धारम्भ राशे मेषे धनधान्य प्रदं भवेत्॥ वृषे मरणमाप्नोति मिथुने उपत
नाशनम्॥ कर्कटे सर्वसिद्धिः स्यात्सिंहे मेधाविनाशनम्॥ कन्यायां लक्ष्मीप्रदा नित्यं तुलायां सर्वसिद्धयः॥
वृश्चिके सर्वसिद्धिः स्याद्धनुर्ज्ञानविनाशकः॥ मकरः पुत्रप्रदः प्रोक्तः कुंभो धनसमृद्धिदः॥ मीने दुःख प्रदानि
संस्वं राशिफलं भवेत्॥ अथ दीक्षास्थानविशेषस्तु स्थितां तां गनरा गोमडं भास्र भफलानि सारसंग्रहे त्रिय
डापना तः पापाः शुभाः केंद्रत्रिगुणाः॥ दीक्षायाश्च शुभाः सर्वे रंध्रे स्थाः सर्वनाशकाः अपस्काहसा स्थानम्॥
लग्नवर्तुदशसप्तमदशमस्थानके संयुतायां वपेवमन वमस्थायो शिष्यो राशेहा शपेरामिराहु केतवः॥ पाप

म॰ नृ॰ टी॰

गुरुर्बुधः सौम्याः राशौ वृषापाः ॥ गुरुर्मध्यस्थः तत्पार्श्वे न हि न बुधाः पुरःस्थिते च स्थ शुभाः ॥ इत्यत्र मासुमस्या नांस
वैन वगन्ता इत्यर्थः ॥ अथ दीक्षाकालः ॥ तत्रैवागमे ॥ अधोमुखे च सुरभे ... वन्द्ये गुरौ विशेषतः ॥ सू॰ स्म
ताराबले तु तिथौ शुद्धे शिष्यो नमैः । दिवा सर्वमुकुर्वीत सिद्धिर्हे परमे सुखतम् ॥ अधोमुखे न सत्वारितां तु॰ म
लाग्नेयमखा द्विदैवरदारास्ता पीरिता पूर्वा त्रयं च योतिविम्भिरधोमुखं हि नवं च भानात्मिदं दिवि लौतसू ॥ वा
पी कूपतडागागारौ भिस्खातानि खेनुष्टतिः ॥ सेपो॰ घृतविलम्बवेरागरितात्मरसाः प्रतिष्ठिता वा ॥ दिवे विरा
खा आग्नेय कृत्तिकाः ॥ सार्पमाश्लेषा ॥ अथ दीक्षायां कालविशेषः ॥ ज्ञानार्णवे मंत्राधामरयां ... तो
वं च सूर्ययोः ॥ ग्रहणादेव दीक्षाकालः समादिनार्पितातथा कूर्ले मूलावेलायां ॥ पवित्रं च वेदे वोपिराम
नैवासनेर्दिने कालं च वीणकेर्त्यास्य ग्रहणो च न्द्रे सूर्ययोः ॥ पुराणे सत्रे सुन्दे त्रे हेपीपिटवंतुष्ट ये ॥ तथा
रत्नसागरे ॥ सतीर्थवृन्दविधुग्रासेनंते ग्रासमनपर्वणि मंत्रदीक्षां प्रकुर्वीतो मासहीनोनशोधयेत् ॥ अत्र
पर्वाणि सूर्यसोमग्रहणायोर्दीक्षायां समानकाले नोक्तौ यथापि ग्रहणप्रशंसकानि वचनानि सूर्यग्र
हणापरत्वाय वतेयानि ॥ सूर्यग्रहणकाले तु नान्यदन्वेषितं भवेत् ॥ सूर्यग्रहणकालेन समो नान्यः क
दाचनः ॥ अत्र यद्यत्कृतं सर्वं मनन्तफलदं भवेत् ॥ न मासतिथिवारादिशोधनं सूर्यपर्वणि ॥ हरतीदं वग्रन्धी
यातस्मिन्काले गुरुर्नरः ॥ सिद्धं भवति मंत्रस्य विना भ्यासेन गणनं इति विज्ञामदीक्षा कालिकोमुद्रवयोः स

यं ग्रहणासौविविधाय वृत्तस्य महत्ता ना नात् ॥ वे त्र ग्रहे च या दीक्षा या दीक्षा च न कारिता ॥ अमृके स्यच पादीक्षाद
रिद्रमसहं स्नानानिसा ॥ चितियो गौग्गीतं त्रैः ॥ चंद्रग्रहणे दीक्षानिषेधवचनं दर्शनात् यात्रा ग्रन्थे तं मंत्रदानं निषेधच
चनात् ॥ सूर्यग्रहणकाले पुण्यकालसाधारणात्यान्नात्र प्रशस्तमिति ॥ अत एव सिद्धिं तु चन्द्रसूर्यग्रहेतो
र्थे सिद्ध स्वे वेशिवाल ये॰ मंत्र मात्र स्य कथनमुपदेशः सडप्यते ॥ इति कालिकोम्दवं च वचनात्मंत्राणि र्चवृद्धि
वर्द्धिता नां वोल तु कार्यम न्यमंत्र ग्रहणो ॥ काले म्हवलितदानिं संकुरोरेवसकाशा प्राप्तं सू सूर्यग्रहणकालोप पुण्येरो
न निरूपितो मंत्रग्रहणोनरोपावहा ॥ इति दीक्षाकालः ॥ अथ जपमालासौ भाग्यरत्नाकरे ॥ सा तु पुत्रं जीवरांरव
प्रवलैरत्नस्फटिकमुक्ताफलपद्मबीजरुद्राक्षस्वर्णकुशग्रन्थि ... ॥ ... नान्यतमा निर्मिता ॥ ... तवतुः पूर्वा
ष्टान्तु सविंशतिस्सख्याते बीजे युक्ता समेतुकाकार्या ॥ अथ मालासंस्कारकालः ॥ विश्वाः दाद्रुपाः पूर्वान्हः ॥ प्रात
ष्ट मीन व मी वतेदशे रात्रिः शिवद्या त्रयोदशी दिवा ॥ दौर्थी दिवा॰ सूर्यस्य समो दिवा ॥ अथ माला याः सू त्रा
दिशा ले चैव ॥ विस्मोपमसूत्रं कार्यं सहस्रं का ॥ देवाः पदे सन्ने ॥ शिवस्थोर्थितामयं वर्णे लेवा॰ स्त्रियाः रोगशाः कार्यास
स्वर्वंचे ज्ञात्वा ... तं ॥ स्खुसमान पो ... तं वाचि रुद्रा ... तं गुर्यात् ॥ अन्ये सु सूत्रे सुपये छ मेव स्यो नमानां अ
घमालास्संस्कारः ॥ तत्र गोमूत्रं गोमयं दुग्धं दधिघृतं तेषु पञ्चगव्यं ... तेन स्नापयेत् ॥ ...
... तमो ... नः सावकोश ... सूत्रमध्योष्टधं ... पृथक्पञ्चगव्येन ... स्तवस्रिन्य

मेवेदिका:

६७ लाइले युप ना कारयित्वि ते गुरुं तं म रंगोष्ठ संस्थाप्य ते बुधरावें हीं कारं मात्रं कां वें वि न्यस्य मरगीन्द्रसत्तें च
गंधादिह्यभिः संपूज्य स्थाऽन्नो हाव येन् संस्थाप्य यथाशक्ति सर्वैस्तैर्भिः नैः स घोगनानादि पंचमंत्रैर् हुत्वा तेमा
श भौजनं विधाय स्तत्र गुरवे स्वरं संघोऽपरमरगीन्नारे प्य वै कृमरिगामध्ये ब्रह्मनां पिं विधाय गोगुष्ठा पाये
रा गंवं यथि वा सर्वतः स्थूलं सस्मा तो बमे कंमरिगां सूत्र द्ध्य मे वी तं त्प मे तुं व्याघ पोषिता. स घोऽज्ञात्वैमि ते
मं त्रे रा पंव [illegible] ग व्येन सीतलं स्नं ले तबषुहो ः न्याः कुं वामदेवाय नमो नमः ॥ मन्तो न्मनाय नमः इत्येते मन्त्रे
रा वे वं [illegible] नायो नुव [illegible] नेत्रं वुं [illegible] लिप्य अघोरे भ्य इति मंत्रेरा अग्नुतुस्पीरया वं रायुग्गुलमवं
वेन्हतिलं लेधूं पयित्वा कुं नमुद्बायेति मंत्रेरागन्त्वेवनं नेवन्तू नीतं कुं मक पूर. त्रैवये वृ ॥ कुं ईशान. सर्वं वि
द्यानामि ति मंत्रेरा वृतितिवीऽंशालं रात मभिमं त्रे ये तुं वीने नोहोरे भ्य इत्यनेने नापि बाभि मंत्र ये तं पातं तद्वा ६८
वाहनादि मुद्राः प्रदर्श्य प्रागुत्तरे पैवाभिमंत्रे प्रतिष्ठीगं पंवाग्रेः पूर्णपूज्यानोया मालयाऽस्य पं पुंयोगितिः ॥ कौप
प्रतिष्ठा प्रकारो तुरीहोरा ताम वा ॥ नान्येषां अन्येषां प्रकार सत्त्व ग्रंथितो मालानां कुंच विता व्रे संस्थाप्य तं स्था
ग रौशा स्तूपं व्यविस्मु मिव हुगः ठ ष वृ ए ष ॥ अवायपं योप वार्षं ॥ संपूज्य तैमि तिमंत्रेरा पुंवगवमेति हि
प्पतुने स्वस्मादू ह. त्पर्शीतलं अले ति लिप्य उने ः यं वं तुं नेक तू नी. कुं कुं मकपूरागु रुभि रनुलिप्य तत्स्थाने हि
मं चंम [illegible] ठो तरयात सो पिधा. पूयां हितव म्बा नि [illegible] हि कृपा. नांरय संपूज्य स ठं. तोमि लेय धाशक्ति मूलमं

त्रेराहुत्वा यथाशक्ति गुरवे दक्षिरां ढ़ा वावैलेरागास्व भोऽपि हितिमालासंस्कारः ॥ अथ उद्धारा दीनी
फलानि ॥ [struck out] उद्धा ह्ने मालि का स्कलेऽपेक्ष मनोरथान् ॥ प्रत्नाहोर्वि हित्वा नाशत्रूरागाना
दिनी म तो ऽशात्वं थि मपी सा ऽवासर्वपापप्ररागादिनी ॥ सु त्रे ऽ भीवद नैः [illegible] ष्णा वेतु लेसुत्रसं पद् मूक्ति
मिता तूप्यमरि गामिजप मालेस्वित फलं दा हि रायपेविं रचितस्तकानोकामान्वेवष फलं ॥ प्रवालैर्वि
हिता माला प्रपष्ठ सुरव लं येन मृ ॥ सोमोपय्य [struck out] फटि को माला मोक्षित्तिवोर्विहिता सिय पस्यानि भिता ऐंदव मरि
भिः कुरुते फलितिमपायमिति ॥ अथाऽसनानि लत्वेनाह ः ॥ कुशासने नाम्बरे पुग्नां वनं दशुः न मूर्षातः ॥ वस्त्र
रवेंहिक लेसां व सन्ह दं म्हडु निर्धनम् ॥ अधारत्ने वः न्याविन्पोऽपवक मिसमामेत्र ॥ वेशंपायनः ॥ सर्व सिध्ये व्यात्
वमिशाने सिध्ये मृगा जिन मृ ॥ व स्वासनं रोगहरं वेत्रजं श्री विवर्द्धनं ॥ कौशेयं पौष्टिकं प्रोक्तं कम्बलं दुःखमो
वनं ॥ मृग चर्मि कवे मृ ॥ वे दृ पमारदा वेत्रयामल वैक्षेन्रनेक्षेन केवलं वृस्नासनं ॥ हेमस्थ्रवरारा वृस्त्रे सुके म्बलेऽत्र पद्मा
सनम् ॥ दश्र तु यये दू तुरर तं चवं वनो ध्रुव ॥ मूष्ट गुः का म्पार्थं वः म्बलं नेवा भो ष्ट इं दृ भो वेः म्बिलम् ॥ धमार्थे का म
मो क्षा सि ध्ये वा जिन कृ शो तरे ॥ श्रीलया मलेक. म्प. नैभे ल. र क्तौ नीरकृ पीतवौ. प्या श्रु गि नं वेकीर ॐ मन्ये
नीनावि धासनैः ॥ अथ यानि विद्वा सनानि सादसंग्रहे ॥ वं रा हेम यरगोहा तुरत्नगा पद्मे वे निर्मितं मावर्ज ये दा

सनं मे वीद्यादि पुष्पाधिदुःखहमू॥ नाडीक्षितोविशोन्नां पुसै स्मरां राजिने स्रहोः॥ नाडीक्षितोविशे
षर न स्यान्धवुलेनवादो वस्त्रातकः॥ ब्रह्म पामले॥ दशपःश्वका स्थानि पाषाद्दांमस्न्मयंतु या॥ वंशासनेव
वस्त्रे वपे वलां क्षितिमासनमा॥ स्वमस्तु विंवे देवि वासनंप दिवर्जे येत्॥ दशासतेभवे द्योगः पत्रवेष मालि
भ्रमः॥ पाषाणे रोवतयो द्वाटो भेदः स्यान्न न्मपासने॥ क्षिपासरोमवेपीगपाहवि स्फोट दुःखनः॥ वंशा
६८ सने दरिद्रः स्या दस्त्रे स्थान विनाशनम्॥ विन्ते वधुवलाहानि द्वाटोविविध ज्वरः॥ भूवे भूतो हि फोके गाम
लेः स्या धातुकौसने इत्वद्धासनं विवर्जयेत्स्वर्वं कर्मसः॥ इत्यासनानि॥ इतिश्रीमंत्रवैद्यिकायां अग्निवासा
मजगनाडीतम अहविदविलायाम्ब धाद्रशः प्रकाशः॥ १२॥ समाप्तश्चायंग्रंथः सम्वत् १८४० समयेनाम
कार्तिके वहिं हे स्मपक्षे दशम्यां सोमवासरे आशारामात्मजगंगुराम हितेन इदंपुस्तकं लिखे॥ स्रु मम भूयात॥ ६८